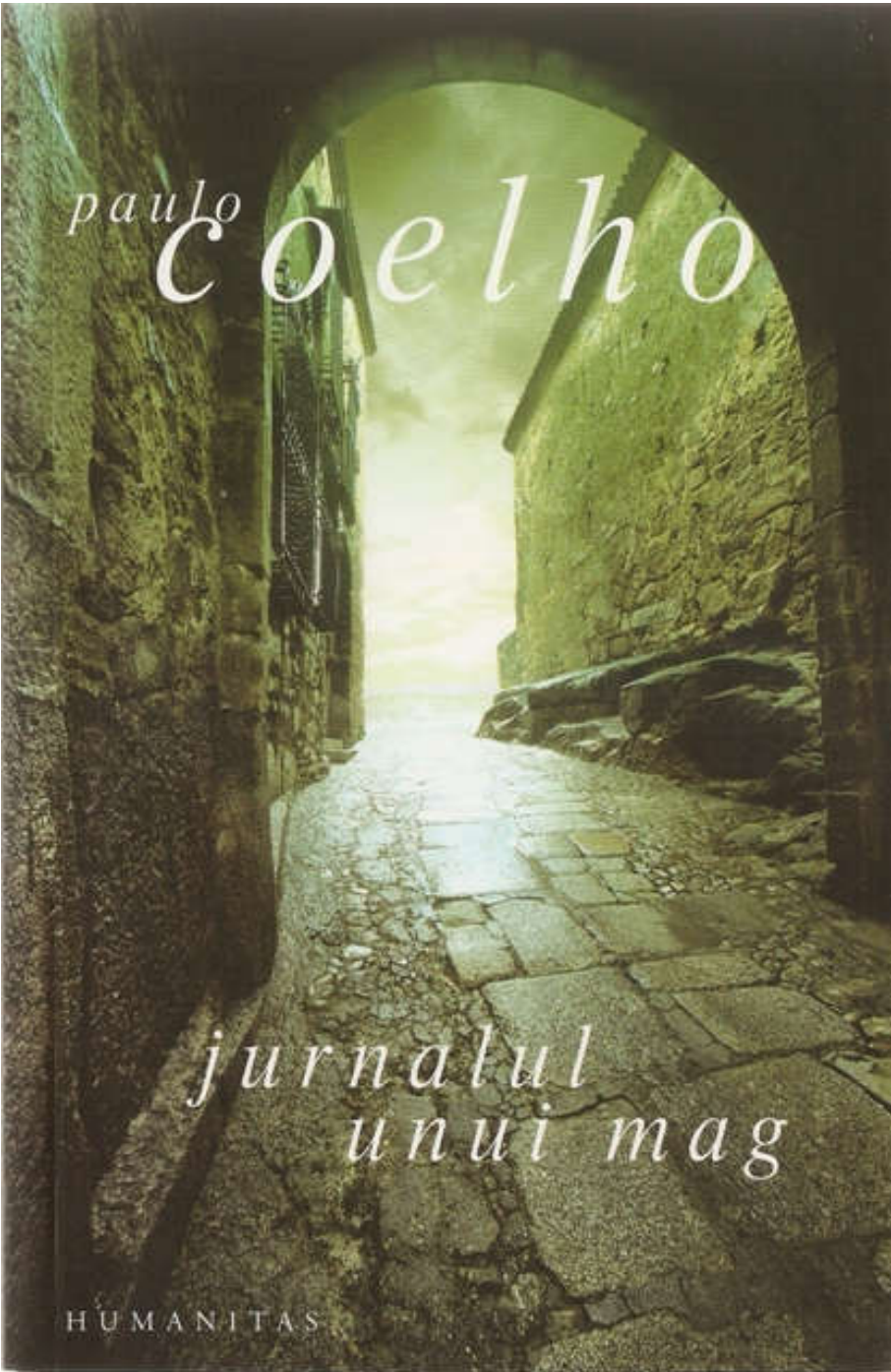
paulo
coelho
jurnalul
unui mag
HUMANITAS

PAULO COELHO

JURNALUL UNUI MAG

Traducere din portugheză de GABRIELA BANU
Titlul original: *O DIÁRIO DE UM MAGO*

Cuprins

CUVÂNT ÎNAINTE După douăzeci de ani
PROLOG
Sosirea
Saint Jean Pied-du-Port
Exerciţiul Seminţei
Creatorul şi creaţia
Exerciţiul Vitezei
Cruzimea
Exerciţiul Cruzimii
Mesagerul
Ritualul Mesagerului
Dragostea
Exerciţiul Apei (Deşteptarea Intuiţiei)
Nunta
Entuziasmul
Exerciţiul Sferei Albastre
Moartea
Exerciţiul îngropării de Viu
Păcatele proprii
Cucerirea
Impulsul de RAM
Nebunia
Exerciţiul Umbrelor
Poruncă şi supunere
Exerciţiul Auzului
Tradiţia
Exerciţiul Dansului
Muntele Cebreiro
EPILOG Santiago de Compostela

PAULO COELHO, scriitor brazilian, născut la Rio de Janeiro în 1947. Înainte de a deveni unul dintre cei mai de succes romancieri ai lumii şi un veritabil fenomen al culturii de masă, a fost un hippie rebel, apoi autor dramatic, director de teatru, jurnalist, poet. În 1986 face pelerinajul la Santiago de Compostela, eveniment care i-a marcat viaţa şi cariera literară. Deşi profund ataşat de Brazilia natală (îşi scrie operele la calculator, în faţa oceanului, în vila sa de la Copacabana), romanele lui dezvoltă drame universale, valabile oriunde şi pentru oricine, ceea ce explică primirea entuziastă de care se bucură pe toate meridianele. Cărţile lui Paulo Coelho, traduse în 56 de limbi şi editate în 150 de ţări, s-au vândut în zeci de milioane de exemplare. Este consilier special UNESCO în cadrul programului „Convergenţe spirituale şi dialoguri interculturale", membru al comitetului director al Fundaţiei Shimon Peres, al Schwab Foundation for Social Entrepreneurship, al Lord Menuhin Foundation. Distins cu numeroase premii (printre care premiul german Bambi 2001, acordat personalităţii culturale a anului, premiul italian Fregene pentru literatură) şi importante distincţii (cavaler al Legiunii de Onoare din Franţa, martie 2000; Ordinul Rio Branco, Brazilia etc), membru al Academiei Braziliene de Litere (din 28 octombrie 2002). Fondator al Institutului Paulo Coelho, care acordă ajutoare îndeosebi copiilor şi bătrânilor din păturile defavorizate ale societăţii braziliene. Colaborator permanent al unor reputate ziare, printre care *Corriere della Sera* (Italia), *El Semanal* (Spania), *Welt am Sonntag* (Germania), *The China Times Daily* (Taiwan).

Opere principale: *Jurnalul unui Mag* (1987); *Alchimistul* (1988); *Walkiriile* (1992); *La râul Piedra am şezut şi-am plâns* (1994); *Al cincilea munte* (1996); *Manualul războinicului luminii* (1997); *Veronika se hotărăşte să moară* (1998); *Diavolul şi domnişoara Prym* (2000); *Unsprezece minute* (2003); *Zahir* (2005). Numeroase dramatizări, CD-uri şi jocuri electronice după cărţile sale. Drepturile de ecranizare pentru *Alchimistul* au fost achiziţionate de Warner Brothers, scenariul şi regia fiindu-i încredinţate actorului Laurence Fishburne *(Matrix).*

CUVÂNT ÎNAINTE
După douăzeci de ani

Aşezat într-o grădină dintr-un oraş din sudul Franţei.

Privesc munţii dinaintea mea şi îmi aduc aminte că în urmă cu douăzeci de ani, nu departe de locul unde mă aflu acum, am început să-i străbat pe jos în ceea ce urma să fie primul meu contact cu Drumul spre Santiago.

Şi atunci mă întorc în timp: o după-amiază, o cafea, o apă minerală, oameni discutând şi plimbându-se, numai că de data aceasta scena este câmpia Leonului, limba este spaniola, ziua mea de naştere se apropie, am plecat din Saint Jean Pied-du-Port de ceva timp şi sunt cam pe la jumătatea drumului care duce la Santiago de Compostela. Privesc înainte – peisajul monoton, călăuza care îşi bea cafeaua într-un bar ce pare răsărit de niciunde. Privesc înapoi – acelaşi peisaj monoton, cu singura diferenţă că praful de pe drum păstrează urma pantofilor mei, dar e ceva temporar, vântul le va şterge pe toate înainte de căderea nopţii. Totul mi se pare ireal. Ce fac eu aici? Întrebarea mă urmăreşte încă, deşi au trecut deja câteva săptămâni.

Caut o spadă. Îndeplinesc un ritual RAM, un mic ordin din sânul bisericii catolice, fără secrete sau mistere, cu excepţia încercării de a înţelege limbajul simbolic al lumii. Cred că am fost înşelat, că toate căutările spirituale nu sunt decât ceva fără sens şi fără logică şi că era mai bine să fiu în Brazilia, ocupându-mă cu lucrurile dintotdeauna. Mă îndoiesc de sinceritatea mea în căutările spirituale pentru că îmi este foarte greu să caut un Dumnezeu care nu se arată niciodată, să mă rog la ore fixe, să străbat drumuri ciudate, să respect disciplina, să accept ordine ce-mi par absurde.

Asta e: mă îndoiesc de sinceritatea mea. În fiecare zi, Petrus îmi repeta că drumul e al tuturor, al oamenilor obişnuiţi, şi asta mă dezamăgea foarte mult. Eu credeam că făceam toate eforturile acelea pentru a mi se da un loc special între puţinii aleşi care se apropie de marile arhetipuri ale Universului. Mă gândeam că aveam să descopăr în sfârşit că erau adevărate toate poveştile despre guvernele secrete ale înţelepţilor din Tibet sau licorile magice în stare să provoace

dragoste acolo unde nu există atracţie sau ritualuri prin care, dintr-odată, porţile Paradisului îţi apar în faţa ochilor.

Dar Petrus îmi spune exact contrariul: nu există aleşi. Toţi sunt aleşi dacă, în loc să se întrebe „ce fac eu aici?", se hotărăsc să facă ceva care trezeşte entuziasmul în suflet. Să faci un lucru cu entuziasm, tocmai asta înseamnă a te afla la porţile Paradisului, a simţi iubirea care transformă, a face alegerea care te duce în faţa lui Dumnezeu. Acest entuziasm ne pune în legătură cu Sfântul Duh, şi nu sutele, miile de lecturi din textele sfinte. Voinţa de a crede că viaţa este un miracol ne permite să asistăm la miracole, nu aşa-numitele „ritualuri secrete" sau „ordine iniţiatice". În sfârşit, hotărârea omului de a-şi împlini destinul îl face să fie om adevărat, nu teoriile pe care el le dezvoltă pe seama misterului existenţei.

Iar eu mă aflu acum aici. Am trecut puţin de jumătatea drumului care duce la Santiago de Compostela.

În seara aceea la Leon, în depărtatul an 1986, încă nu ştiam că peste şase sau şapte luni voi scrie o carte despre această experienţă a mea, că deja îmi umbla prin suflet păstorul Santiago în căutarea unei comori, că o femeie numită Veronika se pregăteşte să înghită nişte pastile şi să se sinucidă, că Pilar va ajunge în faţa râului Piedra şi-şi va scrie, plângând, jurnalul. Tot ce ştiam în acel moment era că mă simţeam încordat, cu nervii întinşi, incapabil să discut cu Petrus, pentru că tocmai îmi dădusem seama că nu mai pot face din nou ce făceam înainte – chiar dacă asta însemna să primesc o sumă rezonabilă de bani la sfârşitul lunii, să am o oarecare stabilitate emoţională, să am o ocupaţie pe care am ajuns s-o cunosc şi să-i stăpânesc unele tehnici. Trebuia să mă schimb, să urmeze calea visului meu, un vis care mi se părea infantil, ridicol, imposibil de realizat: dintotdeauna mi-am dorit, în secret, să devin scriitor, dar n-am avut curajul să-mi asum sarcina.

Petrus îşi termină cafeaua, apa minerală, cere nota de plată şi propune să plecăm imediat, pentru că mai sunt ceva kilometri până la oraşul următor. Oamenii continuă să treacă şi să discute, privind cu coada ochiului la cei doi pelerini de vârstă mijlocie, gândindu-se ce de oameni ciudaţi există pe lume, mereu gata să retrăiască un trecut mort

de-a binelea[1]. Sunt în jur de 27°C, pentru că amiaza este pe sfârşite, şi eu mă întreb în sinea mea, pentru a mia oară, ce fac eu aici.

Voiam să mă schimb? Cred că nu, dar la urma urmelor drumul acesta mă transformă. Voiam să cunosc mistere? Cred că da, dar drumul m-a învăţat că nu există mistere, că – aşa cum spunea Isus Hristos – nu există nimic ascuns care să nu fi fost revelat, în fine, totul s-a întâmplat exact pe dos faţă de ceea ce speram eu.

Ne ridicăm şi începem să mergem tăcuţi. Mă cufund în gândurile mele, în nesiguranţa mea, şi Petrus cred că se gândeşte la munca lui de la Milano. Se află aici pentru că într-un fel a fost obligat de Tradiţie, dar se prea poate să aştepte ca acest drum să se termine mai repede pentru a se apuca iar de ceea ce îi place.

Mergem aproape toată după-amiaza fără a schimba o vorbă. Încă nu există telefoane celulare, faxuri portabile, scrisori electronice. Suntem izolaţi în convieţuire forţată. Santiago de Compostela se află înainte şi nu-mi pot imagina că drumul mă va conduce nu numai la acel oraş, ci şi la multe alte oraşe din lume. Nici eu, nici Petrus nu ştim că în amiaza aceasta, pe câmpia Leonului, eu mi-am început drumul şi spre Milano, oraşul lui, unde voi ajunge peste aproape zece ani, cu o carte intitulată *Alchimistul.* Merg către destinul meu, de atâtea ori visat şi tot de atâtea ori negat. Merg spre grădina unde, în amiaza aceasta de iunie din anul 2001 există o cafea, o apă minerală, un soare plăcut şi o scrisoare a Elisabettei, care îmi cere o prefaţă la ediţia italiană a *Jurnalului unui Mag.*

Şi merg, şi merg, pentru a-mi vedea publicată, în ţara unde s-a născut Petrus, istorisirea renaşterii mele.

PAULO COELHO
St. Martin, ianuarie 2006

[1] În anul în care am făcut pelerinajul, doar patru sute de persoane au parcurs Drumul spre Santiago. În 1999, conform statisticilor oficiale, patru sute de oameni au trecut – pe zi – prin faţa barului menţionat în text. *[n.a.].*

Iar ei au zis: *Doamne, iată aici două săbii.*
Zis-a lor: Sunt de ajuns.

LUCA 22, 38

Când am început pelerinajul, am crezut că realizasem unul dintre cele mai arzătoare vise ale tinereţii mele. Tu erai pentru mine vrăjitorul D. Juan, iar eu retrăiam saga lui Castañeda în căutarea miraculosului.

Dar tu ai rezistat cu mult curaj tuturor încercărilor mele de a te transforma în erou. Asta a făcut foarte dificilă relaţia noastră, până ce am înţeles că Miracolul se ascunde în paşii Oamenilor Obişnuiţi. Azi, această înţelegere este lucrul cel mai preţios din viaţa mea, îmi permite să fac orice şi mă va însoţi totdeauna.

Pentru această înţelegere – pe care acum încerc s-o împart cu alţii – această carte îţi este dedicată ţie, Petrus.

AUTORUL

PROLOG

— Şi în faţa Chipului Sacru al RAM, atinge cu mâinile tale Cuvântul Vieţii şi primeşte atâta forţă încât să devii martor al lui până la capătul Lumii!

Maestrul ridică noua mea spadă, ţinând-o în teacă. Flăcările rugului au trosnit – semn bun, arătând că ritualul putea continua. Atunci eu m-am aplecat şi, cu mâinile goale, am început să scurm pământul din faţa mea.

Era noaptea de 2 ianuarie 1986, iar noi ne aflam pe vârful unui munte din Serra do Mar, aproape de conglomeratul cunoscut sub numele de Acele Negre. În afară de mine şi de Maestrul meu mai erau soţia mea, un discipol, călăuza – un localnic – şi un reprezentant al Marii Frăţii care reunea ordinele esoterice din toată lumea, cunoscută sub numele de Tradiţie. Toţi cinci – inclusiv ghidul, care fusese avertizat dinainte de ce avea să se întâmple – participau la învestirea mea ca Maestru al Ordinului RAM.

Am terminat de săpat o groapă nu foarte adâncă, dar lungă, în pământ. Cu toată solemnitatea am atins pământul, pronunţând cuvintele rituale. Atunci soţia mea s-a apropiat şi mi-a dat spada pe care o foloseam de peste zece ani şi care îmi fusese de mare ajutor în sutele de Operaţiuni Magice din vremurile acelea. Am pus-o în groapă. Apoi, am aruncat pământ deasupra şi l-am bătătorit. Pe când făceam asta îmi aminteam de încercările prin care trecusem, de lucrurile pe care le cunoscusem şi de fenomenele pe care eram în stare să le provoc numai şi numai pentru că aveam cu mine acea spadă, aşa de bătrână şi aşa de prietenă. Acum ea urma să fie devorată de pământ, fierul tăişului ei şi lemnul mânerului servind din nou ca hrană pentru locul de unde trăsese atâta Putere.

Maestrul se apropie şi-mi aşeză în faţă noua spadă, deasupra locului unde eu o îngropasem pe cea veche. Toţi şi-au deschis atunci braţele, şi Maestrul, folosindu-şi Puterea, făcu să apară în jurul nostru un fel de lumină ciudată, care nu lumina, dar era vizibilă şi făcea ca forma nedesluşită a oamenilor să aibă o culoare diferită de galbenul proiectat de foc. Atunci, scoţându-şi sabia din teacă, mă atinse pe umeri şi pe cap, spunând:

— În numele Puterii şi al Iubirii RAM te numesc Maestru şi Cavaler al Ordinului, azi şi pentru tot restul zilelor vieţii tale. R de la Rigor, A de la Amor, M de la Misericordia; R de la Regnum, A de la Agnus, M de la Mundi. Când vei avea spada, să nu rămână multă vreme în teacă, altminteri va rugini. Dar când va ieşi din teacă, să nu se întoarcă niciodată înainte de a fi făcut un Bine, de a fi deschis un Drum sau de a fi vărsat sângele Inamicului.

Cu vârful spadei îmi făcu o zgârietură mică pe cap. Din momentul acela nu mai trebuia să păstrez tăcerea. Nu mai trebuia să ţin ascunse lucrurile pe care eram în stare să le fac, nici minunile pe care învăţasem să le realizez pe calea Tradiţiei. Din momentul acela eram un Mag.

Am întins mâna să iau noua spadă, din oţel care nu ruginește şi din lemn pe care nu-l înghite pământul, cu apărătoarea ei negru cu roşu şi teaca cea neagră. Dar când mâinile mele au atins teaca şi mă pregăteam să o apuc, Maestrul făcu un pas înainte şi cu toată puterea călcă pe degetele mele, făcându-mă să strig de durere şi să dau drumul spadei.

L-am privit fără să pricep nimic. Lumina cea ciudată se înălţase şi flăcările focului dădeau o aparenţă fantasmagorică chipului Maestrului.

El mă privi rece, o chemă pe soţia mea şi îi înmâna noua spadă. Apoi se întoarse către mine şi spuse:

— Depărtează mâna care te înşală! Fiindcă drumul Tradiţiei nu e calea câtorva aleşi, ci drumul tuturor oamenilor! Iar Puterea pe care crezi că o ai un face doi bani dacă nu e o Putere care se împarte cu ceilalţi oameni! Trebuia să fi refuzat spada şi, dacă ai fi făcut asta, ai fi primit-o, pentru că inima îţi era curată. Dar, cum mă şi temeam, în clipa cea sublimă ai alunecat şi ai căzut. Din pricina lăcomiei va trebui să porneşti iar în căutarea spadei tale. Şi din pricina mândriei, va trebui s-o cauţi între oamenii simpli. Şi din pricina fascinaţiei cu care priveşti minunile, va trebui să lupţi mult pentru a obţine din nou ceea ce aşa de generos ţi-a fost dăruit.

Parcă mi-a fugit pământul de sub picioare. Stăteam în genunchi, uimit, fără voinţă, cu mintea goală de orice gând. Odată ce redasem pământului vechea mea spadă, n-o mai puteam lua înapoi. Şi cum noua spadă nu-mi fusese înmânată, însemna că mă aflam iarăşi la începutul

începuturilor, fără putere şi lipsit de apărare. În ziua supremei mele Învestiri Cereşti, violenţa Maestrului meu, care-mi strivise degetele, mă arunca înapoi în lumea Urii şi a Ţărânei.

Călăuza stinse focul, iar soţia veni în faţa mea şi mă ajută să mă ridic. Ea ţinea noua mea spadă în mână, dar conform regulilor Tradiţiei, eu n-aş fi putut s-o ating niciodată fără permisiunea Maestrului meu. Am coborât în tăcere prin mijlocul buruienilor, urmând lanterna ghidului, până ce am ajuns la drumeagul bătătorit unde ne aşteptau maşinile.

Nimeni nu-şi luă rămas-bun de la mine. Nevastă-mea aşeză spada în portbagaj şi porni motorul. Am stat multă vreme tăcuţi, în timp ce ea conducea încet, ocolind gropile şi denivelările drumului.

— Nu-ţi face griji, spuse ea, încercând să mă încurajeze puţin. Sunt sigură că o vei recăpăta.

Am întrebat-o ce-i spusese Maestrul.

— Mi-a spus trei lucruri. Primul, că trebuia să fi adus ceva mai gros, fiindcă aici sus era mult mai frig decât se aşteptase. Al doilea, că nimic din ce s-a întâmplat nu a fost o surpriză pentru el, pentru că se mai întâmplase de multe ori, cu mulţi alţii care ajunseseră unde ai ajuns şi tu. Şi al treilea, că spada ta te va aştepta la momentul potrivit, în ziua potrivită, într-un anume loc de pe un drum pe care va trebui să-l străbaţi. Eu nu ştiu nici ziua, nici ora. Nu mi-a spus decât locul unde trebuie s-o ascund pentru ca tu s-o găseşti.

— Şi care e drumul ăsta? am întrebat, nervos.

— Ah, asta nu mi-a explicat prea clar. Mi-a spus numai să cauţi pe harta Spaniei un drum vechi, medieval, cunoscut sub numele de Straniul Drum spre Santiago.

Sosirea

Vameşul privi îndelung spada pe care o ţinea soţia mea şi ne întrebă ce voiam să facem cu ea. Eu i-am răspuns că un prieten al nostru avea s-o evalueze pentru a o scoate la licitaţie. Minciuna a dat roade; vameşul ne-a dat o declaraţie cum că intrasem cu spada prin aeroportul Bajadas şi ne-a spus că, dacă aveam probleme la ieşirea din ţară, era suficient să arătăm hârtia aceea la vamă.

Ne-am dus la ghişeul de rezervări şi am confirmat închirierea celor două automobile. Am luat tichetele şi ne-am dus să mâncăm ceva împreună, chiar la restaurantul aeroportului, înainte de a ne despărţi.

Petrecusem o noapte albă în avion – amestec de frică de zbor cu teamă pentru ce se va întâmpla de aici înainte – dar şi acum eram încordat şi foarte treaz.

— Nu-ţi mai face griji, spuse ea pentru a mia oară. Trebuie să mergi în Franţa, la Saint Jean Pied-du-Port s-o cauţi pe doamna Lourdes. Ea te va pune în legătură cu cineva care o să te conducă pe Drumul spre Santiago.

— Şi tu? am întrebat eu, tot pentru a mia oară, deşi cunoşteam răspunsul.

— Eu merg acolo unde trebuie să mă duc, pentru a lăsa ce mi-a fost încredinţat. Rămân la Madrid câteva zile, apoi mă întorc în Brazilia. Sunt la fel de capabilă ca şi tine să conduc lucrurile de acolo.

— Ştiu asta, am răspuns, vrând să evit chestiunea.

Îngrijorarea mea pentru afacerile pe care le lăsasem în Brazilia era enormă. Am învăţat tot ce trebuia să ştiu despre Drumul spre Santiago în cele cincisprezece zile care urmaseră incidentului de la Acele Negre, dar zăbovisem aproape şapte luni ca să mă hotărăsc să las tot şi să fac această călătorie. Până când, într-o bună zi, soţia mi-a spus că momentul şi ziua se apropiau, şi, dacă nu mă hotărâm, îmi puteam lua adio pentru totdeauna de la Drumul Magiei şi Ordinul RAM. Am încercat să-i arăt că Maestrul îmi dăduse o sarcină imposibilă, pentru că nu puteam aşa, pur şi simplu, să dau jos de pe umeri responsabilitatea muncii zilnice pe care o aveam. Ea râse şi-mi spuse că veneam cu scuze naive, fiindcă în acele şapte luni nu făcusem mai nimic în afară de a mă întreba zi şi noapte dacă trebuia să plec sau nu.

Şi, cu gestul cel mai natural din lume, îmi întinse două bilete de avion, care aveau şi data înscrisă pe ele.

— Suntem aici pentru că aşa ai hotărât tu, i-am spus când eram la restaurantul aeroportului. Nu ştiu dacă e bine să las ca decizia de a-mi căuta spada să plece de la altcineva.

Soţia mea îmi răspunse că dacă ne apucăm iar să vorbim prostii, mai bine ne suim fiecare în maşina lui şi ne luăm imediat rămas-bun.

— Tu niciodată n-ai lăsa ca vreo hotărâre din viaţa ta să vină de la altcineva. Hai să mergem, se face târziu.

Ea se ridică, îşi luă bagajul şi se îndreptă spre ieşire. Eu nu m-am mişcat. Am rămas aşezat, privind felul neplăcut în care îmi ducea spada – era tot timpul pe punctul de a-i cădea de sub braţ.

Se opri la mijlocul drumului, se întoarse la masa unde stăteam, mă sărută zgomotos pe gură şi mă privi, fără o vorbă, îndelung. Deodată mi-am dat seama că mă aflam în Spania, că nu mă mai puteam întoarce. Chiar şi cu oribila certitudine că aveam multe şanse să eşuez, făcusem deja primul pas. Atunci am îmbrăţişat-o cu toată dragostea, cu toată dragostea pe care o simţeam în momentul acela şi în timp ce ea se afla în braţele mele, m-am rugat pentru tot şi pentru toţi cei în care eu credeam, am implorat să-mi dea puteri să mă întorc cu ea şi cu spada.

— Frumoasă spadă, ai văzut? comentă o voce feminină de la masa de alături, după ce soţia mea plecă.

— Stai fără grijă, îi răspunse o voce de bărbat, îţi cumpăr una exact la fel. Magazinele de suveniruri de aici din Spania au mii de asemenea chestii.

După o oră de condus, oboseala acumulată în noaptea precedentă începu să se facă simţită. În plus, căldura în august era aşa de puternică încât, chiar şi pe o şosea neaglomerată, făcea ca maşina să dea semne de supraîncălzire. Am hotărât să opresc puţin într-un orăşel pe care panourile de pe şosea îl anunţau ca fiind Monument naţional. În vreme ce suiam străduţa abruptă care mă ducea într-acolo, am început să derulez în minte tot ce învăţasem despre Drumul spre Santiago.

Aşa cum tradiţia musulmană cere ca fiecare credincios să facă cel puţin o dată în viaţă drumul pe care Mahomed l-a făcut de la Mecca la

Medina, şi creştinismul primului mileniu a cunoscut trei itinerarii considerate sfinte, care se concretizau într-o serie de binecuvântări şi indulgenţe pentru cine le parcurgea. Primul drum ducea la mormântul Sfântului Petru, la Roma; cei care parcurgeau acest itinerariu aveau ca simbol o cruce şi erau numiţi romari. A doua cale ducea la Sfântul Mormânt al lui Isus Hristos, de la Ierusalim, iar cei care făceau acest drum erau numiţi palmerieni, pentru că aveau ca simbol frunzele de palmier cu care a fost Isus întâmpinat când a intrat în oraş. Şi, în sfârşit, exista un al treilea itinerariu – un drum care ducea la rămăşiţele pământeşti ale Sfântului Apostol Iacob (Santiago) îngropate într-un loc din peninsula Iberică unde, într-o noapte, un păstor a văzut o stea strălucitoare pe un câmp pustiu. Legenda spune că nu numai Sfântul Iacob, dar însăşi Fecioara Maria au fost acolo imediat după moartea lui Isus Hristos, aducând cuvântul Evangheliei şi îndemnând poporul de aici să se creştineze. Locul a devenit cunoscut sub numele de Compostela (Câmpul Stelei) şi după aceea a apărut un oraş care avea să atragă vizitatori din toată lumea creştină. Acestor călători care străbăteau a treia cale sfântă le-a fost dat numele de pelerini şi aveau ca simbol o scoică.

În epoca ei de aur, în secolul al XIV-lea, Calea Lactee (numită aşa pentru că noaptea pelerinii se orientau după această galaxie) era parcursă în fiecare an de peste un milion de oameni, veniţi din toate colţurile Europei. Până în zilele noastre, mistici, oameni ai bisericii şi cercetători încă mai fac pe jos drumul celor şapte sute de kilometri care separă oraşul francez Saint Jean Pied-du-Port de Catedrala Santiago de Compostela din Spania. Datorită preotului Aymeric Picaud, care a făcut pelerinajul la Compostela în 1123, calea urmată azi de pelerini este exact aceeaşi cu drumul medieval străbătut de Carol cel Mare, Sf. Francisc din Assisi, Isabela de Castilia şi, mai recent, de papa Ioan al XXIII-lea, între mulţi alţii.

Picaud a scris cinci cărţi despre experienţa lui, prezentate ca fiind lucrările papei Calixto II – devotat Sfântului Iacob – şi cunoscute mai târziu sub numele de *Codex Calixtinus.*În Cartea a V-a din *Codex Calixtinus, Liber Sandi Jacobi,* Picaud descrie semnele naturale, izvoarele, spitalele, hanurile şi oraşele care se înşiră de-a lungul drumului. Bazându-se pe notiţele lui Picaud, societatea *Les amis de Saint Jacques* (Santiago este Saint Jacques în franceză, James în

engleză, Giacomo în italiană şi Jacobus în latină) şi-a luat sarcina de a menţine şi în zilele noastre aceste semne naturale şi de a orienta pelerinii.

Cam prin secolul al XII-lea, naţiunea spaniolă a început să tragă foloase de pe urma legendei lui Santiago în lupta împotriva maurilor care invadaseră peninsula. Au fost create mai multe ordine militare de-a lungul Drumului, iar cenuşa Apostolului a devenit o puternică amuletă spirituală în lupta împotriva musulmanilor, care spuneau că au cu ei un braţ al lui Mahomed. Însă odată încheiată Recucerirea spaniolă – la Reconquista – ordinele militare erau aşa de puternice încât deveniseră o ameninţare pentru stat, ceea ce i-a obligat pe Regii Catolici să intervină direct pentru a evita ca aceste ordine să intre în conflict direct cu nobilimea. Din această cauză Drumul a căzut încet-încet în uitare şi dacă n-ar fi existat manifestările artistice sporadice – cum au fost *Calea Lactee* de Buñuel sau *Drumeţul* de Juan Manoel Serrat – nimeni, în zilele noastre, nu şi-ar mai aminti că pe aici au trecut milioane de oameni care, mai târziu, aveau să populeze Lumea Nouă.

Orăşelul în care am ajuns cu maşina era absolut pustiu. După multe căutări, am găsit un mic local improvizat într-o casă veche, în stil medieval. Stăpânul – care nu-şi lua ochii de la un serial de televiziune – mi-a atras atenţia că era ora siestei şi că eram cam nebun să umblu pe stradă pe căldura aceea.

Am cerut o băutură răcoritoare, am încercat să mă uit puţin la televizor, dar nu reuşeam să mă concentrez deloc. Mă gândeam numai că peste două zile aveam să retrăiesc, în plin secol XX, ceva din marea aventură a umanităţii care l-a dus pe Ulise la Troia, a umblat cu don Quijote prin La Mancha, i-a dus pe Dante şi pe Orfeu până în infern şi pe Cristofor Columb până în Americi: aventura călătoriei în Necunoscut.

Când m-am întors la maşină, eram ceva mai calm. Chiar dacă nu-mi descopeream spada, pelerinajul pe Drumul spre Santiago avea să facă astfel încât să mă descopăr pe mine însumi.

Saint Jean Pied-du-Port

Un cortegiu cu personaje mascate şi o fanfară – toţi îmbrăcaţi în roşu, verde şi alb, culorile Ţării Franceze a Bascilor – ocupa strada principală din Saint Jean Pied-du-Port. Era duminică, eu îmi petrecusem două zile la volan şi nu mai puteam pierde niciun minut asistând şi la serbarea aceea. Mi-am făcut loc printre oameni, am auzit câteva insulte în franceză, dar am ajuns la fortificaţiile care formau partea cea mai veche a oraşului, unde trebuia să o găsesc pe madame Lourdes. Chiar şi în partea aceea a Pirineilor era cald în timpul zilei, aşa că am ieşit lac de sudoare din maşină.

Am bătut la poartă. Am mai bătut o dată, şi nimic. A treia oară, dar nimeni nu răspunse. M-am dus în mijlocul drumului, îngrijorat. Nevastă-mea mi-a spus că trebuia să fiu acolo chiar în ziua aceea, dar acum nimeni nu răspundea la poartă. M-am gândit că poate madame Lourdes ieşise să vadă cortegiul, dar era posibil şi ca eu să fi ajuns prea târziu, iar ea să fi hotărât să nu mă mai primească. Drumul spre Santiago se termina înainte chiar de a fi început.

Deodată, poarta se deschise şi o copilă ieşi în fugă. Pe stradă. Am sărit dintr-odată şi, într-o franceză cam stricată, am întrebat de madame Lourdes. Fetiţa râse şi arătă spre poartă. Atunci mi-am înţeles greşeala: poarta dădea într-o curte imensă, în jurul căreia se aflau vechi case medievale cu balcoane. Poarta era deschisă pentru mine, dar eu nici măcar nu îndrăznisem să-i încerc clanţa.

Am intrat repede şi m-am îndreptat spre casa pe care mi-o arătase fetiţa. Înăuntru, o femeie bătrână şi grasă se răstea în bască la un băietan micuţ, cu ochi căprui şi trişti. Am aşteptat puţin să se termine cearta – şi chiar se termină, cu bietul băiat trimis la bucătărie sub valul de insulte proferate de bătrână. După aceea ea se întoarse spre mine şi, fără ca măcar să mă întrebe ce voiam, mă conduse – când cu gesturi delicate, când împingându-mă – la al doilea cat al căsuţei. Acolo sus nu era decât un birou înghesuit, plin de cărţi, de obiecte, de statuete ale Sfântului Iacob şi suveniruri luate de pe Drum. Ea scoase o carte de pe raft şi se aşeză la singura masă din încăpere, lăsându-mă în picioare.

— Dumneata trebuie să fii încă un pelerin pentru Santiago, spuse, fără ocol. Trebuie să notez numele dumitale în caietul celor care fac acest drum.

Eu i-am spus numele, şi ea vru să ştie dacă am adus „Moluştele". „Moluşte" era numele dat scoicilor mari, duse, ca simbol al pelerinajului, până la mormântul apostolului şi serveau drept semn de identificare a pelerinilor între ei. Înainte de a veni în Spania, fusesem într-un loc de pelerinaj din Brazilia, Aparecida de Norte. De acolo cumpărasem o icoană cu Sfânta Fecioară întrupată, montată pe trei cochilii. Am scos-o din rucsac şi i-am întins-o doamnei Lourdes.

— Frumos, dar puţin practic, îmi spuse ea, înapoindu-mi scoicile. Se pot sparge pe drum.

— Nu se vor sparge. Şi le voi lăsa la mormântul apostolului.

Madame Lourdes părea că nu mai are timp de mine. Îmi dădu un carneţel care avea să-mi faciliteze cazarea la mănăstirile de pe Drum, puse o ştampilă cu Saint Jean Pied-du-Port, pentru a indica unde începusem pelerinajul, şi-mi spuse că puteam pleca cu binecuvântarea lui Dumnezeu.

— Dar unde este călăuza mea? am întrebat.

— Care călăuză? mi-o întoarse ea, un pic mirată, dar şi cu o strălucire nouă în ochi.

Eu mi-am dat seama că am uitat ceva foarte important. În dorinţa de a fi imediat servit, nu pronunţasem Cuvântul Ancestral – un fel de semn de recunoaştere a celor care aparţin sau au aparţinut ordinelor Tradiţiei. Mi-am îndreptat imediat greşeala şi am pronunţat Cuvântul. Madame Lourdes, cu un gest iute, îmi smulse din mână carnetul pe care mi-l dăduse cu o clipă mai înainte.

— N-ai nevoie de ăsta, spuse, dând la o parte un teanc de ziare vechi de deasupra unei cutii de carton. Drumul dumitale şi popasurile depind de hotărârile călăuzei.

Madame Lourdes scoase din cutie o pălărie şi o mantie. Păreau haine foarte vechi, dar erau bine păstrate, îmi ceru să stau în picioare în mijlocul camerei şi începu să se roage în gând. Apoi îmi puse mantia pe umeri şi pălăria pe cap. Am observat că atât pe pălărie cât şi pe fiecare umăr al mantiei erau brodate scoici. Fără a înceta rugăciunea, bătrâna doamnă luă un toiag de pe colţul biroului şi mi-l puse în mâna dreaptă. Pe toiag prinse o tărtăcuţă mică. Şi iată-mă: dedesubt,

bermude tip blugi şi tricou cu I LOVE NY, iar deasupra, costumul medieval al pelerinilor de Compostela.

Bătrâna se apropie, era la două palme de fruntea mea. Atunci, ca în transă, netezindu-mi cu mâinile creştetul capului, spuse:

— Fie ca Sfântul Apostol Iacob să te însoţească şi să-ţi arate singurul lucru pe care trebuie să-l descoperi; să nu umbli nici prea încet, nici prea repede, ci totdeauna în armonie cu Legile şi Cerinţele Drumului; să te supui aceluia care te va îndruma, chiar şi când ţi-ar da un ordin ucigaş, de blestem, sau smintit. Trebuie să juri supunere totală călăuzei tale.

Am jurat.

— Spiritul vechilor pelerini ai Tradiţiei să te însoţească tot drumul. Pălăria să te apere de soare şi de gândurile rele; mantia să te apere de ploaie şi de vorbele rele; toiagul să te apere de duşmani şi de faptele rele. Binecuvântarea lui Dumnezeu, a Sfântului Iacob şi a Fecioarei Maria să te însoţească zi şi noapte. Amin.

După ce a spus aceste cuvinte, a revenit la felul ei obişnuit de a fi: în grabă şi cu oarece neplăcere strânse hainele, le puse din nou în cutie, duse toiagul cu dovleac în colţul camerei şi, după ce m-a învăţat cuvintele de recunoaştere, mi-a cerut să plec imediat, pentru că ghidul meu mă aştepta la vreo doi kilometri de Saint Jean Pied-du-Port.

— Are oroare de fanfară, îmi explică ea. Dar şi la doi kilometri distanţă tot o aude: Pirineii sunt o excelentă cutie de rezonanţă.

Şi, fără multă vorbă, coborî scările şi se duse la bucătărie ca să-l mai chinuie un pic pe puştiul cu ochi trişti. La plecare am întrebat ce trebuia să fac cu maşina, iar ea mi-a spus să-i las cheile pentru cazul în care ar veni cineva să o caute. M-am dus la portbagaj, am luat un mic rucsac albastru cu un sac de dormit prins de el, am pus într-un colţişor ferit icoana cu Sfânta Fecioară întrupată şi cu scoicile, mi-am luat rucsacul în spate şi i-am dat cheile doamnei Lourdes.

— Ieşi din oraş pe strada asta, până la ultima poarta de la zidurile cetăţii, îmi spuse ea. Când ajungi la Santiago de Compostela, spune un Ave Maria şi pentru mine. Eu am făcut de atâtea ori acest drum, încât acum mă mulţumesc să citesc în ochii pelerinilor emoţiile pe care încă le mai simt, dar pe care nu le mai pot pune în practică din pricina vârstei. Spune-i toate astea Sfântului Iacob. Şi mai spune-i că în toate zilele mă voi întâlni cu el, pe alt drum, mai direct şi mai puţin obositor.

Am ieşit din orăşel traversând zidurile cetăţii prin Porte d'Espagne. În trecut, aceasta a fost ruta preferată a invadatorilor romani şi tot pe aici au trecut ostile lui Carol cel Mare şi ale lui Napoleon. Urmam drumul tăcut, ascultând fanfara în depărtare, când deodată, pe la ruinele unui sătuc din apropiere de Saint Jean, mă cuprinse o emoţie extraordinară, iar ochii mi se umplură de lacrimi; acolo, lângă ruine, mi-am dat seama pentru prima oară că picioarele mele călcau pe Straniul Drum spre Santiago.

În jurul văii, Pirineii, coloraţi de muzica micii fanfare şi de soarele acelei dimineţi, îmi lăsau impresia a ceva primitiv, ceva ce fusese uitat de specia umană, un lucru căruia eu nu reuşeam deloc să-i aflu esenţa. Era însă o senzaţie ciudată şi puternică, şi am grăbit pasul pentru a ajunge cât mai repede la locul în care madame Lourdes îmi spusese că mă aştepta ghidul. Fără a mă opri din mers, mi-am scos tricoul şi l-am pus în rucsac. Bretelele începură să-mi roadă umerii goi, în schimb, vechii mei tenişi erau aşa de moi că nici nu-i simţeam. După aproape patruzeci de minute, într-o curbă care înconjura o stâncă uriaşă, am dat de un vechi puţ abandonat. Acolo, aşezat pe jos, un bărbat de vreo cincizeci de ani, cu păr negru şi aspect de ţigan, scotocea în rucsac după ceva.

— Salut, i-am zis eu în spaniolă, cu aceeaşi timiditate pe care o aveam ori de câte ori cunoşteam pe cineva. Cred că pe mine mă aşteptai. Numele meu e Paulo.

Se opri din scotocit şi mă măsură din cap până-n picioare. Avea privirea rece şi nu părea surprins de venirea mea. Am avut vaga senzaţie că-l cunoşteam.

— Da, te aşteptam, dar nu ştiam că te voi întâlni aşa repede. Ce vrei?

Întrebarea m-a cam zăpăcit şi i-am răspuns că eu eram acela pe care el avea să-l conducă pe Calea Lactee în căutarea spadei.

— Nu neapărat, spuse. Dacă vrei, pot să ţi-o găsesc eu. Dar hotărăşte-te acum.

Mi se părea din ce în ce mai ciudată discuţia cu necunoscutul acela. Dar, cum jurasem supunere totală, m-am pregătit să răspund. Dacă el putea să găsească spada pentru mine, avea să-mi economisească un timp preţios, şi eu mă puteam întoarce imediat la oamenii şi afacerile

din Brazilia, care nu-mi ieşeau din minte. Putea fi o păcăleală, dar ce era rău dacă-i dădeam şi eu un răspuns.

M-am decis să accept. Dar deodată, în spatele meu, am auzit o voce în spaniolă, cu accent foarte puternic:

— Omul nu trebuie să suie muntele ca să afle dacă e înalt.

Era parola! Am privit înapoi şi am văzut un bărbat de vreo patruzeci de ani, cu bermude kaki, tricou alb pătat de sudoare, care-l privea fix pe ţigan. Avea părul grizonat şi tenul ars de soare. În graba mea, uitasem cele mai elementare reguli de autoapărare şi mă aruncasem, cu trup şi suflet, în braţele primului necunoscut care-mi apăruse în cale.

— Vaporul e în siguranţă când se află-n port; dar nu pentru asta au fost construite navele, am dat eu răspunsul de consemn. În tot acest timp, nu-şi luă ochii de la ţigan, dar nici ţiganul nu-şi pleca privirea. Amândoi se înfruntară, fără frică şi fără bravură, minute în şir. Până ce ţiganul trânti rucsacul jos, zâmbi cu dispreţ şi o apucă spre Saint Jean Pied-du-Port.

— Numele meu e Petrus, spuse nou-venitul, imediat ce ţiganul dispăru după imensa stâncă pe care eu o ocolisem cu câteva minute înainte. Data viitoare să fii mai prudent.

Am observat o nuanţă simpatică în vocea lui, diferită de tonul ţiganului şi chiar de cel al lui madame Lourdes. El luă rucsacul de pe jos şi atunci am observat că avea desenată o scoică pe partea din spate. Scoase o sticlă de vin, luă o înghiţitură şi apoi îmi întinse şi mie. În vreme ce beam, l-am întrebat cine era ţiganul.

— Ruta asta merge pe graniţă şi e foarte utilizată de contrabandişti şi de teroriştii refugiaţi din partea spaniolă a Ţării Bascilor, spuse Petrus. Poliţia nici nu prea trece pe aici.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare. V-aţi privit ca doi vechi cunoscuţi. Şi am impresia că şi eu îl cunosc, de aceea am fost aşa de deschis.

Petrus râse şi ceru să pornim imediat la drum. Mi-am adunat lucrurile şi am pornit la drum în tăcere. Dar din râsul lui Petrus, ştiam că se gândise la acelaşi lucru ca şi mine.

Ne întâlniserăm cu diavolul.

Am mers tăcuţi o vreme – madame Lourdes avusese dreptate: şi la trei kilometri distanţă încă se auzea sunetul fanfarei care cânta neîntrerupt. Voiam să-l întreb multe pe Petrus – despre viaţa, despre

munca lui şi ce-l adusese până aici. Dar ştiam că mai aveam încă şapte sute de kilometri de parcurs împreună şi va veni şi clipa când voi primi răspuns la toate aceste întrebări. Cu toate acestea, ţiganul nu-mi ieşea din cap, aşa că am rupt tăcerea.

— Petrus, eu cred că ţiganul era diavolul.

— Da, era diavolul, mi-a spus, şi am simţit un amestec de groază şi uşurare în vocea lui. Dar nu este diavolul pe care l-ai cunoscut dumneata în Tradiţie. În Tradiţie, diavolul e un spirit nici bun, nici rău, considerat paznicul celor mai multe secrete accesibile omului, care are forţă şi putere asupra lucrurilor materiale. Fiind un înger căzut, se identifică cu rasa umană şi e mereu dispus să facă înţelegeri şi schimburi de favoruri.

Am întrebat care era deosebirea dintre ţigan şi diavolii Tradiţiei.

— O să mai întâlnim şi alţii pe drum, râse el. O să pricepi singur. Dar, ca să-ţi faci o idee, încearcă să-ţi aminteşti toată discuţia cu ţiganul.

Mi-am amintit cuvânt cu cuvânt singurele două fraze pe care le schimbasem cu el. El îmi spusese că mă aştepta şi afirmase că avea să caute spada în locul meu.

Petrus îmi răspunse atunci că erau două fraze perfecte pentru un hoţ care a furat un rucsac şi este prins asupra faptului: încerca să câştige timp şi bunăvoinţă, în timp ce făcea iute un plan de fugă. În acelaşi timp, cele două fraze puteau avea un înţeles mai adânc, adică acele cuvinte spuneau exact ce încerca să spună.

— Care dintre cele două este adevărată?

— Amândouă sunt adevărate. Acel amărât de hoţ, în timp ce se apăra, a prins din zbor cuvintele pe care trebuia să ţi le spună. S-a crezut deştept şi instrument al unei forţe superioare. Dacă ar fi rupt-o la fugă când am ajuns eu, discuţia aceasta nu mai era necesară. Dar el m-a înfruntat şi eu am citit în ochii lui numele unui demon pe care îl vei întâlni pe drum.

Pentru Petrus, întâlnirea fusese de bun augur, pentru că demonul se arătase prea devreme.

— Oricum, nu fi îngrijorat de el, fiindcă, aşa cum ţi-am spus, el nu va fi singurul. Ar putea fi cel mai important, dar nu va fi singurul.

Ne-am continuat drumul. Vegetaţia, mai înainte aproape inexistentă, se preschimbă în mici arbuşti răspândiţi ici şi colo. Poate

că era mai bine să urmez sfatul lui Petrus şi să las lucrurile să-şi urmeze calea. Când şi când el mai făcea câte o observaţie despre vreun fapt istoric care se petrecuse prin locurile pe care le străbăteam. Am văzut locul în care o regină a înnoptat înainte să moară, o capelă micuţă încrustată între stânci, schit al nu ştiu cărui sfânt despre care puţinii locuitori ai acelei zone jurau că face minuni.

— Minunile sunt foarte importante, nu-i aşa? spuse el.

Eu am răspuns că da, deşi niciodată nu văzusem un mare miracol. Învăţătura mea într-ale Tradiţiei fusese mai mult în plan intelectual. Credeam că după ce-mi voi fi recuperat spada, atunci voi fi cu adevărat capabil să fac lucrurile mari pe care le făcea Maestrul meu.

— Şi care nu sunt miracole, pentru că nu schimbă legile naturii. Maestrul meu nu face decât să-şi folosească forţa pentru…

N-am reuşit să termin fraza, nu găseam nicio explicaţie pentru faptul că Maestrul reuşea să materializeze spirite, să mute obiecte fără a le atinge, şi – cum văzusem de atâtea ori – să facă găuri cu cer albastru în serile noroase.

— Poate că face toate astea pentru a te convinge că are Cunoaşterea şi Puterea să le facă, răspunse Petrus.

— Da, se poate, i-am spus fără prea multă convingere.

Ne-am aşezat pe o piatră, pentru că Petrus mi-a spus că avea oroare să fumeze în timp ce mergea. După el, plămânii absorbeau mult mai multă nicotină, iar fumul îi provoca ameţeală.

— De asta Maestrul ţi-a refuzat spada, spuse Petrus. Pentru că nu ştii motivul pentru care el face minuni. Pentru că ai uitat că drumul cunoaşterii e un drum deschis tuturor, inclusiv oamenilor obişnuiţi. În călătoria noastră, te voi învăţa unele exerciţii şi unele ritualuri, cunoscute ca Practicile RAM. Oricine, într-un anume moment al existenţei, are acces la cel puţin una dintre ele. Toate, fără excepţie, pot fi găsite de oricine se apucă să le caute, cu răbdare şi perspicacitate, în chiar lecţiile pe care ni le dă viaţa. Practicile RAM sunt atât de simple, încât oameni ca dumneata, obişnuiţi să complice prea mult viaţa, de multe ori nu le dau nicio importanţă. Dar ele, împreună cu alte trei tipuri de Practici, îl fac pe om să obţină orice, dar absolut orice îşi doreşte. Isus l-a lăudat pe Tatăl când discipolii Lui au început să facă minuni şi vindecări, şi I-a mulţumit pentru că El ascunsese aceste lucruri învăţaţilor şi le revelase oamenilor simpli. La urma urmelor,

dacă cineva crede în Dumnezeu, trebuie să creadă şi că Dumnezeu e drept.

Petrus avea foarte multă dreptate. Ar fi o nedreptate divină ca numai oamenii instruiţi, cu timp şi bani pentru cărţi scumpe, să poată avea acces la adevărata Cunoaştere.

— Adevărata cale a înţelepciunii poate fi recunoscută după trei lucruri, spuse Petrus. Mai întâi, trebuie să aibă Agape, şi despre asta îţi voi vorbi mai târziu; în al doilea rând, să aibă o aplicaţie practică în viaţa ta, în caz contrar înţelepciunea devine un lucru inutil şi ruginește precum o spadă nefolosită. Şi, în sfârşit, trebuie să fie un drum care să poată fi străbătut de oricine. Ca drumul pe care dumneata îl străbaţi acum, Drumul spre Santiago.

Am mers toată după-amiaza şi abia când soarele a început să dispară în spatele munţilor Petrus a hotărât să ne oprim din nou. În jurul nostru, vârfurile cele mai înalte ale Pirineilor încă străluceau de la lumina ultimelor raze ale zilei.

Petrus îmi ceru să curăţ un petec de pământ şi să îngenunchez.

— Prima Practică RAM te învaţă să renaşti. Va trebui s-o execuţi în timpul următoarelor şapte zile, încercând să simţi altfel ceea ce a fost primul tău contact cu lumea. Ştii cât de greu este să laşi totul şi să vii să străbaţi Drumul spre Santiago în căutarea unei spade, dar această dificultate a existat numai pentru că erai prins în trecut. Ai fost deja învins şi îţi e teamă să nu fii învins din nou; ai obţinut ceva şi ţi-e frică să nu pierzi din nou acel ceva. Cu toate acestea, un lucru mai puternic decât orice altceva s-a impus: dorinţa de a-ţi găsi spada. Şi ai hotărât să-ţi asumi riscul.

I-am răspuns că da, dar încă mai eram îngrijorat de acele lucruri la care se referise el.

— N-are importanţă. Exerciţiul, foarte curând, o să te elibereze de poverile pe care chiar dumneata ţi le-ai creat în viaţă.

Şi Petrus mă învăţă Prima Practică RAM: EXERCIŢIUL SEMINŢEI.

Exerciţiul Seminţei

Îngenunchează aici, jos. Apoi sprijină-te pe călcâie şi apleacă-ţi corpul, astfel încât capul să atingă genunchii. Întinde braţele înapoi. Te afli în poziţia fătului. Acum relaxează-te şi uită de toate grijile. Respiră calm şi adânc. Imediat vei simţi că eşti o sămânţă minusculă, înconjurată de căldura pământului. Totul e călduţ şi plăcut în jurul tău. Eşti cufundat într-un somn liniştit. Deodată, ţi se mişcă un deget. Vlăstarul nu mai vrea să fie sămânţă, vrea să se nască, începi să-ţi mişti uşor braţele, apoi corpul ţi se îndreaptă, până ce ajungi iarăşi pe călcâie. Apoi începi să te ridici şi, treptat, vei ajunge să stai drept, în genunchi, pe pământ. În tot acest timp ţi-ai închipuit că eşti o sămânţă care se transformă în răsad şi sparge, încet-încet, învelişul pământului.

A sosit momentul să spargi învelişul pământului complet. Te vei ridica lent, punând un picior pe pământ, apoi celălalt, luptând să-ţi ţii echilibrul aşa cum un vlăstar luptă să-şi găsească locul. Până ce ajungi în picioare. Închipuie-ţi câmpul din jur, soarele, apa, vântul şi păsările. Eşti un vlăstar care începe să crească. Ridică, încet, braţele înspre cer. Apoi te vei întinde mereu mai mult, ca şi cum ai vrea să apuci imensul soare care străluceşte deasupra ta şi-ţi dă forţă şi te atrage. Trupul îţi devine din ce în ce mai drept, muşchii ţi se încordează toţi în timp ce te simţi crescând. Creşti, şi creşti, şi devii imens, încordarea se măreşte mereu, până ce devine dureroasă, insuportabilă. Când nu mai poţi, ţipă şi deschide ochii.

Repetă acest exerciţiu şapte zile la rând, la aceeaşi oră.

— Fă-l acum pentru prima oară, îmi spuse.

Mi-am înclinat capul până a ajuns între genunchi, am respirat profund şi am început să mă relaxez. Corpul mă ascultă cu supunere – poate fiindcă umblasem mult toată ziua şi eram sfârşit. Am început să aud foşnetul pământului, un foşnet surd, grav, şi imediat m-am transformat într-o sămânţă. Nu gândeam. Era întuneric şi eu dormeam în fundul pământului. Deodată, se mişcă ceva. Era o parte din mine, o minusculă parte din mine care voia să mă trezească, care-mi spunea că trebuia să ies pentru că era altceva „acolo, deasupra". Eu voiam să dorm, dar părticica asta insista. A început să-mi mişte degetele şi degetele, mi-au mişcat braţele – dar nu erau degete, nici braţe, ci un muguraş care se lupta să înfrângă forţa pământului şi să pornească spre „lucrul de deasupra". Am simţit cum corpul începe să urmeze mişcarea braţelor. Fiecare secundă părea o veşnicie, dar sămânţa avea ceva „acolo, deasupra" şi trebuia să se nască, să afle cine era. Cu un efort uriaş, capul, apoi întreg trupul au prins a se ridica. Totul era aşa de lent şi eu trebuia să lupt cu forţa care mă trăgea în jos, spre fundul pământului, unde dormisem mai înainte liniştit somnul meu cel etern. Dar învingeam, învingeam, şi în cele din urmă am sfâşiat ceva şi m-am trezit drept. Forţa care mă trăgea în jos a încetat dintr-odată. Spărsesem coaja pământului şi acum eram înconjurat de „lucrul acela de deasupra".

„Lucrul de deasupra" era câmpia. Am simţit căldura soarelui, zumzetul ţânţarilor, clipocitul unui râu care curgea mai încolo. M-am ridicat încet, cu ochii închişi, şi aveam impresia că o să mă dezechilibrez şi o să mă întorc în pământ, dar continuam să cresc. Braţele mi se desprindeau de corp, corpul se întindea. Iată-mă acolo, renăscând, cu dorinţa de a fi scăldat pe dinăuntru şi pe dinafară de soarele acela imens care strălucea şi-mi cerea să cresc tot mai mult, ca să-l pot îmbrăţişa cu toate ramurile mele. Braţele mi se încordau din ce în ce mai mult, muşchii întregului corp începură să mă doară, iar eu am simţit că aveam o mie de metri înălţime şi că puteam îmbrăţişa toţi munţii. Trupul se întinse, se întinse până ce durerea musculară deveni atât de atroce încât n-am mai suportat şi am ţipat.

Am deschis ochii; Petrus stătea înaintea mea, fumând zâmbitor. Lumina zilei încă nu dispăruse, dar am fost surprins că soarele nu era

cum mi-l închipuisem eu. L-am întrebat dacă voia să-i descriu senzaţiile şi el îmi răspunse că nu.

— E un lucru foarte personal, trebuie să-l păstrezi pentru dumneata. Cum aş putea eu să-ţi judec senzaţiile? Sunt ale dumitale, nu ale mele.

Petrus a hotărât să dormim chiar acolo. Am făcut un foc mic, am băut ce mai rămăsese din sticla lui de vin, iar eu am pregătit nişte sandvişuri cu pateul pe care l-am cumpărat înainte de a ajunge la Saint Jean. Petrus se duse până la râul care curgea în apropiere şi aduse câţiva peşti, pe care i-a fript pe jar. Apoi ne-am culcat, fiecare în sacul lui de dormit.

Între senzaţiile extraordinare pe care le-am trăit în viaţa mea, nu pot uita prima noapte pe Drumul spre Santiago. Era frig, deşi era vară, iar eu încă mai aveam în gură gustul vinului adus de Petrus. Am privit spre cer, şi Calea Lactee se întindea deasupra mea, arătând imensul drum pe care urma să-l parcurgem. Altădată, această imensitate îmi provoca o mare nelinişte, o frică teribilă că nu aveam să reuşesc, că eram prea neînsemnat pentru aşa ceva. Dar acum eu eram o sămânţă şi mă născusem din nou. Descoperisem că, în ciuda confortului pământului şi al somnului, era mult mai frumoasă viaţa „de deasupra". Iar eu mă puteam naşte mereu, de câte ori voiam, până ce braţele îmi vor fi ajuns destul de mari pentru a îmbrăţişa pământul de unde venisem.

Creatorul şi creaţia

Timp de şase zile am mers prin Pirinei, urcând şi coborând munţi, cu Petrus care-mi cerea să fac Exerciţiul Seminţei de fiecare dată când razele soarelui abia luminau vârfurile cele mai înalte. În a treia zi de drum, un arc de ciment vopsit în galben arăta că ajunsesem la graniţă şi, de acolo, picioarele noastre călcau pe pământ spaniol. Petrus începu, încet-încet, să mai spună câte ceva despre el; am descoperit că era italian şi că lucra în domeniul designului industrial. Am vrut să ştiu dacă nu era îngrijorat de mulţimea de lucruri pe care trebuia să le facă pentru a călăuzi un pelerin aflat în căutarea spadei lui.

— Vreau să-ţi explic ceva, îmi răspunse el. Eu nu te îndrum spre spadă. Este numai şi numai sarcina dumitale să o găseşti. Eu mă aflu aici ca să te conduc pe Drumul spre Santiago şi să te învăţ Practicile RAM. Cum vei aplica toate astea ca să-ţi regăseşti spada nu e problema mea.

— Dar nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Când călătoreşti, experimentezi într-un mod foarte practic actul renaşterii. Te întâlneşti cu nişte situaţii absolut noi, ziua trece mai încet, iar limba celor din jur nu o înţelegi. Exact ca un copil care abia a ieşit din pântecul matern. În felul acesta, vei da mult mai multă importanţă lucrurilor care te înconjoară, pentru că de ele depinde propria dumitale supravieţuire. Fii mai accesibil pentru oameni, pentru că ei vor putea să te ajute în situaţii grele. Şi primeşte orice mică favoare a zeilor cu mare bucurie, ca şi cum ar fi un episod demn de reţinut pentru tot restul vieţii. În acelaşi timp, cum toate lucrurile sunt noi, abia le vezi frumuseţea, fiindcă eşti prea fericit că trăieşti. De aceea, pelerinajul religios a fost una din modalităţile cele mai obiective de a reuşi să ajungi la iluminare. Cuvântul păcat vine de la *pecus,* care înseamnă picior strâmb, cu defect, incapabil să parcurgă un drum. Modul de îndreptare a păcatului este să mergi mereu înainte, adaptându-te la situaţiile noi şi primind în schimb toate milioanele de binecuvântări pe care viaţa le dă cu generozitate celor care le cer. Crezi că eu aş putea să mă mai gândesc la proiectele pe care le-am lăsat ca să vin să fiu aici cu dumneata?

Petrus privi în jur şi eu i-am urmărit privirea. Sus pe un munte, câteva capre păşteau. Una dintre ele, mai îndrăzneaţă, se cocoţase în vârful stâncii foarte înalte, iar eu nu reuşeam să înţeleg cum ajunsese acolo şi cum ar putea să coboare. Dar în clipa când eu mă întrebam toate astea, capra a sărit, prin locuri ascunse privirii mele, şi a ajuns lângă celelalte surate ale ei. Totul în jur reflecta o linişte încordată, liniştea unei lumi care mai avea încă mult să crească şi să creeze, şi care ştia că pentru asta trebuia să-şi continue drumul. Chiar dacă un mare cutremur sau o furtună mi-ar fi dat senzaţia că natura putea fi şi crudă uneori, am înţeles că acestea erau vicisitudinile drumului. Natura călătorea şi ea, în căutarea iluminării.

— Eu sunt foarte mulţumit că sunt aici, spuse Petrus. Pentru că lucrările pe care le-am întrerupt nu mai contează, iar cele pe care le voi realiza după călătoria asta vor fi mult mai bune.

Când am citit opera lui Carlos Castañeda, mi-am dorit foarte mult să-l întâlnesc pe bătrânul vrăjitor indian, D. Juan. Văzându-l pe Petrus cum privea munţii, mi s-a părut că stau lângă cineva care-i seamănă foarte mult.

În seara celei de-a şaptea zile am ajuns sus pe o stâncă, după ce traversasem o pădure de pini. Acolo, Carol cel Mare s-a rugat pentru prima oară numai în spaniolă, şi un monument străvechi cerea în latină ca – din această cauză – toţi să spunem un „Dumnezeu s-o ţină pe Regină”. Noi am făcut ce ne cerea inscripţia. Apoi, Petrus îmi spuse să fac Exerciţiul Seminţei pentru ultima oară.

Bătea vântul şi era foarte frig. I-am spus că era încă devreme, era cel mult ora trei a amiezii, dar el mi-o întoarse spunându-mi să nu discut şi să fac exact ce-mi ceruse.

Am îngenuncheat şi am început să fac Exerciţiul. Totul a decurs normal până ce mi-am întins braţele şi am început să-mi închipui soarele. Când am ajuns la acest punct, cu soarele uriaş strălucindu-mi în faţă, am simţit că intram în extaz, amintirile mele de om se estompau, eu nu mai făceam un exerciţiu, ci devenisem un copac. Eram fericit şi mulţumit. Soarele strălucea şi se învârtea în jurul meu – ceea ce nu se întâmplase niciodată mai înainte. Am rămas acolo, cu ramurile întinse, cu frunzele scuturate de vânt, fără să mai doresc să mă mişc.

Până când mă atinse ceva şi pentru o fracţiune de secundă totul se întunecă.

Am deschis ochii imediat. Petrus îmi dăduse o palmă zdravănă peste faţă şi mă scutura de umeri.

— Nu uita de obiectivul tău! strigă mânios. Nu uita că mai ai încă multe de învăţat înainte de a-ţi găsi spada!

M-am aşezat pe jos, tremurând din pricina vântului îngheţat.

— Aşa se întâmplă mereu? am întrebat.

— Aproape totdeauna, spuse el. Mai ales cu oameni ca dumneata, care sunt atraşi de detalii şi uită ce caută.

Petrus îşi scoase din rucsac un pulover şi se îmbrăcă. Eu mi-am pus tricoul de rezervă peste cel cu I LOVE NY – nu-mi trecuse prin cap că într-o vară pe care ziarele o numiseră „cea mai fierbinte din deceniu" putea să fie aşa de frig. Cele două tricouri m-au ajutat împotriva vântului, dar i-am cerut lui Petrus să mergem mai repede ca să mă încălzesc.

Acum drumul era uşor, mergeam la vale. Credeam că frigul groaznic care mă scuturase era din cauza hranei sărăcăcioase – mâncam numai peşte şi fructe de pădure. El însă m-a contrazis şi mi-a spus că frigul se explica prin faptul că atinsesem punctul cel mai înalt al munţilor.

Nu străbătusem mai mult de cinci sute de metri când, după o cotitură a drumului, lumea se schimbă dintr-odată. O uriaşă câmpie ondulată se întindea acum în faţa noastră. Iar la stânga, la coborâre, la mai puţin de douăzeci de paşi, ne aştepta o frumoasă aşezare cu coşurile caselor fumegând.

Eu am grăbit pasul, dar Petrus mă opri.

— Cred că e momentul potrivit să te învăţ a doua Practică RAM, spuse el, aşezându-se pe jos şi arătându-mi un loc lângă el.

M-am aşezat cam nemulţumit. Vederea orăşelului cu coşurile fumegânde mă tulburase. Deodată mi-am dat seama că ne aflam de o săptămână în mijlocul sălbăticiei, fără să vedem pe nimeni, dormind sub cerul liber şi mergând toată ziua. Ţigările mi se terminaseră şi eram obligat să inspir groaznicul fum al ţigărilor răsucite de Petrus. Să dormi într-un sac şi să mănânci peşte fără sare şi piper erau lucruri care nu mă deranjau când aveam douăzeci de ani, dar care aici, pe Drumul spre Santiago, cereau multă resemnare. Am aşteptat nerăbdător ca Petrus să-şi termine de răsucit şi de fumat ţigara în

tăcere, în timp ce visam la căldura unui pahar de vin în barul ce se zărea la mai puţin de cinci minute de drum.

Petrus, înfăşurat bine în puloverul lui, era liniştit şi privea distrat imensa câmpie.

— Cum ţi se pare traversarea Pirineilor? întrebă, după o vreme.

— Grozavă, am răspuns eu, fără chef de conversaţie.

— Pesemne că a fost într-adevăr grozavă, fiindcă ne-a luat şase zile ca să facem ce se putea face într-una singură.

N-am crezut ce-mi spunea. El luă harta şi-mi arătă distanţa: doar 17 kilometri. Chiar mergând încet, din cauza suişurilor şi coborârilor, drumul acela putea fi parcurs în şase ore.

— Eşti aşa de obsedat să ajungi la spada dumitale încât ai uitat ce era mai important: că trebuie să mergi până la ea. Privind drept spre Santiago – pe care nu-l poţi vedea de aici – nu ţi-ai dat seama că am trecut prin aceleaşi locuri de patru-cinci ori la rând, schimbând foarte puţin drumul.

Acum, că-mi spusese Petrus – mi-am dat seama că muntele Itchasheguy – cel mai înalt din regiune – era când la dreapta mea, când la stânga. Dar şi dacă observam asta la timp, tot n-aş fi ajuns la singura concluzie posibilă: ne întorseserăm de mai multe ori pe acelaşi drum.

— Singurul lucru pe care l-am făcut a fost să te conduc pe cărări diferite, printre tufişuri, bătute de contrabandişti. Dar şi aşa, ar fi trebuit să-ţi dai seama. Asta s-a întâmplat pentru că actul de a merge n-a existat pentru dumneata. A existat numai dorinţa de a ajunge.

— Şi dacă mi-aş fi dat seama?

— Am fi întârziat oricum tot şapte zile, pentru că aşa cer Practicile RAM. Dar cel puţin te-ai fi bucurat de Pirinei altfel.

Eu eram aşa de surprins că am uitat şi de frig şi de orăşel.

— Când ai un obiectiv al călătoriei, spuse Petrus, e foarte important să fii atent la drum. Drumul ne învaţă totdeauna cel mai bun mod de a ajunge şi ne îmbogăţeşte în timpul parcurgerii lui. Dacă îl comparăm cu o relaţie sexuală, aş spune că seamănă cu mângâierile premergătoare care determină intensitatea orgasmului. Oricine ştie asta. Şi tot aşa e când ai un obiectiv în viaţă. Poate fi mai bun sau mai rău, depinde de drumul pe care-l alegem ca să ajungem la el şi de felul cum străbatem drumul. De aceea a doua Practică RAM e atât de

importantă: să scoatem din tot ce suntem obişnuiţi să privim zi de zi secretele pe care, din cauza rutinei, nu reuşim să le vedem.

Şi Petrus mă învăţă EXERCIŢIUL VITEZEI.

Exerciţiul Vitezei

Mergi timp de douăzeci de minute de două ori mai încet decât de obicei. Fii atent la toate amănuntele, la oamenii şi la peisajul din jur. Perioada cea mai indicată pentru acest exerciţiu este după-amiază.

Repetă exerciţiul timp de şapte zile.

— În oraşe, în mijlocul problemelor noastre zilnice, acest exerciţiu trebuie să fie executat în douăzeci de minute. Dar, cum străbatem Straniul Drum spre Santiago, o să dureze o oră până ajungem în oraş.

Frigul – de care uitasem – s-a întors şi l-am privit disperat pe Petrus. Dar el nu m-a băgat în seamă: s-a ridicat, şi-a luat rucsacul şi am început să parcurgem acei douăzeci de metri cu o încetineală exasperantă.

La început, eu priveam numai cârciuma, o căsuţă veche, cu două caturi, cu o firmă de lemn atârnând deasupra uşii. Eram aşa de aproape că puteam citi anul în care fusese făcută casa: 1652. Mergeam, dar parcă nu ne mişcasem din loc. Petrus punea un picior înaintea celuilalt cu mişcări de melc, iar eu îl imitam. Mi-am scos ceasul din rucsac şi mi l-am pus la mână.

— E mai rău aşa, spuse el, fiindcă timpul nu e ceva care curge egal, în acelaşi ritm. Noi suntem cei care determinăm acest ritm.

Am început să privesc ceasul clipă de clipă şi mi-am dat seama că avea dreptate. Cu cât priveam mai des, cu atât treceau mai greu minutele. M-am hotărât să-i urmez sfatul şi am băgat ceasul în buzunar. Am încercat să fiu atent la peisaj, la platoul muntos, la pietrele pe care le călcam, dar tot timpul întorceam privirea spre cârciumă şi vedeam că nu ne mişcaserăm din loc. M-am gândit să-mi povestesc în minte câteva istorioare, dar exerciţiul acela mă făcea atât de nervos că nu reuşeam să mă concentrez. Când n-am mai rezistat şi am scos ceasul din buzunar, trecuseră abia unsprezece minute.

— Să nu faci din exerciţiul ăsta o tortură, pentru că nu asta e menirea lui, spuse Petrus. Încearcă să găseşti plăcerea unui ritm cu care nu ai fost obişnuit. Dacă schimbi felul în care faci lucruri obişnuite, dai voie noului om să crească în tine. Dar, în sfârşit, dumneata decizi.

Amabilitatea ultimelor lui cuvinte m-a mai liniştit. Dacă eu hotăram, atunci era mai bine să văd părţile bune ale situaţiei. Am respirat profund şi am încercat să nu mă mai gândesc la nimic. Am trezit în mine o stare minunată, ca şi cum timpul era ceva depărtat care nu mă mai interesa. M-am calmat încet-încet şi am început să văd cu alţi ochi lucrurile care mă înconjurau. Imaginaţia, care se revolta ori de câte ori

eram nervos, a început să funcţioneze în favoarea mea. Privind orăşelul din faţa mea, am început să-i creez o întreagă poveste: cum fusese construit, ce pelerini trecuseră pe aici, bucuria de a întâlni oameni şi o primire caldă, după vântul rece din Pirinei. La un moment dat, mi s-a părut că există în oraş o prezenţă puternică, misterioasă şi înţeleaptă. Imaginaţia mea a umplut platoul cu cavaleri care se luptau. Le puteam vedea spadele strălucind în soare şi le auzeam strigătele de luptă. Orăşelul nu mai era doar un loc unde să-mi încălzesc sufletul cu vin şi trupul cu o pătură: era un cadru istoric, opera unor eroi care lăsaseră totul pentru a veni în acele pustietăţi. Lumea era acolo, înconjurându-mă, şi am înţeles că foarte rar îi dădusem atenţie până atunci.

Când mi-am dat seama de asta, eram deja la uşa cârciumii şi Petrus mă invita să intru.

— Eu plătesc vinul, spuse el. Şi mergem să ne culcăm devreme, pentru că mâine trebuie să te prezint unui mare vrăjitor.

Am avut un somn greu şi fără vise. Cum s-au răspândit zorii peste cele două străduţe – singurele din orăşelul Roncesvalles – Petrus bătu la uşa camerei mele. Eram cazaţi la catul superior al cârciumii care servea şi de han.

Am luat cafea neagră, pâine cu ulei de măsline şi am plecat. O ceaţă deasă se lăsase peste oraş. Mi-am dat seama că Roncesvalles nu era un simplu oraş, cum crezusem până atunci; în perioada marilor pelerinaje pe Drum, fusese cea mai puternică mânăstire din regiune, având legături directe cu teritoriile care mergeau până la graniţa cu Navarra. Şi încă mai păstra aceste trăsături: puţinele sale clădiri erau ale unui ordin religios. Singura construcţie cu caracteristici „laice” era hanul în care înnoptaserăm.

Am mers prin ceaţă şi am intrat în Biserica Ordinului. Înăuntru, îmbrăcaţi în odăjdii albe, mai mulţi preoţi oficiau împreună prima mesă a dimineţii. Mi-am dat seama că nu puteam pricepe o iotă, fiindcă slujba era în bască. Petrus se aşează într-una din băncile din fund şi-mi ceru să mă aşez lângă el.

Biserica era imensă, plină de obiecte de artă de o valoare inestimabilă. Petrus îmi explică în şoaptă că fusese construită cu donaţii ale regilor şi reginelor din Portugalia, Spania, Franţa şi Germania, într-un loc indicat de împăratul Carol cel Mare. În altarul

principal, Fecioara din Roncesvalles – toată în argint masiv, cu chipul din lemn preţios – ţinea în mână un buchet de flori din pietre preţioase. Izul de tămâie, construcţia gotică, preoţii îmbrăcaţi în alb, imnurile lor începeau să-mi creeze o stare foarte asemănătoare transelor pe care le simţisem în ritualurile Tradiţiei.

— Şi vrăjitorul? am întrebat, amintindu-mi ce-mi spusese în ajun.

Petrus arătă cu un gest din cap spre un preot între două vârste, slab şi cu ochelari, aşezat alături de alţi călugări în băncile înguste care se aflau pe laturile altarului principal. Un vrăjitor care era preot! Aş fi vrut ca slujba să se termine imediat, dar – aşa cum îmi spusese Petrus cu o zi înainte – noi suntem aceia care determină ritmul timpului: nerăbdarea mea a făcut ca ceremonia religioasă să dureze mai mult de o oră.

Când s-a sfârşit mesa, Petrus m-a lăsat singur pe bancă şi a intrat pe uşa pe care ieşiseră preoţii. Am stat o vreme să privesc biserica, simţind că ar fi trebuit să mă rog cumva, dar n-am reuşit să mă concentrez deloc. Icoanele păreau depărtate, prizoniere într-un trecut care nu se mai întorcea, aşa cum niciodată nu mai avea să se întoarcă epoca de aur a Drumului spre Santiago.

Petrus apăru în uşă şi, fără o vorbă, îmi făcu semn să-l urmez.

Am ajuns în grădina interioară a mănăstirii, înconjurată de o verandă de piatră. În mijlocul grădinii era o fântână, iar pe marginea ei ne aştepta preotul cu ochelari.

— Părinte Jordi, acesta e pelerinul, spuse Petrus, prezentându-mă.

Preotul îmi întinse mâna şi ne-am salutat. Nimeni nu mai scoase o vorbă. Am aşteptat să se întâmple ceva, dar nu se auzea decât cântul cocoşilor în depărtare, iar ereţii ieşeau în căutarea vânatului de zi cu zi. Preotul mă privea fără nicio expresie, o privire foarte asemănătoare cu a lui madame Lourdes după ce-i spusesem Cuvântul Ancestral.

Într-un târziu, după o tăcere lungă şi stânjenitoare, preotul Jordi vorbi.

— Se pare că dumneata ai urcat treptele Tradiţiei prea devreme, dragul meu.

I-am răspuns că aveam deja 38 de ani şi că trecusem cu bine toate probele învestirii.

— În afară de una – ultima şi cea mai importantă, spuse el, continuând să mă privească cu ochi goi. Şi fără aceasta, tot ce ai învăţat e zadarnic.

— De aceea fac Drumul spre Santiago.

— Care nu este o garanţie în niciun caz. Vino cu mine.

Petrus a rămas în grădină, iar eu l-am urmat pe părintele Jordi. Am traversat nişte chilii, am trecut prin locul unde era înmormântat un rege – Sancho el Fuerte – şi ne-am oprit într-o capelă mică, separată de clădirile principale care formau mănăstirea Koncesvalles. Înăuntru nu era aproape nimic. Numai o masă, o carte şi o spadă. Dar nu era a mea.

Părintele Jordi se aşează în capul mesei, lăsându-mă în picioare. Apoi luă nişte ierburi şi le dădu foc, umplând odaia de parfum. Situaţia îmi amintea din ce în ce mai mult de întâlnirea cu madame Lourdes.

— Mai întâi, un avertisment, spuse părintele Jordi. Ruta Iacobină e doar unul din cele patru drumuri. E Drumul Spadei. Îţi poate aduce Putere, dar nu e de ajuns.

— Care sunt celelalte trei?

— Cunoşti cel puţin două: Drumul Ierusalimului, care este Drumul Cupei sau al Graalului, îţi aduce puterea de a face minuni; şi Drumul Romei, Drumul Toiagului, îţi înlesneşte comunicarea cu alte lumi.

— Lipseşte Drumul Aurului pentru a completa cele patru cărţi de joc, am glumit eu. Părintele Jordi râse.

— Exact. Acesta e drumul secret pe care, dacă o să-l faci vreodată, n-o să poţi spune nimănui că l-ai făcut. Dar deocamdată să-l lăsăm deoparte. Unde-ţi sunt scoicile?

Am deschis rucsacul şi am scos scoicile cu icoana Sfintei Fecioare întrupate. El le aşeză pe masă. Întinse mâinile deasupra lor şi se concentră. Îmi ceru să fac acelaşi lucru. Parfumul din încăpere era din ce în ce mai puternic. Şi părintele, şi eu aveam ochii deschişi, aşa am putut vedea că brusc s-a petrecut acelaşi fenomen pe care l-am văzut la Itatiaia: scoicile străluceau cu o lumină care nu lumina. Strălucirea devenea din ce în ce mai puternică, iar eu am auzit o voce misterioasă ieşind din gura părintelui Jordi şi spunând:

— Unde va fi comoara ta, acolo îţi va fi şi inima.

Era o frază din Biblie. Dar vocea continuă:

— Şi unde-ţi va fi inima, acolo va fi leagănul Celei de-a Doua Veniri a lui Hristos; asemenea acestor scoici, pelerinul Rutei Iacobine este doar

o coajă. Dacă se sparge coaja, care este a Vieţii, apare Viaţa, care este făcută din Agape.

Îşi trase mâinile, şi scoicile încetară să mai strălucească. Apoi îmi scrise numele în cartea de pe masă. Pe parcursul Drumului spre Santiago n-am văzut decât trei cărţi, în care a fost înscris numele meu: cea a lui madame Lourdes, a părintelui Jordi, şi cartea Puterii, unde aveam să-mi înscriu eu însumi numele.

— Gata, spuse el. Poţi pleca cu binecuvântarea Fecioarei din Roncesvalles şi a Sfântului Iacob al Spadei.

— Ruta Iacobină e marcată cu repere galbene, pictate de-a lungul întregii Spanii, mai spuse părintele, în timp ce ne întorceam la locul unde rămăsese Petrus. Dacă vreodată te rătăceşti, caută punctele acestea pe copaci, pe pietre, pe semnele de circulaţie, aşa vei găsi un loc sigur.

— Am un ghid bun.

— Da, dar încearcă să te bizui pe tine. Ca să nu umbli bezmetic şase zile prin Pirinei.

Vasăzică părintele ştia povestea.

Am ajuns la Petrus şi ne-am despărţit. Am plecat din Roncesvalles dimineaţa, când ceaţa dispăruse complet. Un drum drept peste câmpie se întindea în faţa noastră, iar eu am început să observ reperele galbene despre care-mi vorbise părintele Jordi. Rucsacul era ceva mai greu, pentru că luasem o sticlă de vin de la cârciumă, deşi Petrus îmi spusese că nu era nevoie. După Roncesvalles, sute de orăşele se înşirau pe drum şi foarte rar aveam să dormim sub cerul liber.

— Petrus, părintele Jordi a vorbit despre a Doua Venire a lui Isus ca şi cum era ceva ce se întâmplase deja.

— Şi care continuă să se întâmple. Acesta e secretul spadei tale.

— În plus, ai spus că aveam să mă întâlnesc cu un vrăjitor, dar eu m-am întâlnit cu un preot. Ce are a face Magia cu Biserica catolică?

Petrus pronunţă un singur cuvânt.

— Totul.

Cruzimea

— Acolo, exact în locul acela a fost ucisă Dragostea, spuse ţăranul cel bătrân, arătând spre un mic schit dintre stânci.

Umblasem cinci zile fără încetare, oprindu-ne numai cât să mâncăm şi să dormim. Petrus era la fel de tăcut în ceea ce priveşte viaţa lui particulară, dar punea multe întrebări despre ţara şi despre munca mea. Mi-a spus că-i plăcea mult Brazilia, pentru că imaginea pe care o cunoştea cel mai bine era aceea a lui Isus Mântuitorul pe promontoriul Corcovado, cu braţele întinse, nu torturat pe o cruce. Voia să ştie totul şi mereu mă întreba dacă femeile erau tot aşa de frumoase ca cele de aici. Căldura din timpul zilei era aproape insuportabilă şi în toate barurile şi orăşelele unde ajungeam oamenii se plângeau de secetă. Din pricina căldurii am renunţat să mai mergem între două şi patru, când soarele frigea cel mai tare, şi am preluat obiceiul spaniol al siestei.

În acea după-amiază, când ne odihneam în mijlocul unei plantaţii de măslini, un ţăran bătrân se apropiase şi ne oferise o înghiţitură de vin. Nu conta canicula, obiceiul vinului făcea parte de secole din viaţa locuitorilor acelei regiuni.

— De ce a fost ucisă dragostea acolo? am întrebat eu, văzând că bătrânul abia aştepta să-şi deşerte sacul cu vorbe.

— E mult de-atunci, câteva secole, o prinţesă care străbătea Drumul spre Santiago, Felicia de Aquitania, a hotărât să lase tot şi să rămână să locuiască aici, după ce s-a întors de la Compostela. Era Dragostea întruchipată, fiindcă şi-a împărţit toate bunurile săracilor de pe aici şi stătea şi îngrijea de bolnavi.

Petrus îşi aprinsese oribila lui ţigară răsucită dar, în pofida aerului de indiferenţă afişat, mi-am dat seama că era atent la povestea bătrânului.

— Atunci, fratele ei, ducele Guillermo, a fost trimis de tatăl lor ca s-o aducă înapoi. Dar Felicia a refuzat. Înfuriat, ducele a înjunghiat-o chiar în micul schit pe care-l vedeţi, pe care ea însăşi l-a construit cu mâinile ei, ca să îngrijească bolnavii şi să-l laude pe Dumnezeu. După ce şi-a venit în fire şi a înţeles ce făcuse, ducele s-a dus la Roma, ca să ceară

iertare Papei. Ca penitenţă, Papa i-a cerut să facă pelerinajul la Compostela. Atunci s-a petrecut ceva foarte curios: la întoarcere, ajungând aici, a simţit acelaşi impuls, aşa că a rămas aici la schitul construit de sora lui, îngrijind de nevoiaşi până în ultima clipă a lungii lui vieţi.

— Asta este Legea Revenirii, râse Petrus.

Ţăranul n-a înţeles comentariul lui, dar eu ştiam exact ce voia el să spună. Pe drum, am avut lungi dispute teologice despre legătura lui Dumnezeu cu oamenii. Eu spuneam că în Tradiţie există totdeauna o relaţie cu Dumnezeu, dar calea era cu totul diferită de cea pe care-o urmam pe Ruta Iacobină, cu preoţi vrăjitori, ţigani demonizaţi şi sfinţi făcători de minuni. Toate astea mi se păreau foarte primitive, prea legate de creştinism, fără fascinaţia şi extazul pe care Ritualurile Tradiţiei erau capabile să mi le provoace. Petrus spunea însă că Drumul spre Santiago era un drum pe care oricine îl putea face şi numai un asemenea drum poate duce la Dumnezeu.

— Dumneata crezi că există Dumnezeu, iar eu – la fel, spunea Petrus. Atunci Dumnezeu există pentru noi. Dar dacă cineva nu crede în El, asta nu înseamnă că El ar înceta să existe, şi nici omul care nu crede nu greşeşte.

— Atunci Dumnezeu e limitat la dorinţa şi la posibilităţile omului?

— Am avut un prieten care umbla tot timpul beat, dar în fiecare seară spunea trei Ave Maria, pentru că aşa îl învăţase mama lui când era mic. Chiar dacă ajungea acasă beat mort, chiar dacă nu credea în Dumnezeu, prietenul meu spunea oricum cele trei Ave Maria. După ce a murit, la un Ritual al Tradiţiei, l-am întrebat pe Spiritul Ancestral unde era prietenul meu. Spiritul mi-a răspuns că era foarte bine, învăluit de lumină. O viaţă întreagă n-a avut credinţă, dar opera lui – care nu consta decât în cele trei rugăciuni zilnice făcute din obligaţie, automat – l-a salvat. Dumnezeu a fost prezent chiar şi în grotele şi în tunetele strămoşilor noştri; după ce omul a descoperit că acestea erau fenomene naturale, El s-a dus să locuiască în anumite animale şi păduri sacre. A fost o epocă în care n-a existat decât în catacombele marilor oraşe ale istoriei antice. Dar niciodată El n-a încetat să curgă în sufletul omului sub forma Dragostei.

— Azi, Dumnezeu e doar un concept, aproape probat ştiinţific. Dar când ajunge în acest punct, Istoria se întoarce şi o ia de la capăt. Este

Legea Revenirii. Când părintele Jordi a citat fraza rostită de Isus care spune că unde se va afla comoara ta va fi şi inima ta, el se referea chiar la asta. Unde vei dori să vezi chipul lui Dumnezeu, acolo Îl vei vedea. Iar dacă nu vrei să-l vezi, nu-i nimic, dacă lucrarea ta este bună. Când Felicia de Aquitania a construit schitul şi a început să-i ajute pe săraci, ea a uitat de Dumnezeu şi de Vatican şi a început să se manifeste în cel mai primitiv şi mai înţelept mod: prin Dragoste. Din punctul ăsta de vedere, bătrânul avea dreptate când spunea că Dragostea a fost ucisă.

Dar ţăranul nu prea se simţea în largul lui, neputând să ne urmărească discuţia.

— Legea Revenirii a funcţionat atunci când fratele ei a fost forţat să continue opera pe care o întrerupsese. Totul e permis, mai puţin întreruperea unei manifestări a Dragostei. Dacă se întâmplă aşa ceva, cine a încercat să distrugă este obligat să reconstruiască.

I-am explicat că în ţara mea Legea Revenirii spunea că diformităţile şi bolile oamenilor erau pedepse pentru greşeli comise în reîncarnări anterioare.

— Prostii, spuse Petrus. Dumnezeu nu e răzbunare, Dumnezeu e Dragoste. Singura lui pedeapsă constă în a-l obliga pe cel care a întrerupt o lucrare a Dragostei s-o continue.

Ţăranul se scuză, spuse că era târziu şi trebuia să se întoarcă la lucru. Lui Petrus i se păru un bun pretext pentru a ne ridica şi a ne continua drumul.

— Ne-am îndepărtat de la subiect, spuse el, în timp ce mergeam prin câmpia cultivată cu măslini. Dumnezeu e în tot ce ne înconjoară şi trebuie să fie presimţit, trăit, or eu mă aflu aici încercând să-L transform într-o problemă de logică pentru a te ajuta să înţelegi. Continuă să faci exerciţiul de a merge foarte încet şi vei fi conştient, din ce în ce mai mult, de prezenţa Lui.

Două zile mai târziu a trebuit să suim un munte numit Vârful Iertării. Urcuşul a durat mai multe ore, iar când am ajuns sus am văzut o scenă care m-a şocat: un grup de turişti, cu radioul din maşini dat la maximum, făceau plajă şi beau bere. Veniseră pe un drum comunal care ducea până sus pe munte.

— Asta e, spuse Petrus. Sau credeai că o să întâlneşti aici sus vreunul din războinicii Cidului pregătit pentru următorul atac al maurilor?

Când am coborât, am făcut pentru ultima oară Exerciţiul Vitezei. Ne aflam din nou în faţa unei câmpii imense, mărginite de munţi albaştri cu o vegetaţie pitică, arsă de secetă. Aproape că nu erau copaci, doar un teren pietros cu câţiva ciulini. La sfârşitul exerciţiului, Petrus mă întrebă ceva despre munca mea, şi atunci mi-am dat seama că de mult nu mă mai gândisem la asta. Grijile mele legate de afaceri, de ce încetasem să mai fac, de fapt nu mai existau. Nu-mi aminteam de ele decât noaptea, dar nici atunci nu le mai dădeam importanţă. Eram mulţumit că mă aflam acolo, străbătând Drumul spre Santiago.

— Acum te pomeneşti că o s-o întreci pe Felicia de Aquitania, glumi el, după ce i-am spus ce simţeam. Apoi se opri şi-mi ceru să-mi las jos rucsacul.

— Priveşte în jur şi fixează-ţi privirea undeva, spuse el.

Eu am ales crucea unei biserici pe care o zăream în depărtare.

— Ţine privirea fixă acolo şi încearcă să te concentrezi numai asupra a ce-ţi voi spune eu. Chiar dacă simţi ceva diferit, nu-ţi abate atenţia. Fă ce-ţi spun.

Stăteam în picioare, relaxat, privind fix turnul, în timp ce Petrus se aşeză în spatele meu şi mă apăsă cu degetul pe ceafă.

— Drumul pe care-l parcurgi este Drumul Puterii şi numai exerciţiile Puterii îţi vor fi arătate. Călătoria, care înainte era o tortură pentru tine, fiindcă nu voiai decât să ajungi mai repede, începe acum să devină plăcere, plăcerea căutării şi a aventurii. Cu asta îţi alimentezi ceva foarte important, îţi hrăneşti visele. Omul nu poate înceta să viseze niciodată. Visul e hrana sufletului aşa cum mâncarea e hrana trupului. De multe ori, de-a lungul existenţei noastre, ne vedem visele năruite şi dorinţele frustrate, dar trebuie să continuăm să visăm, altfel sufletul moare, iar Agape, acea formă a Dragostei, atât de importantă, nu mai pătrunde în el. Mult sânge a curs pe acest câmp, aici s-au dat câteva din bătăliile cele mai sângeroase ale Reconquistei spaniole. Nu contează de partea cui era dreptatea sau adevărul: important e să ştii că ambele părţi luptau în Lupta Dreaptă. Lupta Dreaptă este cea în care ne aruncăm pentru că inima ne-o cere. În vremurile eroice, pe

vremea cavalerilor rătăcitori, lucrul acesta era uşor, erau multe de făcut şi mult pământ de cucerit. Însă azi lumea s-a schimbat mult şi Lupta Dreaptă s-a mutat de pe câmpul de bătaie în noi înşine. Lupta Dreaptă se poartă în numele viselor. Când acestea explodează în noi cu toată vigoarea, în tinereţe, avem mult curaj, dar încă n-am învăţat să luptăm. După multă caznă, învăţăm să luptăm, dar atunci nu mai avem acelaşi curaj în luptă. De aceea ne întoarcem împotriva noastră şi ne luptăm cu noi înşine, ajungând să ne fim cel mai mare duşman. Zicem că visele noastre erau infantile, greu de realizat sau rodul necunoaşterii realităţilor vieţii. Ne înăbuşim visele pentru că ne este frică să luptăm în Lupta Dreaptă.

Presiunea degetului lui Petrus pe ceafa mea deveni mai puternică. Eu am crezut că turnul bisericii se transforma – conturul crucii părea un om cu aripi. Un înger. Am clipit, şi crucea redeveni ce era înainte.

— Primul semn că ne înăbuşim visele este lipsa de timp, continuă Petrus. Cei mai ocupaţi oameni pe care i-am cunoscut în viaţa mea aveau timp pentru toate. Cei care nu făceau nimic erau tot timpul obosiţi, nu vorbeau niciodată despre cât de puţine aveau de făcut şi se plângeau mereu că ziua era prea scurtă. De fapt, le era frică să lupte în Lupta Dreaptă. Al doilea simptom al morţii viselor noastre este certitudinea. Pentru că nu dorim să privim viaţa ca pe o mare aventură ce urmează a fi trăită, ne apucăm să pozăm în înţelepţi, drepţi şi corecţi în puţinul pe care-l cerem de la viaţă. Privim dincolo de zidurile vieţii de zi cu zi şi auzim zgomotul lăncilor care se rup, simţim mirosul de sudoare şi de praf, marile aşteptări şi privirile însetate de victorie ale războinicilor. Dar nu vedem niciodată bucuria, imensa Bucurie din sufletul celui care luptă, fiindcă pentru el nu contează nici victoria, nici înfrângerea, contează numai Lupta Dreaptă. În sfârşit, al treilea simptom al morţii viselor noastre este Pacea. Viaţa devine o amiază de duminică – nu ne cere nimic, nu vrea decât atât cât vrem noi să dăm. Atunci ne considerăm maturi, lăsăm deoparte fanteziile copilăriei şi atingem realizarea personală şi profesională. Ne surprinde când cineva de vârsta noastră spune că mai vrea una şi alta de la viaţă. Dar în realitate, în adâncul inimii, ştim că am renunţat la lupta pentru vis, am renunţat la Lupta Dreaptă.

Turnul bisericii se tot preschimba, mereu apărea un înger cu aripile desfăcute. Acum, oricât clipeam, nu mai dispărea. Am vrut să-i spun lui Petrus, dar am simţit că încă nu terminase.

— Când renunţăm la vise şi ne găsim pacea, spuse el după un timp, avem parte de o scurtă perioadă de linişte. Dar visele moarte încep să putrezească înăuntrul nostru şi infestează aerul în care trăim. Devenim cruzi cu cei care ne înconjoară, şi în cele din urmă ne îndreptăm cruzimea chiar împotriva noastră. Apar suferinţele şi psihozele. Ceea ce voiam să evităm în luptă – decepţia şi înfrângerea – devine singurul testament al laşităţii noastre. Iar într-o bună zi visele moarte şi putrezite fac aerul imposibil de respirat şi ajungem să ne dorim moartea, moartea care să ne elibereze de certitudini, de ocupaţii, de acea pace groaznică a amiezelor de duminică.

Acum eram sigur că vedeam chiar un înger şi n-am mai reuşit să urmăresc vorbele lui Petrus. Cred că a înţeles, fiindcă şi-a luat degetul de pe ceafa mea şi n-a mai spus nimic. Imaginea unui înger a mai stăruit câteva clipe, apoi a dispărut. În locul ei răsări din nou turnul bisericii.

Am rămas câteva minute tăcuţi. Petrus îşi răsuci o ţigară şi începu să fumeze. Eu am scos din rucsac o sticlă de vin şi am luat o înghiţitură. Era cald, dar savoarea se păstrase.

— Ce ai văzut? întrebă el.

I-am spus de înger. I-am spus că la început, când clipeam, dispărea.

— Şi dumneata trebuie să înveţi să lupţi în Lupta Dreaptă. Ai învăţat deja să accepţi aventurile şi provocările vieţii, dar continui să negi extraordinarul.

Petrus scoase din rucsac un obiect mic şi mi-l dădu. Era un ac de aur.

— Este un dar de la bunicul meu. În Ordinul RAM, toţi străbunii aveau un obiect ca acesta. Se numeşte „Vârful Cruzimii". Când ai văzut îngerul apărând pe turla bisericii, ai vrut să-l negi. Pentru că era ceva cu care nu erai obişnuit. În viziunea dumitale asupra lumii, bisericile sunt biserici, iar viziunile se pot petrece doar în timpul extazului provocat de Ritualurile Tradiţiei.

I-am răspuns că viziunea mea a fost mai mult ca sigur efectul presiunii degetului pe ceafă.

— E adevărat, dar asta nu schimbă cu nimic situaţia. Cert este că ai respins viziunea. Felicia de Aquitania va fi văzut poate ceva asemănător, apoi şi-a schimbat toată viaţa: rezultatul este că şi-a prefăcut opera în Dragoste. La fel trebuie că s-a întâmplat cu fratele ei. Şi la fel se întâmplă cu toată lumea, în fiecare zi: vedem totdeauna cel mai bun drum, dar apucăm pe acela cu care suntem obişnuiţi.

Petrus plecă mai departe, iar eu l-am urmat. Razele soarelui făceau ca acul să strălucească în mâna mea.

— Singurul mod de a ne salva visele este să fim generoşi cu noi înşine. Orice încercare de autopedepsire, oricât de subtilă, trebuie să fie tratată sever. Pentru a afla când suntem cruzi cu noi înşine, trebuie să transformăm în durere fizică orice tentativă de durere spirituală: vinovăţia, remuşcarea, nehotărârea sau laşitatea. Transformând o durere spirituală în durere fizică, vom afla răul pe care ni-l poate pricinui.

Şi Petrus mă învăţă EXERCIŢIUL CRUZIMII.

Exerciţiul Cruzimii

De fiecare dată când îţi trece prin cap un gând care crezi că ţi-ar putea face rău – gelozie, autocompătimire, suferinţă din dragoste, invidie, ură etc. – să faci astfel:

Înfigi unghia arătătorului la baza unghiei degetului gros, până ce durerea este destul de intensă. Concentrează-te asupra durerii: ea reflectă în sfera fizică aceeaşi suferinţă pe care o simţi în sfera spirituală. Eliberează-ţi unghia numai când gândul ţi-a ieşit din minte.

Repetă ori de câte ori e necesar, până ce gândul te părăseşte. Gândul va reveni din ce în ce mai rar şi o să dispară complet dacă îţi vei înfige unghia în deget de fiecare dată când el apare.

— Pe vremuri foloseau un ac de aur pentru asta, spuse el. În ziua de azi lucrurile s-au schimbat, tot aşa cum s-a schimbat peisajul pe Drumul spre Santiago.

Petrus avea dreptate. Văzută de jos, câmpia părea o mare vălurită ce mi se întindea în faţa ochilor.

— Gândeşte-te la un lucru crud pe care l-ai făcut cu tine însuţi azi şi fă exerciţiul.

Nu reuşeam să-mi amintesc niciunul.

— Aşa se întâmplă mereu. Suntem generoşi cu noi exact în puţinele momente când ar trebui să fim severi.

Deodată mi-am amintit că m-am considerat un dobitoc pentru că am suit Muntele Iertării aşa de greu, când turiştii aceia găsiseră drumul cel mai uşor. Ştiam că nu aveam dreptate, că eram crud cu mine însumi; turiştii căutau să facă plajă, iar eu îmi căutam spada. Nu eram un idiot, deşi mă puteam simţi aşa. Mi-am înfipt cu putere unghia arătătorului la rădăcina unghiei degetului gros. Am simţit o durere ascuţită, şi când mă concentram asupra durerii senzaţia că fusesem un idiot a dispărut.

I-am spus lui Petrus ce simţisem şi el a râs, fără un cuvânt.

În noaptea aceea am rămas la un hotel primitor din acel orăşel a cărui biserică o văzusem de departe. După ce am mâncat, am ieşit să facem o plimbare pe străzile din apropiere, pentru a grăbi digestia.

— Dintre toate posibilităţile pe care le-a găsit omul ca să-şi facă rău sieşi, cea mai rea a fost Dragostea. Suferim mereu pentru cineva care nu ne iubeşte, pentru cineva care ne-a părăsit, pentru cineva care nu vrea să ne părăsească. Dacă nu suntem căsătoriţi înseamnă că nu ne iubeşte nimeni, dacă suntem – transformăm căsătoria în sclavie. Ce oroare, completă el, întunecat.

Am ajuns la o piaţetă, unde se afla biserica văzută de mine. Era mică, fără cine ştie ce sofisticării arhitectonice, cu o clopotniţă ce se ridica până la cer. Am încercat să văd iar îngerul, dar n-am mai reuşit.

Petrus se uita la crucea din înalt. M-am gândit că vede îngerul, dar nu: imediat începu să-mi vorbească.

— Când Fiul Tatălui a coborât pe pământ, a adus cu sine Dragostea. Dar cum oamenii înţeleg Dragostea numai ca suferinţă şi sacrificiu, au

ajuns să-L crucifice. Dacă nu era aşa, nimeni n-ar fi crezut în dragostea Lui, pentru că toţi erau obişnuiţi cu suferinţa zilnică a propriilor iubiri.

Ne-am aşezat în mijlocul străzii privind la biserică, încă o dată Petrus a fost cel care a rupt tăcerea.

— Ştii ce înseamnă numele lui Baraba, Paulo? „Bar" înseamnă fiu, iar „aba" înseamnă tată.

Privea fix crucea de pe clopotniţă. Ochii îi străluceau şi am simţit că era posedat de ceva, poate de dragostea despre care vorbise, dar pe care eu nu reuşeam s-o înţeleg prea bine.

— Cum sunt înţelepţii trimişi ai gloriei divine! spuse, şi vocea lui ridică ecoul în piaţeta pustie. Când Pilat a cerut ca poporul să aleagă, de fapt nu i-a dat nicio opţiune. I-a arătat un om sfâşiat, terminat şi unul cu capul sus – Baraba, răzvrătit. Dumnezeu ştia că poporul îl va trimite pe cel slab la moarte, tocmai pentru a-şi dovedi dragostea.

Şi conchise:

— Oricum, indiferent de alegere, Fiul Tatălui avea să fie crucificat.

Mesagerul

„Şi aici, toate drumurile spre Santiago devin unul singur."

Era dimineaţa în zori când am ajuns la Puente de la Reina. Fraza era scrisă pe soclul unei statui – un pelerin în costum de epocă, cu tricorn pe cap, mantie, scoici, ţinând toiagul cu tărtăcuţă în mână – ce amintea de epopeea unei călătorii aproape căzute în uitare, retrăită acum de mine şi de Petrus.

Petrecusem noaptea dinainte într-una din multele mănăstiri care se întindeau de-a lungul Drumului. Fratele Portar, care ne primise, ne-a atras atenţia că nu puteam schimba nicio vorbă între zidurile abaţiei. Un călugăr tânăr ne-a condus pe fiecare spre chilia lui, unde nu exista decât strictul necesar: un pat tare, aşternuturi vechi dar curate, un urcior cu apă şi un lighean pentru igiena personală. Nu exista apă curentă, nici vorbă de apă caldă, iar orele de masă erau afişate pe uşă.

La ora arătată, am coborât la refectoriu. Din pricina jurământului de tăcere, călugării comunicau din priviri, iar eu am avut impresia că ochii lor erau mai strălucitori decât ai celorlalţi oameni. Cina a fost servită devreme, pe mesele înguste unde ne aşezaserăm alături de călugării cu rase maronii. Din locul unde se afla, Petrus îmi făcu un semn pe care eu l-am înţeles imediat: era înnebunit să aprindă o ţigară, pesemne că petrecuse toată noaptea fără a-şi satisface dorinţa. Acelaşi lucru mi se întâmpla şi mie, dar eu mi-am înfipt unghia în deget mai să-mi dea sângele. Clipa era prea frumoasă pentru a fi crud cu mine însumi.

S-a servit masa: supă de legume, pâine, peşte şi vin. Toţi se rugau, iar noi ne-am alăturat lor în rugăciune. Apoi, în timpul mesei, un călugăr lector recită cu voce monotonă fragmente dintr-o epistolă a lui Paul.

— Dumnezeu a ales lucrurile smintite ale lumii ca să-i ruşineze pe înţelepţi şi a ales slăbiciunile din lume ca să-i ruşineze pe cei tari, spunea călugărul cu voce suavă şi egală. Noi suntem nebuni pentru Hristos. Până acum am ajuns să fim consideraţi gunoiul lumii, drojdia omenirii. Dar împărăţia Domnului nu stă în vorbe, ci în Putere.

Dojenile lui Paul către corinteni stârniră în refectoriul cu pereţi goi un ecou care stărui în tot timpul mesei.

Am intrat în Puente de la Reina vorbind despre călugării din noaptea precedentă. I-am mărturisit lui Petrus că fumasem ascuns în chilie, cu teama că cineva ar putea simţi mirosul de tutun. El râse şi am înţeles că făcuse acelaşi lucru.

— Sfântul Ioan Botezătorul s-a dus în deşert, dar Isus s-a alăturat păcătoşilor şi a mers printre ei, spuse el. Iar mie îmi place să fac la fel.

Într-adevăr, cu excepţia zilelor petrecute în deşert, Isus a trăit printre oameni.

— Mai mult, prima lui minune nu a fost să salveze sufletul cuiva, să vindece o boală sau să scoată demoni, ci să transforme apa într-un vin excelent la o nuntă, pentru că băutura stăpânului casei se terminase.

După ce spuse asta, se opri brusc. Totul a fost atât de neaşteptat că m-am oprit şi eu, speriat. Ne aflam în faţa podului care dădea numele orăşelului. Dar Petrus nu privea spre drumul pe care urma să-l parcurgem. Avea privirea fixată asupra a doi copii care se jucau cu o minge de cauciuc pe marginea râului. Aveau între opt şi zece ani şi păreau că nu ne-au văzut. În loc să o ia peste pod, Petrus coborî malul abrupt şi ajunse aproape de cei doi copii. Eu, ca de obicei, l-am urmat fără o vorbă.

Copiii continuau să nu ne bage în seamă. Petrus se aşeză şi urmărea joaca, până ce mingea căzu lângă el. Cu o mişcare rapidă, prinse mingea şi o aruncă spre mine.

Am prins mingea din zbor şi am rămas aşteptând să văd ce se va întâmpla.

Unul dintre băieţi, care părea mai mare, se apropie. Primul meu impuls a fost să-i dau mingea, dar purtarea lui Petrus a fost aşa de neobişnuită, că m-am hotărât să văd ce se va întâmpla.

— Daţi-mi mingea, nene, zise puştiul.

Am privit la făptura cea micuţă care stătea la doi metri de mine. Mi-am dat seama că era ceva familiar în copilul acela – acelaşi sentiment pe care-l avusesem când l-am întâlnit pe ţigan.

Puştiul insistă o dată şi încă o dată şi văzând că eu nu-i răspundeam în niciun fel, se aplecă şi luă o piatră de jos.

— Îmi daţi mingea sau arunc cu piatra? întrebă el.

Petrus şi celălalt copil mă observau tăcuţi. Purtarea puştanului m-a iritat.

— Aruncă piatra, i-am spus. Dacă mă loveşti, pun mâna pe tine şi-ţi dau o mamă de bătaie!

Am simţit că Petrus răsufla uşurat. Ceva părea că vrea să răsară din subteranele minţii mele. Aveam senzaţia foarte precisă că mai trăisem odată scena aceea.

Puştiul s-a speriat de vorbele mele. A lăsat piatra jos şi m-a luat altfel.

— Aici în Puente de la Reina există o raclă cu moaşte, care a fost a unui pelerin foarte bogat. Văd după scoică şi după rucsac că şi dumneavoastră sunteţi pelerini. Dacă-mi daţi mingea, vă duc la raclă. E ascunsă în nisip pe aici, pe malul râului.

— Eu vreau mingea, i-am răspuns fără prea mare convingere. De fapt, racla mă interesa mai mult. Puştiul părea să spună adevărul. Dar poate că lui Petrus îi trebuia mingea aceea pentru cine ştie ce, iar eu nu puteam să-l decepţionez: doar era ghidul meu.

— Nene, matale nu-ţi trebuie mingea, spuse băiatul, aproape cu lacrimi în ochi. Sunteţi puternic, călătoriţi, cunoaşteţi lumea. Eu n-am văzut decât malurile râului, aici, şi n-am decât o jucărie – mingea asta. Vă rog frumos, daţi-mi mingea înapoi, nene.

Cuvintele puştiului mi-au pătruns până în adâncul sufletului. Dar atmosfera, atât de ciudat de familiară, senzaţia că citisem sau trăisem altcândva situaţia aceea, m-a făcut să mă ţin tare şi de data asta.

— Nu. Îmi trebuie mingea asta. Îţi dau bani ca să-ţi cumperi alta, mai bună, dar pe asta o păstrez eu.

Cum am spus aceste cuvinte, timpul parcă s-a oprit. Natura din jurul meu s-a preschimbat fără ca Petrus să-mi apese cu degetul în ceafă: pentru o fracţiune de secundă mi s-a părut că am fost transportaţi într-un imens şi înspăimântător pustiu cenuşiu. Aici nu mai erau nici Petrus, nici celălalt băiat, numai eu şi puştiul dinaintea mea. Care era mai mare, avea chipul simpatic şi prietenos, dar în ochi îi strălucea ceva care mă înfricoşa.

Viziunea n-a durat mai mult de o secundă. În clipa următoare eram înapoi în Puente de la Reina, locul unde nenumăratele drumuri spre Santiago, venind din toate colţurile Europei, deveneau unul singur. În faţa mea, un copil îşi cerea mingea şi avea privirea blândă şi tristă.

Petrus se apropie; îmi luă mingea din mână şi i-o înapoie băiatului.

— Unde este racla ascunsă? l-am întrebat pe puşti.

— Care raclă? întrebă el, în timp ce-şi lua prietenul de mână şi o rupea la fugă, aruncându-se în apă.

Am suit malul abrupt şi în sfârşit am trecut peste pod. Eu am început să pun întrebări despre ce se întâmplase, am vorbit despre viziunea puştiului, dar Petrus a schimbat vorba, spunând că aveam să discutăm despre toate când ne vom fi depărtat puţin de locurile acelea.

După o jumătate de oră am ajuns la o porţiune de drum care încă păstra urme ale pavajului roman. Aici mai era un pod, ruină, unde ne-am aşezat ca să ne bem cafeaua de dimineaţă şi să luăm micul dejun pe care ni le dăduseră călugării: pâine de secară, iaurt şi brânză de capră.

— De ce voiai mingea puştiului? mă întrebă Petrus.

I-am spus că nu voiam nicio minge. Că făcusem toate astea pentru că el, Petrus, se purtase ciudat. Ca şi cum mingea ar fi fost ceva foarte important pentru el.

— Şi chiar a fost. A făcut ca tu să ieşi învingător din întâlnirea cu demonul tău personal.

Demonul meu personal? Niciodată de-a lungul întregii călătorii nu mai auzisem asemenea absurditate. Petrecusem şase zile învârtindu-mă prin Pirinei, cunoscusem un preot vrăjitor care nu făcuse nicio vrajă, degetul meu era carne vie fiindcă de câte ori mă gândeam la lucruri crude şi rele pentru mine – ipohondrie, sentimente de vinovăţie, complexe de inferioritate – eram obligat să-mi înfig unghia în degetul rănit deja. Aici, Petrus avusese dreptate: gândurile negative se răriseră considerabil. Dar povestea asta cu demonul personal era ceva despre care nu mai auzisem vorbindu-se niciodată. Şi pe care nu aveam s-o înghit aşa uşor.

— Azi, înainte să trecem peste pod, am simţit prezenţa cuiva care încerca să ne anunţe ceva. Dar anunţul era mai degrabă pentru tine decât pentru mine. Se apropie o luptă, iar tu va trebui să lupţi în Lupta cea Dreaptă. Când nu-ţi cunoşti demonul personal, acesta se întrupează în persoana cea mai apropiată. Am privit în jur, am văzut copiii jucându-se şi am dedus că acolo trebuia să fie. Dar eu aveam doar o presimţire. Am fost sigur că apare demonul tău personal numai când ai refuzat să înapoiezi mingea.

I-am răspuns că făcusem toate astea pentru că am crezut că aşa voia el.

— De ce? Doar n-am spus nimic.

M-am simţit cam rău. Poate din cauza mâncării, pe care o înghiţisem pe nemestecate după aproape o oră de mers pe stomacul gol. În acelaşi timp, senzaţia că puştiul îmi era cunoscut nu-mi ieşea din cap.

— Demonul tău personal te-a ispitit prin trei modalităţi clasice: cu o ameninţare, cu o promisiune şi cu partea lui slabă, demnă de milă. Felicitări: ai rezistat cu bravură.

Mi-am adus aminte că şi Petrus l-a întrebat pe puşti despre raclă. În momentul acela crezusem că puştiul încercase să mă păcălească. Dar trebuia să existe o raclă ascunsă pe acolo – un demon nu face niciodată promisiuni mincinoase.

— Dacă puştiul nu şi-a mai amintit de raclă, asta înseamnă că în acel moment demonul tău personal plecase deja.

Şi adăugă, fără să clipească:

— E timpul să-l chemi înapoi. O să ai nevoie de el.

Şedeam pe vechiul pod în ruine. Petrus strânse cu grijă resturile de mâncare, punând totul în punga de hârtie pe care ne-o dăduseră călugării. Pe câmpia din faţa noastră, oamenii îşi începuseră munca, dar erau cam departe şi nu reuşeam să aud ce-şi spuneau. Terenul era ondulat, iar bucăţile cultivate formau figuri misterioase în peisaj. Sub picioarele noastre, cursul apei, aproape secat, abia murmura.

— Înainte de a pleca în lume, Isus s-a dus să vorbească cu demonul Lui personal în deşert, începu Petrus. A învăţat tot ce trebuia să ştie despre om, dar n-a lăsat ca demonul să dicteze regula jocului, şi în felul acesta a învins. Cândva, un poet a spus că niciun om nu e o insulă. Pentru a lupta în Lupta Dreaptă avem nevoie de ajutor. Avem nevoie de prieteni, şi când prietenii nu sunt pe aproape, trebuie să ne transformăm singurătatea în principala noastră armă. Tot ce ne înconjoară trebuie să ne ajute să facem paşii necesari spre obiectivul nostru. Totul trebuie să fie o manifestare personală a voinţei noastre de a învinge în Lupta cea Dreaptă. Fără asta, fără să fim conştienţi că avem nevoie de toţi şi de toate, am fi doar nişte războinici aroganţi. Iar aroganţa noastră ne va învinge în final, pentru că vom fi aşa de siguri pe noi că nu vom mai vedea capcanele de pe câmpul de bătaie.

Istoria cu războinicii şi cu bătăliile mi-a amintit încă o dată de Don Juan-ul lui Carlos Castañeda. M-am întrebat dacă bătrânul vrăjitor

indian obişnuia să dea lecţii dimineaţa, înainte ca discipolul lui să poată digera ieşirea din post. Dar Petrus continuă netulburat.

— În afară de forţele fizice care ne înconjoară şi ne ajută, există două forţe spirituale de bază lângă noi: un înger şi un demon. Îngerul ne apără mereu, şi acesta e un har divin – nu trebuie să-l invocăm. Chipul îngerului tău este vizibil totdeauna când vezi lumea cu ochii frumuseţii. El este pârâul acesta, ţăranii de pe câmp, cerul acesta albastru. Podul cel vechi care ne-a ajutat să trecem peste apă şi care a fost pus acolo de mâinile anonime ale legionarilor romani, şi el reprezintă chipul îngerului tău. Străbunii noştri îl cunoşteau sub numele de înger păzitor, înger de pază, înger custode. Şi demonul este un înger, dar e o forţă liberă, rebelă. Prefer să-l numesc Mesager, fiindcă el este principala verigă a legăturii dintre tine şi lume. În Antichitate era reprezentat de Mercur, de Hermes Trismegistul – Mesagerul zeilor. Prezenţa lui este numai în lumea materială. Se află în aurul Bisericii, pentru că aurul vine din pământ şi pământul este teritoriul lui. E prezent în munca noastră şi în legătura noastră cu banii. Când îl lăsăm liber, tinde să se împrăştie. Când îl exorcizăm, pierdem tot ce e bun din învăţătura lui, fiindcă cunoaşte foarte bine lumea şi pe oameni. Când ne lăsăm fascinaţi de puterea lui, el ne posedă şi ne îndepărtează de Lupta Dreaptă. Cu toate acestea, singurul mod de a intra în contact cu Mesagerul nostru este să-l acceptăm ca prieten. Ascultându-i sfaturile, cerându-i ajutor la nevoie, dar nelăsându-l niciodată să dicteze regulile. Aşa cum ai făcut tu cu băiatul. Pentru asta, în primul rând trebuie să ştii ce vrei, apoi, să-i cunoşti chipul şi numele.

— Cum o să aflu toate astea? am întrebat.

Şi Petrus mă învăţă RITUALUL MESAGERULUI.

Ritualul Mesagerului

1) Aşază-te şi relaxează-te complet. Lasă-ţi mintea să umble pe unde vrea, gândul să curgă fără niciun control. După un timp, repetă-ţi: „acum sunt relaxat, iar ochii mei dorm somnul lumii".

2) Când simţi că mintea nu-ţi mai este prinsă cu nimic, închipuie-ţi o coloană de foc la dreapta ta. Aţâţă flăcările, ca să fie vii, strălucitoare. Atunci spune-ţi încet: „ordon subconştientului meu să se manifeste. El mi se deschide şi-şi dezvăluie secretele magice". Aşteaptă puţin, concentrat asupra coloanei de foc. Dacă apare vreo imagine, ea va fi o manifestare a subconştientului tău. Încearcă s-o reţii.

3) Menţinând coloana de foc din dreapta, imaginează-ţi acum altă coloană de foc, la stânga. Când flăcările vor fi foarte vii, spune încetişor următoarele cuvinte: „Fie ca forţa Mielului, care este în tot şi-n toate, să fie şi în mine când îmi invoc Mesagerul. (Numele Mesagerului) îmi va apărea acum."

4) Discută cu Mesagerul tău, care va trebui să apară între cele două coloane. Discută-ţi problema pe care o ai, cere sfaturi şi dă-i ordinele necesare.

5) Când discuţia s-a terminat, desparte-te de Mesager cu cuvintele: „Mulţumesc Mielului pentru minunea pe care am înfăptuit-o. Fie ca (numele Mesagerului) să se întoarcă ori de câte ori îl invoc şi, când va fi departe, să mă ajute să-mi realizez opera".

Ia aminte: la prima invocare – sau la primele invocări, depinde de puterea de concentrare a celui care realizează Ritualul – nu se spune numele Mesagerului. Se spune doar „El". Dacă Ritualul a fost bine executat, Mesagerul îşi dezvăluie imediat numele, prin telepatie. Dacă nu, insistă până ce reuşeşti să-l afli, şi numai după aceea poţi vorbi cu el. Cu cât repeţi mai des Ritualul, cu atât mai puternică va fi prezenţa Mesagerului şi cu atât mai rapide vor fi acţiunile lui.

— Fă-l noaptea, e mai uşor. Azi, la prima voastră întâlnire, îţi va spune cum îl cheamă. Numele lui e secret şi nu trebuie să fie cunoscut de nimeni niciodată, nici chiar de mine. Cine ştie numele Mesagerului tău te poate distruge.

Petrus s-a ridicat şi am pornit la drum. În scurt timp, am ajuns la câmpul unde ţăranii lucrau pământul. Le-am dat bineţe şi ne-am continuat drumul.

— Dacă ar fi să folosesc o imagine, aş spune că îngerul e armura ta, iar Mesagerul – spada. O armură te apără în orice împrejurare, spada însă te poate lăsa în toiul luptei, poate ucide un prieten sau se poate întoarce împotriva propriului stăpân. În plus, o spadă e bună la orice, atât doar că nu te poţi aşeza pe ea, spuse, hohotind încântat.

Ne-am oprit într-un sat ca să luăm prânzul, dar băiatul care ne servea era în mod vizibil supărat. Nu a răspuns întrebărilor noastre, a aruncat neglijent mâncarea pe masă, iar până la urmă a reuşit să verse cafeaua pe bermudele lui Petrus. Atunci l-am văzut pe ghidul meu cum nu-l mai văzusem niciodată înainte: furios, l-a chemat pe patron şi vocifera arătând lipsa de bună-creştere a chelnerului. S-a dus la baie să se schimbe, iar patronul s-a apucat să-i spele pata de cafea şi să-i întindă pantalonii la uscat.

În timp ce aşteptam ca soarele de ora două a amiezii să-şi facă datoria cu bermudele lui Petrus, eu mă gândeam la tot ce se întâmplase în dimineaţa aceea. E adevărat că cele mai multe lucruri pe care Petrus la spusese despre copil se potriveau. În plus, eu avusesem viziunea unui deşert şi a unui chip. Dar povestea cu Mesagerul mi se părea cam primitivă. Eram în plin secol XX, iar conceptele de infern, păcat şi demon nu mai însemnau nimic pentru niciun om cât de cât inteligent. În Tradiţie, ale cărei învăţături le urmasem mult mai multă vreme decât durase Drumul spre Santiago, Mesagerul – numit chiar demon, fără prejudecăţi – era un spirit care domina forţele Terrei, şi care era totdeauna favorabil omului. Era invocat în operaţiunile magice, dar niciodată ca un aliat şi consilier pentru problemele zilnice. Petrus îmi dăduse de înţeles că eu puteam să folosesc prietenia Mesagerului pentru a-mi îmbunătăţi munca şi a face lumea mai bună. Ideea mi se părea nu doar profană, ci şi infantilă.

Însă îi jurasem supunere totală în faţa lui madame Lourdes. Drept care încă o dată mi-am înfipt unghia în degetul gros, în carne vie.

— Nu trebuia să mă ambalez, spuse Petrus după ce am ieşit. În fond, n-a vărsat ceaşca pe mine, ci pe lumea pe care o urăşte. Ştie că există o lume uriaşă dincolo de propria lui închipuire şi participarea lui la această lume se rezumă la a se scula cu noaptea-n cap, a merge la brutărie, a-i servi pe călători şi a se masturba noaptea, visând la femei pe care niciodată n-o să le cunoască.

Era ora când trebuia să ne oprim pentru siestă, dar Petrus hotărî să mergem mai departe. Mi-a spus că acesta era un mod de a se căi pentru intoleranţa lui. Eu, care nu făcusem nimic rău, a trebuit totuşi să-l însoţesc prin soarele acela de foc. Mă gândeam la Lupta Dreaptă şi la milioanele de oameni care, în clipa aceea, se aflau răspândiţi pe toată planeta şi făceau lucruri care nu le plăceau. Exerciţiul Cruzimii, deşi îmi transformase degetul într-o rană vie, îmi făcea foarte bine. Mă ajuta să înţeleg cât de trădătoare putea să fie mintea mea împingându-mă spre lucruri pe care eu nu le doream şi spre sentimente care nu-mi făceau niciun bine. În momentul acela m-am răzgândit, dorind ca Petrus să aibă dreptate: să existe cu adevărat un Mesager cu care să pot vorbi lucruri practice şi să pot cere ajutor în lucrurile omeneşti. Aşteptam cu nerăbdare să vină noaptea.

Între timp, Petrus nu încetase să vorbească despre chelner. Până la urmă a ajuns să se convingă de faptul că procedase bine, apelând, încă o dată, la un argument creştin.

— Isus a iertat-o pe femeia adulteră, dar a blestemat smochinul care nu a vrut să-i dea o smochină. Nici eu nu pot fi mereu bun şi înţelegător.

Gata. În capul lui, treaba se rezolvase. Biblia l-a salvat încă o dată.

Am ajuns în Estella pe la nouă seara. Am făcut o baie şi am coborât la cină. Autorul primului ghid al Rutei Iacobine, Aymeric Picaud, a descris Estella ca pe „un locu roditoriu, cu pâine bună, vinu şi mai bunu, carne şi peşte. Râulu său Ega are apa dulce, de sorbire toată". N-am băut din apa râului, dar în ce priveşte masa, Picaud încă mai avea dreptate, chiar după opt secole. Ne-au servit pulpă de berbec friptă,

anghinare şi un vin de Rioja din cea mai bună recoltă. Am zăbovit la masă îndelung, vorbind despre nimicuri şi savurând vinul. În sfârşit, Petrus spuse că era ora potrivită pentru a avea primul contact cu Mesagerul.

Ne-am ridicat şi am ieşit pe străzile oraşului. Câteva uliţe duceau direct la râu – ca în Veneţia – şi am ales una din ele pentru a mă aşeza. Petrus ştia că de acum înainte eu conduceam ceremonia şi a rămas puţin în urmă.

Am privit râul multă vreme. Apele lui, foşnetul, începură să mă dezlege de lume şi să-mi inspire o linişte profundă. Am închis ochii şi mi-am închipuit prima coloană de foc. La început mi-a fost cam greu, dar până la urmă a apărut.

Am pronunţat cuvintele rituale şi altă coloană a apărut la stânga mea. Spaţiul dintre cele două coloane, iluminat de foc, era complet gol. Am stat câteva clipe privind fix acest spaţiu, încercând să nu mă gândesc la nimic, pentru ca Mesagerul să-şi facă apariţia. Dar în loc de această imagine, au început să apară scene exotice: intrarea într-o piramidă, o femeie înveşmântată în aur curat, câţiva negri dansând în jurul unui foc. Imaginile se derulau într-un du-te-vino rapid, iar eu le-am lăsat să curgă fără niciun control. Au mai apărut şi multe bucăţi din Drumul pe care-l făcusem cu Petrus. Peisaje, restaurante, păduri. Până ce, deodată, deşertul cenuşiu pe care-l văzusem dimineaţa s-a întins între cele două coloane de foc. Şi acolo, privindu-mă, stătea omul cel simpatic cu o sclipire trădătoare în ochi.

El a râs, eu am zâmbit în transă. Îmi arătă o geantă închisă pe care o deschise şi privi înăuntru, dar eu, din poziţia în care mă aflam, nu am putut vedea nimic. Atunci, mi-a venit un nume în minte: Astrain. Am memorat numele şi l-am făcut să vibreze între cele coloane de foc, iar Mesagerul dădu din cap afirmativ: îi descoperisem numele.

Trebuia să închei exerciţiul. Am spus cuvintele magice şi am stins coloanele de foc – mai întâi pe cea din stânga, apoi pe cea din dreapta. Am deschis ochii şi am văzut râul Ega în faţa mea.

— A fost mult mai uşor decât îmi închipuiam, i-am spus lui Petrus după ce i-am povestit tot ce se petrecuse între coloane.

— Asta a fost prima ta întâlnire. Un contact de recunoaştere şi de prietenie reciprocă. Discuţia cu Mesagerul va fi folositoare dacă îl vei invoca în fiecare zi, discutându-ţi problemele cu el şi ştiind să desparţi

fără greş ce este ajutor real de ce este capcană. Ţine-ţi mereu spada pregătită când te întâlneşti cu el.

— Dar eu încă nu am spadă, i-am răspuns.

— De aceea nu-ţi va putea face prea mult rău. Dar e bine să nu-i dai prilejul.

Ritualul se terminase, iar eu m-am despărţit de Petrus şi m-am întors la hotel. Sub pătură, mă gândeam la bietul băiat care ne servise prânzul. Aş fi vrut să mă întorc, să-l învăţ Ritualul Mesagerului şi să-i spun că totul se putea schimba dacă el voia. Dar era inutil să încerc să salvez lumea: încă nu reuşisem să mă salvez nici măcar pe mine însumi.

Dragostea

— Când vorbeşti cu Mesagerul nu-l întrebi vrute şi nevrute despre lumea spiritelor, îmi spuse Petrus a doua zi. Mesagerul nu e folositor decât pentru un singur lucru: să te ajute în lumea materială. Dar nu-ţi va da acest ajutor decât dacă ştii exact ce vrei.

Ne opriserăm într-un sătuc să bem ceva. Petrus ceruse o bere, iar eu, o băutură răcoritoare. Paharul meu se sprijinea într-o formă de plastic rotundă având nişte apă colorată. Degetele mele desenau forme abstracte în apă – eram preocupat.

— Mi-ai spus că Mesagerul s-a întrupat în puştiul acela pentru că trebuia să-mi spună ceva.

— Ceva urgent, confirmă el.

Ne-am continuat discuţia despre mesageri, îngeri şi demoni. Îmi era foarte greu să accept o întrebuinţare atât de prozaică şi de practică a misterelor Tradiţiei. Petrus insista asupra ideii că trebuie să căutăm totdeauna o recompensă, iar eu îmi aminteam că Isus le spunea că cei bogaţi nu vor intra în împărăţia Cerurilor.

— Isus chiar l-a răsplătit pe omul care a ştiut să înmulţească talanţii stăpânului. În plus, n-au crezut în el, deşi era convingător ca orator: a trebuit să facă minuni, să dea recompense celor care îl urmau.

— Nimeni n-o să-L vorbească de rău pe Isus în barul meu, interveni patronul, care ne urmărea conversaţia.

— Nici vorbă, răspunse Petrus. A-L vorbi de rău pe Isus înseamnă să comiţi păcate invocându-l numele. Cum aţi făcut domniile voastre aici, chiar în piaţa asta.

Stăpânul barului şovăi o clipă. Dar răspunse repede:

— Eu n-am avut de-a face cu asta. Eram copil.

— Păi da, totdeauna altcineva e de vină, bombăni Petrus.

Patronul ieşi pe uşa de la bucătărie. Am întrebat despre ce era vorba.

— Acum cincizeci de ani, în plin secol XX, un ţigan a fost ars chiar aici, în faţă. Acuzat de vrăjitorie şi de blasfemii împotriva sfintei cuminecături. Cazul a fost acoperit de atrocităţile războiului civil spaniol şi în zilele noastre nimeni nu-şi mai aduce aminte de el. Cu excepţia locuitorilor acestui sat.

— Şi tu de unde ştii, Petrus?

— Eu am străbătut deja Drumul spre Santiago.

Am continuat să bem în barul pustiu. Afară era un soare teribil şi era ora siestei noastre. Dar la scurt timp, patronul barului reveni cu parohul satului.

— Cine sunteţi dumneavoastră? întrebă preotul.

Petrus îi arătă scoica imprimată pe rucsac. De o mie două sute de ani pelerinii trecuseră pe drumul din faţa barului, iar tradiţia cerea ca fiecare dintre ei să fie respectat şi servit, în orice situaţie. Preotul schimbă tonul.

— Dar cum se face că nişte pelerini pe Drumul spre Santiago îl vorbesc de rău pe Isus? întrebă cu un ton ca de predică.

— Nimeni, aici, nu L-a vorbit de rău pe Isus. Vorbeam de rău despre crimele comise în numele lui Isus. Ca ţiganul care a fost ars în piaţă.

Scoica de pe rucsacul lui Petrus îl făcuse şi pe patron să o lase mai moale. Ni se adresă, de data aceasta, cu respect.

— Blestemul ţiganului mai stăruie şi azi, spuse, atrăgându-şi o privire mustrătoare din partea preotului.

Petrus insistă să afle mai multe. Preotul spuse că erau poveşti din popor, fără nicio aprobare din partea Bisericii. Dar patronul continuă:

— Înainte de a muri, ţiganul a spus că pruncul cel mai nevârstnic din sat avea să primească şi să-i întrupeze demonii lui. Când copilul acesta avea să îmbătrânească şi să moară, demonii din el vor trece în alt prunc. Şi aşa, secole peste secole.

— Pământul de aici e la fel ca pământul tuturor satelor dimprejur, spuse preotul. Când ele suferă de secetă, tot aşa suferim şi noi. Când plouă acolo şi au recoltă bună, şi noi ne umplem hambarele. Nu ni s-a întâmplat nimic care să nu se petreacă şi în satele vecine. Povestea asta e fantezie curată.

— Nu s-a întâmplat nimic fiindcă noi am ferecat Blestemul, spuse patronul barului.

— Păi, atunci, hai să mergem până la el, zise Petrus. Preotul a râs şi a spus că erau doar vorbe. Patronul s-a închinat. Dar niciunul nu s-a clintit.

Petrus plăti nota şi mai ceru o dată ca cineva să ne ducă până la cel care primise Blestemul. Preotul se scuză, motivând că trebuia să se

înapoieze la biserică, unde întrerupsese treburi importante. Şi ieşi, înainte ca vreunul dintre noi să poată spune ceva.

Patronul barului îl privi pe Petrus cu teamă.

— Stai liniştit, îi spuse ghidul meu. E de ajuns să ne arăţi doar casa unde stă. Iar noi vom încerca să eliberăm satul de Blestem.

Patronul ieşi cu noi pe uliţa prăfuită, strălucind în soarele fierbinte al amiezii. Am mers împreună până la ieşirea din sat, unde el ne arătă o casă depărtată, pe marginea Drumului.

— Trimitem mereu mâncare, haine, toate cele trebuincioase, se scuză el. Dar nici chiar părintele nu intră acolo.

Ne-am despărţit, iar noi ne-am îndreptat spre casă. Bătrânul a stat şi a aşteptat, crezând că poate o să trecem mai departe. Dar Petrus s-a dus la intrarea principală şi a bătut. Când am privit în urmă, patronul barului dispăruse.

O femeie de vreo şaizeci de ani a venit să ne deschidă. Lângă ea, un câine enorm, negru, dădea din coadă şi părea mulţumit de vizită. Femeia ne-a întrebat ce voiam: ne spuse că avea treabă, spăla, şi lăsase o oală pe foc. Nu părea surprinsă de vizită. Am dedus că mulţi pelerini care nu ştiau despre Blestem au bătut la uşa aceea, în căutarea unui adăpost.

— Suntem pelerini pe Drumul spre Compostela şi avem nevoie de puţină apă fierbinte, spuse Petrus. Ştiu că n-o să ne refuzaţi.

Cam în silă, femeia deschise uşa. Am pătruns într-o odaie mică, curată, dar sărăcăcios mobilată. Erau acolo o canapea cu muşamaua zgâriată, un bufet şi o masă îngălbenită cu două scaune. Pe bufet, icoana Sfintei Inimi a lui Isus, câţiva sfinţi şi un crucifix făcut din oglinzi. Două uşi dădeau spre o săliţă: printr-una puteam zări camera din fund. Femeia îl conduse pe Petrus spre cealaltă uşă, care dădea în bucătărie.

— Am un pic de apă pe foc, spuse ea. O să vă dau o cană, şi pe urmă puteţi pleca de unde aţi venit.

Am rămas singur cu dulăul uriaş în odaie. Acesta dădea din coadă, mulţumit şi docil. Peste puţin, femeia se întoarse cu o cutie de conserve veche, o umplu cu apă clocotită şi i-o întinse lui Petrus.

— Gata. Plecaţi cu Dumnezeu.

Dar Petrus nu se mişcă. Scoase un plic de ceai din rucsac, îl băgă în cutie şi spuse că i-ar plăcea să împartă puţinul pe care-l are cu ea, drept mulţumire că ne-a primit.

Femeia, vizibil contrariată, a adus două ceşti şi s-a aşezat cu Petrus la masa îngălbenită. Eu continuam să privesc câinele şi ascultam discuţia celor doi.

— În sat mi-au spus că există un blestem asupra acestei case, spuse Petrus, cu ton bârfitor. Am simţit că ochii dulăului au scânteiat, ca şi cum ar fi înţeles şi el discuţia. Bătrâna sări ca arsă.

— Asta-i minciună! Superstiţii de pe vremuri! Te rog, termină-ţi ceaiul imediat, că eu am o grămadă de treabă.

Câinele simţi schimbarea bruscă a femeii. Rămase nemişcat, în alertă. Petrus însă continua cu acelaşi calm neschimbat. Turnă încet ceaiul în ceaşcă, îl duse la gură, apoi îl puse pe masă fără să soarbă nicio picătură.

— E prea fierbinte, spuse el. Să aşteptăm să se mai răcească.

Femeia nu s-a mai aşezat. Era stânjenită în mod evident de prezenţa noastră şi îi părea rău că deschisese uşa. Observă că eu priveam fix câinele şi-l chemă lângă ea. Animalul ascultă, dar când ajunse lângă ea mă privi din nou.

— Uite de asta, dragul meu Paulo, spuse, fără a mă scăpa din ochi. Uite de asta a apărut Mesagerul ieri în copil.

Deodată mi-am dat seama că nu eu eram acela care privea câinele. Chiar de când intrase, acel animal mă hipnotizase şi-mi ţinuse ochii nedezlipiţi de ai lui. Câinele mă privea pe mine şi mă făcea să-i îndeplinesc voinţa. Am început să simt o moleşeală imensă, o dorinţă de a dormi pe canapeaua aceea zgâriată, pentru că era foarte cald afară şi nu mai aveam chef să umblu. Totul mi se părea ciudat, aveam senzaţia că voi pica într-o capcană. Câinele mă privea fix şi pe măsură ce mă privea, mă cuprindea somnul.

— Să mergem, spuse Petrus, ridicându-se şi întinzându-mi ceaşca de ceai. Bea puţin, fiindcă doamna doreşte să plecăm imediat.

Eu şovăiam, abia am putut să iau ceaşca, dar apoi ceaiul fierbinte m-a înviorat. Voiam să spun ceva, să întreb cum îl chema pe câine, dar nu puteam scoate nicio vorbă. Ceva înăuntrul meu se deşteptase, ceva ce nu mă învăţase Petrus, dar care începea să capete contur. Era o dorinţă copleşitoare de a spune cuvinte ciudate, cărora nici eu nu le

cunoşteam sensul. M-am gândit că Petrus pusese ceva în ceai. Lucrurile toate au început să se depărteze, iar eu nu aveam decât o vagă idee despre faptul că femeia îi cerea lui Petrus să plecăm. Simţeam o stare de euforie, şi am început să spun cu voce tare cuvintele ciudate care îmi roiau prin cap.

Din toată încăperea nu-l puteam percepe decât pe câine. Când am început să dau drumul acelor cuvinte ciudate pe care nu le înţelegeam deloc, câinele a început să mârâie. El înţelegea. Din ce în ce mai incitat, vorbeam mereu mai tare. Câinele se ridică şi-şi arătă colţii. Nu mai era animalul blând pe care-l întâlnisem la venire, era ceva rău şi ameninţător, gata să mă atace. Eu ştiam că acele cuvinte mă apără, de aceea vorbeam cât mai tare, vărsându-mi toată forţa peste câine, simţind că în mine răsărise o putere nouă, care împiedica animalul să mă atace.

Din clipa aceea, totul începu să se desfăşoare în *ralenti.* Mi-am dat seama că femeia se îndrepta ţipând către mine şi voia să mă îmbrâncească spre uşă, dar Petrus o ţinea, în timp ce câinele nu dădea nicio atenţie luptei celor doi. Mă fixase cu privirea şi venea spre mine mârâind şi arătându-şi colţii. Eu încerc să înţeleg limba ciudată pe care o vorbesc, dar de fiecare dată când mă gândesc la înţelesuri, puterea scade şi câinele mai face un pas şi devine mai puternic. Încep să strig fără să mă mai gândesc la înţelesuri, femeia strigă şi ea. Câinele latră şi mă ameninţă, dar atâta timp cât voi continua să vorbesc, voi fi la adăpost. Aud un hohot de râs, dar nu ştiu dacă e adevărat sau e doar închipuirea mea.

Pe neaşteptate, totul începu să se desfăşoare în acelaşi timp – casa a fost cotropită de un vânt puternic, iar câinele se aruncă peste mine. Am ridicat braţul ca să-mi apăr faţa, am urlat un cuvânt şi am aşteptat impactul.

Câinele se aruncă peste mine cu toată greutatea lui şi mă trânti pe canapeaua de muşama. Câteva clipe ne-am privit fix în ochi, apoi sări înapoi şi ieşi fugind din casă.

Am început să plâng în hohote. Mi-am amintit de familia mea, de nevastă-mea, de prieteni. Mă cuprinsese un val uriaş de dragoste, o bucurie imensă şi absurdă, pentru că acum îmi dădeam seama de toată povestea aceea cu câinele. Petrus mă luă de braţ şi mă conduse afară, amândoi îmbrânciţi de femeie. Am privit în jur şi n-am văzut nici urmă

de câine. L-am îmbrăţişat pe Petrus şi am continuat să plâng, plecând apoi sub soarele fierbinte.

N-am mai reuşit să-mi amintesc drumul acela, ştiu doar că mi-am revenit când stăteam pe marginea unei fântâni, iar Petrus îmi arunca apă pe faţă şi la ceafă. I-am cerut o înghiţitură, dar el mi-a spus că dacă beau ceva acum, o să vomit. Îmi era puţin greaţă, dar în rest mă simţeam bine. Mă cuprinsese o iubire imensă, pentru toţi şi pentru toate. Am privit în jur şi am văzut copacii de pe marginea drumului, fântâna, simţeam briza răcoroasă şi auzeam păsărelele ciripind în tufişuri. Am zărit chipul îngerului meu, aşa cum îmi spusese Petrus. Am întrebat dacă eram departe de casa femeii aceleia. El mi-a spus că mersesem vreo cincisprezece minute.

— Probabil că vrei să ştii ce s-a întâmplat, îmi spuse el.

De fapt, nu aveam nicio nelămurire. Eram mulţumit cu Iubirea aceea imensă care mă cuprinsese. Câinele, femeia, patronul barului, toate erau o amintire ştearsă care părea să nu aibă nicio legătură cu ce simţeam eu acum. I-am spus lui Petrus că aş vrea să merg puţin, pentru că acum mă simţeam bine.

M-am ridicat şi ne-am reluat Drumul spre Santiago. Toată seara n-am scos o vorbă, cufundat în sentimentul acela plăcut care părea să umple tot spaţiul. Când şi când îmi spuneam că Petrus pusese vreun drog în ceai, dar oricum nu avea nicio importanţă. Important era să văd munţii, pârâurile, florile de pe drum, trăsăturile slăvite de pe chipul îngerului meu.

Am ajuns la un hotel la opt seara, iar eu continuam – deşi cu intensitate mai scăzută – să simt starea aceea de beatitudine. Patronul îmi ceru paşaportul ca să mă înregistreze şi eu i l-am întins.

— Sunteţi din Brazilia? Am fost şi eu acolo. Am stat într-un hotel de la plaja Ipanema.

Fraza aceea absurdă mi-a redat simţul realităţii. În mijlocul Rutei Iacobine, într-un sat ridicat cu secole în urmă, exista un hotelier care cunoştea plaja Ipanema.

— Sunt pregătit să discutăm, i-am spus lui Petrus. Trebuie să ştiu tot ce s-a întâmplat azi.

Senzaţia de beatitudine dispăruse. În locul ei, apăruse din nou Raţiunea, cu temerile ei de necunoscut, cu urgenta şi absoluta necesitate de a pune din nou picioarele pe pământ.

— După cină, răspunse el.

Petrus ceru ca patronul hotelului să ne dea drumul la televizor, dar fără sunet. Spuse că acesta era cel mai bun mod de a asculta fără a pune prea multe întrebări, pentru că o parte din mine era ocupată să privească ce se petrecea pe ecran. M-a întrebat până unde îmi aminteam cele întâmplate. I-am spus că-mi aminteam tot, mai puţin drumul până la fântână.

— Asta nu are nicio legătură cu povestea, răspunse el. La televizor, începuse un film a cărui acţiune se petrecea la nişte mine de cărbuni. Personajele erau îmbrăcate cu haine de la începutul secolului.

— Ieri, când am presimţit starea de urgenţă a Mesagerului tău, am înţeles că se pregătea o bătălie pe Drumul spre Santiago. Tu te afli aici pentru a-ţi găsi spada şi pentru a învăţa Practicile RAM. Dar întotdeauna când o călăuză conduce un pelerin, apare cel puţin o situaţie care le scapă de sub control şi care este ca un fel de aplicare practică a celor învăţate. În cazul tău, a fost întâlnirea cu câinele.

Amănuntele luptei şi motivul pentru care se cuibăriseră aşa de mulţi demoni în câine o să ţi le explic mai târziu. Acum, important este să înţelegi că femeia se obişnuise cu Blestemul. Acceptase totul ca şi cum era ceva normal, iar meschinăria lumii i se părea un lucru bun. A învăţat să se mulţumească cu foarte puţin, când viaţa este aşa de generoasă şi vrea mereu să ne dea mai mult.

Când ai scos demonii din biata bătrână, ai dezechilibrat şi tu universul. Zilele trecute am discutat despre cruzimile pe care oamenii sunt în stare să le comită cu ei înşişi. De multe ori, când încercăm să le arătăm binele, să le arătăm că viaţa este generoasă, ei ne resping argumentele, ca şi cum ar veni din partea diavolului. Nimănui nu-i place să ceară mult de la viaţă, pentru că-i este frică de înfrângere. Dar cine vrea să lupte în Lupta Dreaptă trebuie să privească lumea ca şi cum ar fi o comoară imensă care se află acolo pentru a fi descoperită şi cucerită.

Petrus mă întrebă dacă eu ştiam pentru ce venisem acolo, pe Drumul spre Santiago.

— Ca să-mi caut spada, i-am răspuns.

— Şi la ce-ţi trebuie spada?

— Îmi va aduce Puterea şi înţelepciunea Tradiţiei.

Am simţit că răspunsul meu nu-l mulţumise deplin. Dar el continuă:

— Eşti aici în căutarea unei recompense. Îndrăzneşte să visezi şi vei face posibilă transformarea acestui vis în realitate. Trebuie să ştii mai bine ce vei face cu spada, şi asta trebuie să clarifici înainte de a ajunge la ea. Dar există cel puţin un lucru în favoarea ta: cauţi o Recompensă. Străbaţi Drumul spre Santiago numai pentru că doreşti să fii recompensat pentru efortul tău. Am observat deja că tot ce te învăţ, aplici, căutând un obiectiv practic. Asta e un lucru foarte bun. Mai lipseşte doar să îmbini Practicile RAM cu propriile intuiţii. Limbajul inimii tale va fi acela care va determina modalitatea corectă de a descoperi şi de a mânui spada. Dacă nu, Exerciţiile şi Practicile RAM se vor pierde în ştiinţa inutilă a Tradiţiei.

Petrus îmi mai spusese toate astea şi cu altă ocazie, altfel, dar în ciuda faptului că eram întru totul de acord cu el, nu asta mă interesa pe mine acum să aflu. Se petrecuseră două lucruri pe care nu mi le puteam explica: limba ciudată pe care o vorbisem şi senzaţia de bucurie şi de iubire, după ce scosesem afară câinele.

— Senzaţia de bucurie ai simţit-o pentru că gestul tău a fost atins de Agape.

— Tot pomeneşti de Agape, dar până acum nu mi-ai explicat ce înseamnă de fapt. Am senzaţia că este vorba de ceva legat de o formă superioară de iubire.

— Chiar asta este. În curând va sosi momentul să trăieşti această iubire intensă, dragostea care-l devorează pe cel care iubeşte. Cât despre asta, mulţumeşte-te să ştii că ea se manifestă liber în tine.

— Am mai avut senzaţia asta şi înainte, dar mai scurtă şi cumva altfel. Mi se întâmpla totdeauna după o victorie profesională, după o cucerire, sau când presimţeam că Soarta avea să fie generoasă cu mine. Dar de câte ori apărea această senzaţie, mă inhibam şi-mi era teamă s-o trăiesc intens. Ca şi cum bucuria ar fi putut trezi invidia celorlalţi sau ca şi cum eu nu aş fi fost demn s-o primesc.

— Noi toţi, înainte de a cunoaşte Agape, ne purtăm aşa, spuse el, privind fix ecranul televizorului.

Atunci l-am întrebat şi despre limba necunoscută pe care o vorbisem.

— A fost o surpriză şi pentru mine. Nu este o Practică RAM a Drumului spre Santiago. E vorba despre Carismă şi ţine de Practicile RAM ale Drumului spre Roma.

Auzisem vorbindu-se câte ceva despre Carisme, dar i-am cerut lui Petrus să-mi explice mai bine.

— Carismele sunt haruri ale Sfântului Duh coborâte peste unii oameni. Sunt o mulţime: harul vindecării, harul miracolelor, harul profeţiei şi multe altele. Tu ai experimentat Harul Limbilor, acelaşi pe care apostolii l-au simţit de Rusalii. Harul Limbilor e legat de comunicarea directă cu Sfântul Duh. E bun pentru rugăciuni puternice, exorcisme – cum a fost cazul la tine – şi înţelepciune. Zilele cât ai mers pe jos pe Drum şi Practicile RAM, împreună cu pericolul pe care câinele îl reprezenta pentru tine, au trezit din întâmplare Harul Limbilor. N-o să ţi se mai întâmple, dacă n-o să-ţi găseşti spada şi n-o să te hotărăşti să străbaţi Drumul spre Roma. Oricum, a fost un semn bun.

Mi-am întors privirea spre televizorul fără sunet. Povestea minei de cărbuni se transformase într-o succesiune de imagini de bărbaţi şi femei care vorbeau necontenit, discutau, se certau. Din când în când, un actor se săruta cu o actriţă.

— Încă ceva, spuse Petrus. Poate că vei mai întâlni câinele; să nu încerci să trezeşti iar Harul Limbilor, pentru că nu se va mai întoarce. Încrede-te în ceea ce-ţi va spune intuiţia. O să te învăţ încă o Practică RAM, care îţi va trezi intuiţia. În felul acesta vei începe să cunoşti limbajul secret al minţii tale, care-ţi va fi foarte folositor în orice moment din viaţă.

Petrus închise televizorul tocmai când voiam să aflu ceva despre intrigă. Apoi se duse la bar şi ceru o sticlă cu apă minerală. Am băut puţin, iar el luă restul cu el, afară.

Ne-am aşezat sub cerul liber, şi câteva clipe nimeni nu a scos o vorbă. Liniştea nopţii ne învăluia, iar Calea Lactee, de sus din cer, îmi amintea stăruitor obiectivul: să-mi găsesc spada.

După o vreme, Petrus mă învăţă EXERCIŢIUL APEI.

Exerciţiul Apei (Deşteptarea Intuiţiei)

Toarnă apă pe o suprafaţă lină şi neabsorbantă. Privește-o câteva clipe. Apoi joacă-te, fără niciun scop, fără motiv, cu apa. Trasează desene care nu înseamnă nimic. Fă exerciţiul o săptămână, zăbovind de fiecare dată cel puţin zece minute.

Nu căuta rezultate practice în acest exerciţiu, pentru că el îţi va trezi, în scurt timp, Intuiţia. Când va începe să se manifeste la alte ore ale zilei, ai întotdeauna încredere în ea.

— Sunt obosit şi mă duc să mă culc, spuse el. Dar tu fă exerciţiul ăsta acum. Trezeşte-ţi iar intuiţia, latura secretă. Lasă logica, pentru că apa e un element fluid şi nu se va lăsa dominat cu uşurinţă. Dar ea te va pune, foarte curând, fără violenţă, într-o nouă relaţie cu universul.

Şi adăugă, înainte de a intra în hotel:

— Nu totdeauna primeşte omul ajutorul unui câine.

Am mai savurat puţin răcoarea şi liniştea nopţii. Hotelul era depărtat de oraş, aşa că nimeni nu trecea pe drum prin faţa mea. Mi-am amintit că patronul cunoştea plaja Ipanema şi i se părea probabil absurd că eu mă aflam în locurile acestea aşa de aride, ars de soarele care se întorcea în fiecare zi cu aceeaşi furie.

A început să-mi fie somn, aşa că m-am hotărât să fac exerciţiul imediat. Am vărsat apa din sticlă pe ciment. S-a făcut imediat o mică baltă. N-avea nicio formă specială, şi nici eu nu eram interesat să-i găsesc. Degetele au început să mi se plimbe prin apa rece şi am simţit acelaşi tip de hipnoză pe care oamenii o simt când privesc focul. Nu mă gândeam la nimic, mă jucam doar, fără ţintă. Mă jucam cu apa. Am făcut câteva linii pe margine şi păru că se transformă într-un sol ud, dar liniile se amestecau şi se topeau imediat. Cu palma, am pleoscăit drept în mijlocul bălţii; apa se răspândi împrejur, umplând cimentul de stropi, stele negre pe fond cenuşiu. Mă dăruisem cu totul acelui exerciţiu absurd, care nu avea absolut nicio finalitate, dar care era aşa de plăcut. Am simţit că mintea mi se oprise aproape de tot, ceea ce de obicei reuşeam după îndelungi ore de meditaţie şi relaxare. În acelaşi timp, ceva îmi spunea că în adâncul sinelui meu, în cotloanele cele mai ascunse ale minţii, creştea o forţă care se pregătea să se manifeste.

Am stat multă vreme jucându-mă cu apa şi mi-a fost greu să încetez exerciţiul. Dacă Petrus m-ar fi învăţat exerciţiul apei la începutul călătoriei, cu siguranţă aş fi considerat că era pierdere de vreme. Dar acum, după ce vorbisem în limbi necunoscute şi expulzasem diavoli, băltoaca de apă stabilea un contact – încă fragil – cu Calea Lactee de deasupra mea. Îi reflecta stelele, crea desene pe care eu nu le înţelegeam şi nu-mi dădea senzaţia de pierdere de timp, ci de creaţie a unui nou cod de comunicare cu lumea. Codul secret al sufletului, limba pe care o cunoaştem şi pe care o ascultăm aşa de puţin.

Când mi-am dat seama de toate, era destul de târziu. Luminile de la recepţie se stinseseră şi am intrat fără zgomot. În cameră, l-am mai invocat o dată pe Astrain. Mi-a apărut mai clar, şi atunci eu i-am vorbit despre spada mea, despre scopurile vieţii mele. Deocamdată el nu răspundea nimic, dar Petrus îmi spusese că invocându-l mereu, Astrain avea să devină o prezenţă vie şi puternică lângă mine.

Nunta

Logroño este unul dintre cele mai mari oraşe străbătute de pelerinii care merg pe Ruta Iacobină. Înaintea acestuia, singurul oraş mare prin care trecusem fusese Pamplona, dar nu înnoptasem acolo. În plus, în seara când am ajuns la Logroño, oraşul era pregătit pentru o mare sărbătoare, iar Petrus a sugerat să rămânem aici, cel puţin pentru o noapte.

Dar eu mă obişnuisem deja cu liniştea şi libertatea câmpiei, aşa că ideea nu prea mi-a surâs. Trecuseră cinci zile de la incidentul cu câinele, iar eu îl invocam în fiecare seară pe Astrain şi făceam exerciţiul apei. Mă simţeam mult mai liniştit, conştient de importanţa Drumului spre Santiago în viaţa mea şi în ce voi întreprinde de acum înainte. În pofida peisajului arid, a mâncării nu totdeauna grozave, a oboselii provocate de zilele nesfârşite de drumeţie, trăiam un vis real.

Dar toate acestea au rămas în urmă atunci când am ajuns la Logroño. În locul aerului fierbinte, dar pur din câmpiile din interior, aici atmosfera era aceea a unui oraş plin de maşini, ziarişti şi echipe de televiziune. Petrus intră în primul bar ca să întrebe ce se întâmpla.

— Cum, nu ştiţi? E nunta fiicei colonelului M., i se răspunse. O să avem un mare banchet public în piaţă, iar eu azi închid mai devreme.

A fost greu să găsim un hotel, dar am reuşit să ne cazăm la nişte bătrânei care au văzut scoica pe rucsacul lui Petrus. Am făcut o baie, eu mi-am pus singurii pantaloni lungi pe care-i luasem şi am plecat spre piaţă.

Aici, zeci de angajaţi asudând sub cort şi îmbrăcaţi în negru, aranjau ultimele detalii la mesele răspândite peste tot. O televiziune spaniolă lua câteva imagini cu pregătirile. Am luat-o pe o străduţă care dădea spre catedrala parohială Santiago El Real, unde ceremonia era gata să înceapă.

Oameni bine îmbrăcaţi, femei cu machiajul cam întins din cauza căldurii, copii cu haine albe şi priviri smerite intrau valuri-valuri în biserică. Câteva focuri de artificii au bubuit deasupra noastră şi o imensă limuzină neagră s-a oprit la intrarea principală. Sosise ginerele. Eu şi Petrus n-am reuşit să intrăm în biserica plină ochi, aşa că ne-am hotărât să ne întoarcem în piaţă.

Petrus s-a dus să dea o raită pe acolo, iar eu m-am aşezat pe o bancă, aşteptând să se termine cununia religioasă şi să înceapă banchetul. Lângă mine, un vânzător de floricele aştepta sfârşitul ceremoniei ca să-şi rotunjească încasările.

— Şi dumneata eşti invitat? întrebă vânzătorul.

— Nu, am răspuns eu. Suntem pelerini pe drumul spre Compostela.

— De la Madrid există un tren direct până acolo, şi dacă călătoreşti vinerea, ai dreptul la o noapte gratis la hotel.

— Dar noi facem un pelerinaj.

Vânzătorul mă privi şi spuse cu multă grijă:

— Pelerinajul e pentru oameni sfinţi.

N-am insistat. Bătrânul începu să-mi povestească altele, că-şi măritase deja fata, dar acum ea trăia despărţită de bărbatu-său.

— Ehe, pe vremea lui Franco era mult mai mult respect, spuse el. În ziua de azi nimeni nu se mai uită la familia lui.

Deşi mă aflam într-o ţară străină şi deci nu era indicat să fac politică, nu am putut să las lucrurile astea fără răspuns. I-am zis că Franco fusese un dictator şi că nimic din perioada aceea nu putea să fie ceva bun.

Bătrânul se făcu foc.

— Da' cine eşti dumneata ca să vorbeşti aşa?

— Eu cunosc istoria ţării dumitale. Cunosc lupta poporului dumitale pentru libertate. Am citit despre crimele din timpul războiului civil spaniol.

— Păi să ştiţi că eu chiar am participat la război. Pot vorbi, fiindcă a curs sânge din sângele meu atunci. Istoria pe care dumneavoastră aţi citit-o nu mă interesează; mă interesează ce se întâmplă în familia mea. Eu am luptat împotriva lui Franco, dar după ce ne-a învins, viaţa mea a devenit mai bună. Nu mai sunt sărac şi am o maşină de făcut floricele. Guvernul ăsta socialist de acum nu m-a ajutat să obţin toate astea. Trăiesc mai rău acum decât înainte.

Mi-am adus aminte de ce spunea Petrus despre oamenii care se mulţumeau cu puţin în viaţă. N-am mai vrut să insist şi am plecat de pe banca aceea.

Petrus veni şi se aşeză pe bancă lângă mine. I-am povestit despre întâmplarea cu vânzătorul de floricele.

— E bine să stai de vorbă, spuse el, mai ales când vrei să vezi cu cine ai de-a face. Eu sunt din Partidul Comunist Italian, şi nu-ţi cunoşteam înclinaţiile fasciste.

— Ce înclinaţii fasciste? întreb eu, indignat.

— L-ai ajutat pe bătrân să se convingă de faptul că Franco era mai bun. Poate că el habar n-avea de ce îl prefera. Acuma ştie.

— Dar şi eu sunt foarte surprins să aflu că Partidul Comunist Italian crede în harul Sfântului Duh.

— Eh, oamenii sunt curioşi să ştie ce-or să zică vecinii, spuse el, şi-l imită pe Papă.

Am râs amândoi. Câteva focuri de artificii au bubuit iar. Orchestra sui pe estrada din piaţă şi începu să-şi acordeze instrumentele. Petrecerea trebuia să înceapă dintr-o clipă într-alta.

Am privit spre cer. Începea să se întunece şi apăruseră deja câteva stele. Petrus se duse la unul dintre chelneri şi căpătă două pahare de plastic pline cu vin.

— Aduce noroc dacă bei un pic înainte de începerea petrecerii, spuse el, întinzându-mi un pahar. Ia de-aici. O să te ajute să-l uiţi pe moşul cu floricele.

— Nici nu mă mai gândeam la asta.

— Dar trebuia. Pentru că ceea ce s-a întâmplat este mesajul simbolic al unui comportament greşit. Tot timpul încercăm să câştigăm adepţi pentru explicaţiile pe care le dăm Universului. Considerăm că numărul de oameni care cred în acelaşi lucru ca şi noi va face ca lucrul respectiv să devină realitate. Şi nu e deloc aşa. Priveşte în jurul tău. Se pregăteşte o petrecere uriaşă şi o comemorare o să înceapă în acelaşi timp. Multe lucruri se petrec în acelaşi timp: visul tatălui care vrea să-şi căsătorească fiica, visul fetei care vrea să se mărite, visul ginerelui. E un lucru bun, pentru că ei cred în acest vis şi vor să arate tuturor că şi-au atins ţelul. Nu este o petrecere care trebuie să convingă pe cineva, de aceea va fi distractivă. Totul arată că sunt oameni care au luptat în Lupta Dreaptă cu dragoste.

— Dar tu încerci să mă convingi, Petrus. Mă conduci pe Drumul spre Santiago.

M-a privit cu răceală.

— Eu te învăţ Practicile RAM. Iar tu vei ajunge la spada ta numai dacă vei descoperi că în inima ta se află drumul, adevărul şi viaţa.

Petrus arătă spre cer, unde stelele străluceau acum din plin.

— Calea Lactee arată Drumul spre Compostela. Nu există religie care să poată strânge toate stelele, fiindcă de s-ar întâmpla asta, Universul ar deveni un imens spaţiu gol şi şi-ar pierde raţiunea de a fi. Fiecare stea – şi fiecare om – are trăsături speciale. Există stele verzi, galbene, albastre, albe, există comete, meteori şi meteoriţi, nebuloase şi inele. Ceea ce pare, de aici de jos, o porţiune de punctişoare asemenea, sunt în realitate milioane de lucruri diferite, răspândite într-un spaţiu dincolo de înţelegerea omenească.

Un foc de artificii izbucni şi lumina lui întunecă pentru o clipă cerul. O cascadă de particule verzi şi strălucitoare apăru pe boltă.

— Până acum i-am auzit numai zgomotul, pentru că era încă ziuă. Acum îi putem vedea lumina, spuse Petrus. Asta e singura schimbare la care poate omul să aspire.

Mireasa ieşi din biserică, iar oamenii au aruncat orez şi au ovaţionat-o. Era o fetiţă slăbuţă, de vreo şaptesprezece ani, la braţ cu un flăcău în frac de gală. Toţi au ieşit şi s-au îndreptat spre piaţă.

— Ia uită-te la Colonelul M.! Vezi rochia miresei? E frumoasă! spuneau câteva fete de lângă noi. Invitaţii au înconjurat mesele, chelnerii au turnat vinul şi orchestra a început să cânte. Bătrânelul cu floricele a fost imediat luat cu asalt de o mulţime de puştani nebunatici care întindeau banii şi scăpau pungile pe jos. Mi-am închipuit că, pentru locuitorii din Logroño, cel puţin în noaptea aceea, nu mai existau restul lumii, ameninţarea războiului nuclear, şomajul, crimele şi moartea. Noaptea era *o fiesta,* mesele din piaţă erau pentru popor, toţi se simţeau importanţi.

O echipă de televiziune îşi îndreptă atenţia către noi, iar Petrus îşi ascunse faţa. Dar echipa trecu mai departe, în căutarea unuia dintre invitaţi, care se afla lângă noi. L-am recunoscut imediat: era Manolo, şeful galeriei spaniole de microbişti la Mondialele din Mexic. Când s-a terminat interviul, m-am îndreptat spre el. I-am spus că eram brazilian şi el, făcând pe supăratul, s-a plâns de un gol furat în prima partidă la Mondiale. Dar imediat m-a îmbrăţişat şi mi-a spus că Brazilia o să aibă iar cei mai buni jucători din lume.

— Dar cum reuşeşti să vezi jocul, dacă eşti mereu cu spatele spre teren, dirijând galeria? l-am întrebat. Era ceva care-mi atrăsese atenţia în mod special ai timpul transmisiunilor de la Campionat.

— Asta-i bucuria mea. Să ajut galeria să creadă în victorie.

Şi încheie, ca şi cum ar fi fost ghid pe Drumul spre Santiago:

— O galerie fără credinţă face ca o echipă să piardă şi când e gata victorioasă.

Manolo a fost imediat acaparat de alţii, dar eu am rămas cu gândul la vorbele lui. Chiar dacă nu străbătuse niciodată Ruta Iacobină, ştia şi el cum era să lupţi în Lupta Dreaptă.

L-am descoperit pe Petrus ascuns într-un colţ, în mod vizibil deranjat de prezenţa echipelor de televiziune. Numai după ce s-au stins reflectoarele a ieşit de după copacii din piaţă şi a părut ceva mai relaxat. Am mai cerut două pahare cu vin, eu mi-am pus o farfurie cu gustări, iar Petrus a găsit un loc unde să ne aşezăm, lângă alţi meseni.

Mirii au tăiat un tort uriaş. Din nou au izbucnit urale.

— Probabil că se iubesc, am gândit eu cu voce tare.

— Bineînţeles că se iubesc, îmi răspunse un domn cu costum închis, care stătea la masa noastră. Aţi mai văzut pe cineva să se însoare pentru alt motiv?

M-am abţinut, amintindu-mi ce-mi spusese Petrus despre vânzătorul de floricele. Dar ghidul meu nu lăsă lucrurile aşa.

— La ce fel de iubire vă referiţi: la Eros, Philos sau Agape?

Omul privi fără să înţeleagă. Petrus se ridică, îşi umplu iar paharul şi-mi propuse să ne plimbăm puţin.

— Există trei cuvinte greceşti pentru a desemna dragostea, începu el. Astăzi ai asistat la manifestarea lui Eros, sentimentul acela care se naşte între două persoane.

Mirii zâmbeau spre flash-uri şi primeau felicitări.

— Se pare că cei doi se iubesc, spuse el, arătând spre miri. Şi cred că iubirea e ceva care creşte. În curând se vor lupta ei singuri cu viaţa, îşi vor face o casă, vor fi parteneri în aceeaşi aventură. Toate astea sporesc dragostea şi îi oferă demnitate. El îşi va urma cariera militară, ea va trebui să înveţe să gătească şi să devină o gospodină neîntrecută, pentru că aşa a fost educată de mică. Îi va fi alături soţului, vor avea copii şi vor simţi că amândoi construiesc ceva împreună – pentru că se află în bătălia Luptei Drepte. Şi atunci, cu toate piedicile, niciodată nu vor înceta să fie fericiţi. Cu toate acestea, povestea asta pe care ţi-o spun se poate desfăşura şi pe dos. El poate începe să simtă că nu e

destul de liber ca să-şi manifeste tot Erosul, toată iubirea pe care o simte pentru alte femei. Ea poate începe să simtă că şi-a sacrificat o carieră şi o viaţă strălucită pentru a-şi urma soţul. Şi atunci, în locul creaţiei comune, fiecare se va simţi furat în modul lui de a iubi. Eros, spiritul care-i uneşte, va începe să-şi arate doar partea rea. Şi ceea ce Dumnezeu a dat omului ca să-i fie cel mai nobil sentiment, va deveni sursă de ură şi distrugere.

Am privit în jur. Eros se vădea în mai multe familii. Exerciţiul Apei trezise în mine limbajul inimii şi acum vedeam altfel oamenii. Poate era datorită zilelor de singurătate prin desişuri sau a Practicilor RAM. Dar acum puteam simţi prezenţa Erosului Bun şi a Erosului Rău, exact cum mi-l descrisese Petrus.

— Fii atent ce curios, spuse Petrus, când a observat acelaşi lucru. Indiferent dacă e bun sau rău, chipul lui Eros nu-i niciodată la fel la toţi oamenii. Exact ca şi stelele despre care vorbeam acum o jumătate de oră. Şi nimeni nu poate scăpa de Eros. Toţi au nevoie de prezenţa lui, deşi de multe ori Eros ne face să ne simţim departe de lume, zăvorâţi în singurătatea noastră.

Orchestra a început să cânte un vals. Oamenii s-au dus pe un ring micuţ din faţa estradei şi au început să danseze. Alcoolul îşi făcea efectul şi toţi erau mai asudaţi şi mai veseli. Am zărit o fată îmbrăcată în albastru care aşteptase probabil nunta aceasta numai ca să vină momentul valsului – pentru că voia să danseze cu cineva cu care visa să se îmbrăţişeze încă de când ajunsese la vârsta adolescenţei. Ochii ei urmăreau mişcările unui tânăr bine îmbrăcat, în costum deschis, care se afla într-un cerc de prieteni. Vorbeau toţi şi râdeau, şi nu observaseră că valsul începuse şi la câţiva paşi de ei o fată în albastru îl priveşte insistent pe unul dintre ei.

Mă gândeam la oraşele mici, la căsătoriile visate încă din copilărie cu alesul fiecăreia.

Fata în albastru a văzut că o priveam şi a plecat de lângă ring. Chiar atunci tânărul o căută din ochi. Cum descoperi că se afla lângă alte fete, îşi continuă conversaţia animată cu prietenii.

L-am făcut atent pe Petrus. El urmări o vreme jocul privirilor, apoi se întoarse la paharul lui de vin.

— Se poartă ca şi cum ar fi o ruşine să arate că se iubesc, a fost singurul lui comentariu.

O fată din faţa noastră ne privea fix. Avea probabil jumătate din vârsta noastră. Petrus ridică paharul şi-i făcu o urare. Fata râse ruşinată şi făcu un gest arătând spre părinţi, parcă dezvinovăţindu-se că nu poate veni mai aproape.

— Asta-i partea frumoasă a iubirii, spuse el. Iubirea care provoacă, iubirea a doi străini mai în vârstă care au venit de departe şi mâine pleacă deja. Într-o lume în care şi ei i-ar plăcea să pătrundă.

După voce, mi-am dat seama că lui Petrus i se cam suise vinul la cap.

— Azi vom vorbi despre Iubire! spuse ghidul meu, cam tare. Vom vorbi despre această iubire adevărată, care creşte mereu, mişcând lumea şi făcându-l pe om înţelept!

O femeie bine îmbrăcată, lângă noi, părea să nu dea nicio atenţie petrecerii. Trecea de la o masă la alta şi strângea paharele, farfuriile şi tacâmurile.

— Uită-te la doamna aceea, zise Petrus, cea care tot strânge la vase de nu se mai opreşte. Aşa cum ţi-am spus, Eros are multe feţe, şi asta este una dintre ele. Este iubirea frustrată, care se împlineşte în nefericirea altora. O să se ducă să-i sărute pe mire şi pe mireasă, dar o să-şi spună că nu sunt făcuţi unul pentru celălalt. Încearcă să facă ordine în lume pentru că ea însăşi e în mare dezordine. Iar dincoace – şi arătă spre altă familie, cu femeia machiată strident şi cu părul perfect înţepenit în bucle – este Erosul admis. Iubirea socială, fără pic de emoţie. Ea şi-a acceptat rolul şi a tăiat toate legăturile cu lumea şi cu Lupta Dreaptă.

— Eşti tare încrâncenat, Petrus. Nu există nimeni aici care să se salveze?

— Ba sigur că există. Copila care ne-a privit. Adolescenţii care dansează şi care nu cunosc decât Erosul Bun. Dacă nu se vor lăsa dominaţi de ipocrizia iubirii care a stăpânit generaţia trecută, lumea va fi alta, cu siguranţă.

Arătă spre o familie de bătrâni de la o masă alăturată.

— Şi aceia. Nu s-au lăsat contagiaţi de ipocrizie, ca mulţi alţii. După aparenţe, e o familie de muncitori. Foamea şi nevoile i-au obligat să muncească împreună. Au învăţat Practicile pe care le înveţi şi tu fără să fi auzit vreodată vorbindu-se de RAM. Pentru că şi-au extras puterea dragostei din munca lor. Aici Eros îşi arată faţa lui cea mai frumoasă, pentru că se uneşte cu Philos.

— Ce este Philos?

— Philos e Iubirea sub forma prieteniei. Este ceea ce simt eu pentru tine şi pentru alţii. Când flacăra lui Eros nu mai reuşeşte să strălucească, Philos menţine familia unită.

— Şi Agape?

— Azi nu e o zi potrivită să vorbim despre Agape. Agape este în Eros şi în Philos, dar asta nu-i decât o frază. Hai să ne distrăm la petrecerea asta, fără să pomenim de Iubirea Care Devorează – şi Petrus îşi mai turnă un pahar de vin.

În jurul nostru era o veselie ce contagiase totul. Petrus se cherchelise şi, la început, m-a cam şocat. Dar mi-am amintit ce-mi spusese într-o seară, că Practicile RAM aveau sens numai dacă puteau fi executate de un om obişnuit.

În noaptea aceea, Petrus îmi apăru un om ca toţi ceilalţi. Era sociabil, prietenos, bătea pe spate pe câte unul, vorbea cu toţi cei care-l băgau în seamă. Dar la scurtă vreme, se îmbătă aşa de tare că a trebuit să-l iau de braţ şi să-l duc la hotel.

Pe drum, am înţeles miezul situaţiei. Îmi călăuzeam călăuza. Mi-am dat seama că nicio clipă de-a lungul întregii noastre călătorii Petrus nu făcuse vreun efort să pară mai înţelept, mai sfânt, mai bun decât mine. Nu făcuse decât să-mi transmită experienţa lui în Practicile RAM. În rest însă, nu se ferea să arate că era un om ca oricare altul, care simţea Eros, Philos şi Agape.

Asta m-a făcut să mă simt mai puternic. Drumul spre Santiago era al oamenilor obişnuiţi.

Entuziasmul

— De aş grăi în limbile oamenilor şi ale îngerilor; de aş avea darul proorociei, şi de aş avea atâta credinţă încât să mut şi munţii, iar dragoste nu am, nimic nu sunt.

Petrus o luase iar cu Sfântul Pavel. Pentru el, Apostolul era marele interpret ocult al mesajului lui Hristos. În după-amiaza aceea stăteam la pescuit, după ce umblasem toată ziua. Niciun peşte nu muşcase momeala, dar călăuza mea nu dădea nici cea mai mică importanţă acestui lucru. După el, pescuitul era un fel de simbol al legăturii omului cu lumea: ştim ce vrem şi vom obţine dacă insistăm, dar momentul atingerii obiectivului depinde de ajutorul lui Dumnezeu.

— Întotdeauna e bine să faci ceva care-ţi ia mult timp înainte de a lua o hotărâre importantă în viaţă, spuse el. Călugării zen stau şi ascultă stâncile cum cresc. Eu prefer să pescuiesc.

Dar la ora aceea, cu căldura de afară, nici măcar peştii cei roşii şi lacomi, care stăteau la suprafaţa apei, nu veneau la nadă. Fie că stăteai cu undiţa în apă, fie afară, tot aia era. Am hotărât să mă las păgubaş şi să dau o raită prin împrejurimi. M-am dus până la un vechi cimitir părăsit, aproape de râu – cu o poartă enormă şi disproporţionată pentru mărimea lui – apoi m-am întors lângă Petrus. L-am întrebat de cimitir.

— Clădirea a fost a unui fost spital pentru pelerini, spuse el. Dar a fost părăsit şi mai târziu cineva a avut ideea să păstreze faţada şi să construiască un cimitir.

— Care şi el a fost părăsit.

— Aşa-i. Lucrurile în viaţa asta durează foarte puţin.

I-am spus că fusese foarte dur cu o seară în urmă când îi judecase pe toţi cei de la petrecere. Petrus mă privi uimit. Mi-a zis că tot ce vorbisem atunci nu era nici mai mult nici mai puţin decât ceea ce am trăit noi înşine în vieţile noastre personale. Toţi alergăm în căutarea lui Eros, şi când Eros se transformă în Philos, ni se pare că Dragostea e inutilă. Fără să ne dăm seama că Philos e ceea ce ne va conduce la forma superioară a dragostei, Agape.

— Mai vorbeşte-mi despre Agape, i-am cerut eu.

Petrus îmi răspunse că Agape nu se putea explica, trebuia să fie trăit. Dacă aveam noroc, avea să-mi arate chiar în noaptea aceea una dintre feţele lui Agape. Dar pentru asta trebuia ca Universul să se poarte ca şi în exerciţiul pescuitului: să colaboreze pentru ca totul să iasă bine.

— Mesagerul ajută, dar există ceva care este dincolo de domeniul Mesagerului, de dorinţele tale şi de tine însuţi.

— Ce este?

— Scânteia divină. Aceea pe care oamenii o numesc Noroc.

Când soarele s-a mai domolit puţin, ne-am reluat drumul. Ruta Iacobină traversa câteva vii şi câmpuri cultivate care erau pustii la ora aceea. Am străbătut strada principală – pustie şi ea – şi am reintrat în desişuri. În depărtare puteam vedea vârful San Lorenzo, punctul cel mai înalt din regatul Castiliei. Multe lucruri se schimbaseră în mine de când îl întâlnisem prima oară pe Petrus, în apropierea lui Saint Jean Pied-du-Port. Brazilia, treburile rămase nerezolvate, aproape toate se stinseseră în mintea mea. Singurul lucru viu rămăsese obiectivul meu, discutat în fiecare noapte cu Astrain, care îmi apărea din ce în ce mai clar. Reuşeam totdeauna să-l văd aşezat lângă mine, observasem că avea un tic nervos la ochiul drept şi că obişnuia să zâmbească dispreţuitor ori de câte ori repetam anumite lucruri pentru a mă convinge că înţelesesem. Cu câteva săptămâni în urmă – mai ales în primele zile – mă temeam că nu voi putea termina pelerinajul. Când am trecut prin Roncesvalles am simţit dintr-odată o plictiseală teribilă şi o dorinţă imensă să ajung mai repede la Santiago, să-mi recuperez spada şi să mă întorc pentru a mă lupta în ceea ce Petrus numea Lupta Dreaptă. Dar acum legăturile cu civilizaţia, atât de silnic abandonate, erau aproape uitate. În clipa aceea singura mea preocupare era soarele ce-mi cădea pe creştet şi nerăbdarea de a cunoaşte Agape.

Am coborât o coastă abruptă şi am traversat un râuleţ, cu mare opinteală când a trebuit să-i urcăm malul. Pârâul acela trebuie să fi fost cândva un torent sălbatic, mugind şi săpând solul în căutarea profunzimilor şi secretelor pământului. Acum nu mai era decât un firişor peste care puteai păşi. Dar opera lui, imensa viroagă pe care o săpase, era încă acolo şi aveam nevoie de un mare efort pentru a o

învinge. „Toate durează foarte puţin în viaţa asta”, spusese Petrus cu câteva ore mai devreme.

— Petrus, ai iubit mult în viaţa ta?

Întrebarea răsărise brusc şi m-am mirat eu însumi de curajul meu. Până atunci, ştiam doar esenţialul despre viaţa privată a călăuzei mele.

— Am avut multe femei, dacă asta vrei să spui. Şi le-am iubit mult pe fiecare dintre ele. Dar senzaţia de Agape n-am simţit-o decât cu două.

I-am povestit atunci că şi eu iubisem mult şi acum începea să mă neliniştească faptul că nu reuşeam să mă opresc la niciuna. Dacă o ţineam aşa, mă aştepta o bătrâneţe solitară de care-mi era foarte teamă.

— Ia-ţi o infirmieră, râse el. Dar, mă rog, nu cred că tu cauţi în dragoste o oază, un refugiu de confort.

Era aproape nouă când a început să se întunece. Viile rămăseseră în urmă, acum ne aflam în mijlocul unui peisaj semideşertic. Priveam în jur când am zărit, în depărtare, un schit micuţ tăiat în piatră, asemeni multor altor schituri pe lângă care trecusem pe acest drum. Am mai mers puţin, apoi ne-am abătut de la semnele galbene şi ne-am îndreptat spre construcţia cea mică.

Ne-am mai apropiat puţin şi Petrus strigă un nume pe care nu l-am înţeles, apoi se opri să aştepte răspunsul. Dar cu toate că ciulisem urechile, nu s-a auzit nimic. Petrus mai strigă o dată, dar nu-i răspunse nimeni.

— Oricum, hai să mergem, spuse el. Şi ne-am îndreptat într-acolo.

Nu erau decât patru pereţi văruiţi în alb. Uşa era deschisă – de fapt nu era chiar o uşă, ci un fel de portiţă de o jumătate de metru înălţime, spânzurând într-o rână. Înăuntru am văzut un fel de sobă de gătit făcută din pietre şi nişte străchini puse cu grijă pe jos. Două dintre ele erau pline cu grâu şi cartofi.

Ne-am aşezat tăcuţi. Petrus îşi aprinse o ţigară şi propuse să mai aşteptăm un pic. Deşi mă dureau picioarele de atâta mers, mi-am dat seama că în schitul acela era ceva care, în loc să mă liniştească, mă ţinea încordat. Şi chiar m-ar fi speriat, dacă n-ar fi fost Petrus cu mine.

— Oricine ar fi cel care trăieşte aici, unde doarme? am întrebat, spărgând liniştea aceea care începea să-mi facă rău.

— Acolo unde stai tu, spuse Petrus, arătând spre pământul gol. Imediat am vrut să plec de acolo, dar el îmi ceru să rămân pe loc. Probabil că temperatura scăzuse, pentru că începuse să mi se facă frig.

Am aşteptat aproape o oră. Petrus mai strigă de două ori numele acela ciudat, apoi se lăsă păgubaş. Tocmai când mă gândeam că o să plecăm, el începu să vorbească.

— Aici e prezentă una din cele două manifestări ale lui Agape – spuse, în timp ce-şi stingea a treia ţigară. Nu e singura, dar este una dintre cele mai pure. Agape este iubirea totală, iubirea care-l devorează pe cel care o trăieşte. Cine cunoaşte şi trăieşte Agape, vede că nimic pe lumea asta nu mai are importanţă în afară de iubire. Aceasta a fost iubirea pe care Isus a simţit-o pentru oameni şi a fost atât de mare, că a zguduit stelele şi a schimbat cursul istoriei umanităţii. Viaţa lui singuratică a reuşit ceea ce regi, armate şi imperii nu au reuşit. În decursul mileniilor de istorie a civilizaţiei, mulţi au fost cuprinşi de această Iubire Care Devorează. Aveau atât de mult de dat – şi lumea cerea aşa de puţin – încât au fost siliţi să caute pustiurile şi locurile izolate, fiindcă Iubirea era aşa de mare încât îi transfigura. Au devenit Sfinţii Părinţi pe care îi cunoaştem azi. Pentru mine şi pentru tine, care cunoaştem o altă formă de Agape, viaţa de aici poate părea dură, îngrozitoare. Dar Iubirea Care Devorează face ca totul – absolut totul – să fie lipsit de importanţă. Aceşti oameni nu trăiesc decât pentru a fi hrană pentru Iubirea lor.

Petrus îmi povesti că acolo trăia un om care se numea Alfonso. Îl cunoscuse în timpul primului pelerinaj la Compostela, pe când acela culegea fructe ca să mănânce. Călăuza lui, un om mult mai luminat decât el, era prieten cu Alfonso, şi toţi trei au făcut Ritualul de Agape, Exerciţiul Sferei Albastre. Petrus adăugă că fusese una din experienţele cele mai importante din viaţa lui şi că, până în ziua de azi, când făcea acest exerciţiu, îşi amintea de schit şi de Alfonso. Îi vibra emoţia în glas, era prima oară când observam aşa ceva.

— Agape este Iubirea Care Devorează, repetă el, ca şi cum aceasta ar fi fost fraza care putea să definească cel mai bine ciudatul fel de dragoste. Odată, Luther King a spus că atunci când Isus Hristos a spus că trebuie să-ţi iubeşti duşmanul se referea la Agape. Pentru că, după el, „era imposibil să ne placă duşmanii noştri, care ne fac rău şi încearcă să amărască şi mai mult suferinţa noastră zilnică”. Dar Agape

este mult mai mult decât plăcere. E un sentiment care se revarsă peste tot, care umple toate fisurile şi face ca orice încercare de agresiune să devină pulbere.

Tu ai învăţat să renaşti, să nu fii crud cu tine însuţi, să discuţi cu Mesagerul tău. Dar tot ce vei face de acum încolo, tot ce vei reuşi să obţii de pe urma Drumului spre Santiago va avea sens numai dacă vei fi atins de Iubirea Care Devorează.

I-am adus aminte că-mi vorbise de două forme de Agape. Şi că probabil el nu trăise această primă formă, fiindcă nu devenise schivnic.

— Ai dreptate. Şi eu şi tu, la fel ca majoritatea pelerinilor care au străbătut Drumul spre Santiago sub învăţăturile RAM, am simţit Agape sub cealaltă formă: Entuziasmul.

La antici, Entuziasm înseamnă transă, extaz, legătură cu Dumnezeu. Entuziasmul este Agape îndreptat spre o idee, spre ceva anume. Cu toţii am trecut prin asta. Când iubim şi credem din adâncul sufletului în ceva, ne simţim cei mai puternici din lume şi ne cuprinde o seninătate care vine din certitudinea că nimic nu va putea să ne înfrângă credinţa. Această forţă stranie face ca totdeauna să luăm deciziile corecte, la timpul potrivit, iar când ne atingem obiectivul, ne mirăm de propriile noastre puteri. Pentru că, în Lupta Dreaptă, nimic nu ne mai poate sta în cale, suntem purtaţi de Entuziasm până la ţinta noastră.

Entuziasmul se manifestă cu toată vigoarea în primii ani ai vieţii noastre. Avem încă o legătură puternică cu divinitatea şi ne aruncăm cu atâta avânt asupra jucăriilor încât păpuşile prind viaţă, iar soldăţeii de plumb reuşesc să mărşăluiască. Când Isus a spus că împărăţia Cerurilor este a copiilor, se referea la Entuziasm ca formă de Agape. Copiii au ajuns la el fără să bage în seamă miracolele, înţelepciunea Lui, pe farisei şi pe apostoli. Au venit veseli, împinşi de Entuziasm.

I-am mărturisit lui Petrus că, exact în după-amiaza aceea, mi-am dat seama că eram complet absorbit de Drumul spre Santiago. Zilele şi nopţile petrecute pe pământ spaniol aproape că mă făcuseră să uit de spadă, devenind o experienţă unică. Tot restul îşi pierduse orice importanţă pentru mine.

— Azi după-masă am încercat să pescuim, dar peştii n-au muşcat momeala, spuse Petrus. De obicei lăsăm ca Entuziasmul să ne scape din mână când e vorba de lucruri mici, care n-au nicio importanţă în

faţa măreţiei existenţei. Ne pierdem Entuziasmul din cauza măruntelor înfrângeri inevitabile din Lupta Dreaptă. Şi cum nu ştim că Entuziasmul e o forţă majoră, îndreptată spre victoria finală, o lăsăm să ne scape printre degete fără să ne dăm seama că tot acum se duce şi adevăratul sens al vieţii noastre. Învinovăţim lumea pentru sila noastră, pentru înfrângere, şi uităm că noi am fost aceia care am pierdut această forţă încântătoare care justifică tot, manifestare a lui Agape sub forma Entuziasmului.

În faţa ochilor îmi reveni imaginea cimitirului de lângă pârâu. Portalul acela straniu, neobişnuit de mare, era reprezentarea perfectă a sensului care se pierdea. După poartă, numai morţi.

Parcă ghicindu-mi gândurile, Petrus începu să-mi vorbească de ceva similar.

— Acum câteva zile trebuie că ţi s-a părut ciudat că mi-am pierdut capul în faţa unui amărât de băiat care a vărsat un pic de cafea pe pantalonii mei deja jegoşi de la praful de pe drum. De fapt, motivul supărării mele era că văzusem în ochii acelui tânăr cum i se evapora Entuziasmul, cum i se scurgea vlaga prin venele deschise. L-am văzut pe acest tânăr, aşa de puternic şi plin de viaţă, începând să moară încet-încet, pentru că înăuntrul lui, în fiecare clipă, mai murea un pic din Agape. Am trăit mulţi ani şi am învăţat să mă obişnuiesc cu asemenea lucruri, dar tânărul acela, prin înfăţişarea lui, prin tot ce am presimţit că putea oferi omenirii întregi, m-a şocat şi m-a întristat. Sunt sigur că agresivitatea mea i-a rănit mândria şi a întârziat pentru o vreme moartea lui Agape. Tot aşa, când ai transmutat spiritul câinelui femeii aceleia, ai simţit Agape în stare pură. A fost un gest nobil şi am fost mulţumit că mă aflam acolo şi că eram călăuza ta. Pentru acest motiv, pentru prima oară voi participa la un exerciţiu împreună cu tine.

Şi Petrus mă învăţă Ritualul de Agape, EXERCIŢIUL SFEREI ALBASTRE.

Exerciţiul Sferei Albastre

Aşază-te comod. Încearcă să nu te gândeşti la nimic.

1) Simţi ce bine e să-ţi placă să trăieşti. Lasă-ţi inima să se simtă liberă, prietene, deasupra şi dincolo de meschinăria problemelor care au atins-o. Cântă ceva din copilărie, încetişor. Închipuie-ţi inima crescând, până ce umple încăperea, apoi casa, cu o lumină albastră, intensă, strălucitoare.

2) Când ajungi aici, începi să simţi prezenţa prietenoasă a Sfinţilor în care credeai când erai copil. Bagă de seamă că ei sunt de faţă, venind din toate colţurile, zâmbind şi dându-ţi încredere şi speranţă în viaţă.

3) Reprezintă-ţi Sfinţii apropiindu-se, punându-şi mâinile pe capul tău, în timp ce-ţi doresc iubire, pace şi comuniune cu lumea. Comuniunea sfinţilor.

4) Când această senzaţie este foarte intensă, simţi că lumina albastră e un flux care intră şi iese din tine, ca un râu strălucitor, în curgere. Lumina albastră începe să se răspândească în casă, apoi peste cartier, oraş, ţară şi învăluie lumea într-o imensă sferă albastră. Ea e manifestarea Iubirii Supreme, care se află dincolo de bătăliile de zi cu zi, dar care te întăreşte şi-ţi dă vigoare, energie şi pace.

5) Menţine cât mai mult această lumină răspândită deasupra lumii. Inima îţi este deschisă, răspândind Iubire. Faza aceasta a exerciţiului trebuie să dureze cel puţin cinci minute.

6) Ieşi progresiv din transă şi întoarce-te în realitate. Sfinţii vor rămâne aproape. Lumina albastră va continua să strălucească deasupra lumii.

Acest ritual poate şi trebuie să fie făcut de mai multe persoane, e mai bine. În acest caz, participanţii trebuie să se ţină de mână.

— O să te ajut să-ţi trezeşti Entuziasmul, să creezi forţa care se va răspândi ca o sferă albastră peste planetă, spuse el. Ca să-ţi arăt că te respect pentru căutările tale şi pentru ceea ce eşti.

Până atunci Petrus nu-şi dăduse cu părerea în niciun fel – nici în bine, nici în rău – despre felul în care făceam exerciţiile. Mă ajutase să interpretez primul meu contact cu Mesagerul, mă scosese din transă la Exerciţiul Seminţei, dar niciodată nu s-a interesat de rezultatele pe care le obţinusem. Încă o dată l-am întrebat de ce nu voia să-mi afle senzaţiile, iar el îmi răspunse că singura lui obligaţie, în calitate de călăuză, era să-mi arate Drumul şi Practicile RAM. Mie îmi revenea să mă bucur sau să dispreţuiesc rezultatele.

Când mi-a spus că avea să facă exerciţiul cu mine, m-am simţit dintr-odată nedemn de laudele lui. Îmi ştia lipsurile şi de multe ori se îndoise că mă va putea conduce pe acest Drum. Am vrut să-i spun toate astea, dar el mă întrerupse înainte de a putea să-i spun ceva.

— Nu fi crud cu tine însuţi – sau n-ai învăţat lecţia de dinainte? Fii blând. Acceptă o laudă pe care o meriţi.

Mi s-au umplut ochii de lacrimi. Petrus mă luă de mână şi ne-am dus afară. Noaptea era întunecată, mai neagră ca de obicei. M-am aşezat lângă el şi am început să cântăm. Muzica ţâşnea din mine, iar el mă acompania de parcă ar fi ştiut ritmul de când lumea. Am început să bat din palme încetişor, în timp ce-mi legănam corpul înainte şi înapoi. Palmele băteau din ce în ce mai tare, iar muzica curgea prin mine liberă, un cântecel de laudă a cerului întunecat, a câmpiei pustii, a stâncilor fără viaţă. Am început să-i văd pe Sfinţii în care credeam când eram copil şi pe care viaţa îi depărtase de mine, pentru că şi eu ucisesem o bună parte din Agape. Acum însă Iubirea Care Devorează se întorsese cu generozitate, Sfinţii zâmbeau din cer, cu acelaşi chip şi cu aceeaşi intensitate ca atunci când eram copil.

Am desfăcut braţele pentru ca Agape să curgă şi un flux misterios de lumină albastră, strălucitoare, începu să intre şi să iasă din mine, spălându-mi tot sufletul, iertându-mi toate păcatele. Lumina se răspândi întâi peste natura din jur, apoi învălui lumea, iar eu am izbucnit în lacrimi. Plângeam pentru că retrăiam Entuziasmul, eram un copil în faţa vieţii, şi în clipa aceea eram absolut vulnerabil la rău. Am

simţit că o prezenţă se apropiase de noi şi se aşeză la dreapta mea şi mi-am închipuit că era Mesagerul meu, singurul care putea să zărească lumina aceea albastră care intra şi ieşea din mine şi se răspândea deasupra lumii.

Lumina crescu în intensitate şi am simţit cum învăluia lumea întreagă, pătrundea pe fiecare uşă, pe fiecare uliţă, atingea măcar pentru o fracţiune de secundă pe fiecare fiinţă vie de pe planetă.

Am simţit că sprijineam totul pe palme, cu braţele întinse spre ceruri. În clipa aceea fluxul de lumină albastră crescu într-atât şi deveni aşa de intens, încât am crezut că voi leşina. Dar am reuşit să-l menţin încă câteva clipe, până ce melodia pe care o cântam s-a terminat.

Atunci m-am relaxat, simţindu-mă sleit cu totul, dar liber şi mulţumit de viaţă şi de ceea ce reuşisem să experimentez. Mâinile care le ţineau pe ale mele m-au lăsat slobod. Mi-am dat seama că una era a lui Petrus şi am intuit, în străfundul sufletului, a cui era cealaltă.

Am deschis ochii şi lângă mine era călugărul Alfonso. Îmi zâmbi şi îmi spuse „bună seara". I-am întors zâmbetul, i-am luat din nou mâna şi am apăsat-o tare pe pieptul meu. M-a lăsat să fac gestul, apoi şi-a retras mâna cu blândeţe.

Niciunul dintre noi n-a scos niciun cuvânt. După un timp, Alfonso se ridică şi plecă iar peste platoul stâncos. L-am urmărit cu privirea până ce întunericul mi l-a şters de tot din faţa ochilor.

Petrus rupse tăcerea aproape imediat. Nu pomeni nimic despre Alfonso.

— Să faci acest exerciţiu ori de câte ori poţi şi curând Agape va veni din nou să-şi facă sălaş în tine. Repetă-l înainte de a începe orice proiect, în prima zi a oricărei călătorii sau când simţi că ceva te-a mişcat profund. Dacă se poate, fă-l cu o persoană pe care-o simpatizezi. E un exerciţiu care trebuie împărtăşit cu cineva.

Iată-l din nou pe vechiul Petrus cel tehnic, instructor şi călăuză, despre care eu ştiam aşa de puţine. Emoţia care-l cuprinsese în cabană se împrăştiase. Cu toate acestea, când mi-a atins mâna în timpul exerciţiului, i-am simţit mărinimia sufletului.

Ne-am întors la schitul alb, unde ne lăsasem lucrurile.

— Chiriaşul lui nu mai vine azi, cred că putem dormi aici, spuse Petrus, întinzându-se pe jos. Mi-am desfăcut sacul de dormit, am luat o

duşcă de vin şi m-am întins şi eu. Eram sfârşit din pricina Iubirii Care Devorează. Dar era o oboseală lipsită de încordare şi, înainte de a închide ochii, mi-am amintit de călugărul bărbos, slab, care-mi urase noapte bună şi se aşezase lângă mine. Undeva, afară, acest om era mistuit de flacăra divină. Poate că de asta noaptea aceea era aşa de întunecată – pentru că el adunase în sine toată lumina lumii.

Moartea

— Sunteţi pelerini? întreabă bătrâna doamna care ne servea cafeaua de dimineaţă.

Ne aflam la Azofra, un sătuc cu case micuţe şi blazoane medievale pe faţade, cu o fântână de unde cu câteva minute înainte ne umpluserăm bidonaşele.

Eu i-am răspuns că da şi imediat ochii femeii se umplură de respect şi mândrie.

— Când eram copilă, trecea pe aici cel puţin un pelerin în fiecare zi, pe drumul spre Compostela. După război şi după Franco, nu ştiu ce s-a întâmplat, dar parcă pelerinajul a dispărut. Or fi făcut o şosea. Azi tuturor le place să meargă numai cu maşina.

Petrus nu scoase o vorbă. Se sculase prost-dispus. Eu am aprobat spusele femeii şi mi-am închipuit o şosea nou-nouţă, suind munţi şi coborând văi, maşini cu scoici pictate pe capotă şi prăvălii cu suveniruri la poarta mănăstirilor. Mi-am terminat cafeaua cu lapte şi pâinea cu ulei de măsline. Consultând cartea lui Aymeric Picaud, am calculat că după-amiaza trebuia să ajungem la Santo Domingo de la Calzada, unde eu plănuiam să dormim la Popasul Naţional. Cheltuiam mult mai puţin decât plănuisem, chiar dacă luam trei mese pe zi. Era timpul să fac o extravaganţă şi să-i dau trupului meu acelaşi tratament pe care-l dădeam stomacului.

Mă trezisem cu o grabă ciudată, cu dorinţa să ajungem imediat la Santo Domingo – o senzaţie pe care, cu două zile în urmă, când ne îndreptam spre schit, eram convins că n-o voi mai simţi. Petrus era mai visător, mai tăcut ca de obicei, iar eu nu ştiam dacă era din cauza întâlnirii cu Alfonso de acum două zile. Am simţit o dorinţă puternică să-l invoc pe Astrain şi să vorbesc cu el despre toate astea. Dar niciodată nu-l invocasem dimineaţa şi nu ştiam dacă ar avea vreun rezultat. Am renunţat.

Ne-am băut cafelele şi am pornit la drum. Am trecut pe lângă o casă medievală cu blazon, pe lângă ruinele unui han pentru pelerini şi pe lângă un parc al provinciei, la capătul satului. Când mă pregăteam să dispar iarăşi pe câmp, am simţit o prezenţă pregnantă în stânga mea. Mi-am continuat drumul, dar Petrus mă reţinu.

— Nu foloseşte la nimic să fugi, spuse el. Opreşte-te şi ţine-i piept.

Am vrut să mă depărtez de Petrus şi să merg mai departe. Aveam un sentiment neplăcut, un fel de colică în zona stomacului. Pentru câteva clipe mi-am spus că era din pricina pâinii cu ulei de măsline, deşi mi-era rău mai dinainte, nu mă puteam minţi pe mine însumi. Tensiune. Tensiune şi frică.

— Uită-te în spate – vocea lui Petrus avea un ton de urgenţă. Uită-te până nu-i prea târziu!

M-am răsucit brusc. La stânga mea era o căsuţă părăsită, cu buruienile arse de soare crescând prin ea. Un măslin îşi înălţa crăcile răsucite spre cer. Iar între măslin şi casă, fixându-mă cu privirea, un câine.

Un câine negru, acelaşi câine pe care-l alungasem din casa femeii, acum câteva zile.

N-am mai ştiut nici de Petrus, nici de nimic. Priveam fix în ochii animalului. Ceva înăuntrul meu – poate vocea lui Astrain sau poate a îngerului meu păzitor – îmi spunea că dacă-l scăpăm din ochi, mă va ataca. Am stat aşa, privindu-ne drept în ochi, minute nesfârşite. După ce trăisem grandoarea Iubirii Care Devorează, mă aflam din nou în faţa pericolelor zilnice, constante, ale vieţii. Mă întrebam de ce mă urmărise animalul atâta cale, ce voia de fapt, pentru că eu eram doar un pelerin în căutarea unei spade şi n-aveam chef, nici răbdare să-mi fac de lucru cu oameni sau animale de pe drum. Am încercat să spun toate astea cu privirea – amintindu-mi de călugării de la mănăstire care îşi vorbeau din priviri – dar câinele nu se mişca. Continua să se uite la mine, fără expresie, gata să mă atace la cea mai mică neatenţie sau semn de teamă.

Teamă! Mi-am dat seama că teama pierise. Mi se părea o situaţie prea stupidă ca să-mi mai fie frică. Stomacul mi se contractase şi îmi venea să vomit de atâta tensiune, dar frică nu mi-era deloc. Dacă mi-ar fi fost, ceva îmi spunea că ochii m-ar fi trădat şi animalul m-ar fi pus iar la pământ, cum mai făcuse o dată. Nu l-am pierdut din ochi, nici chiar când am simţit că pe un drumeag din dreapta mea se apropia o formă nedesluşită.

Forma se opri o clipă, apoi se îndreptă direct spre noi. Trecu chiar prin faţa ochilor noştri, spunând ceva ce n-am înţeles. Era o prezenţă feminină, o prezenţă bună, prietenoasă şi pozitivă.

În fracţiunea de secundă când forma s-a aflat între ochii mei şi ochii câinelui, stomacul mi s-a liniştit dintr-odată.

Un prieten puternic se afla acolo ca să mă ajute în lupta aceea absurdă şi fără rost. După ce forma trecu, câinele îşi lăsă ochii-n jos. Dintr-un salt fugi spre casa părăsită şi pieri din faţa mea.

Numai acum inima începu să-mi bată de frică. Era o tahicardie teribilă care m-a paralizat, eram pe punctul de a leşina. Şi când toate se învârteau cu mine, mi-am întors privirea spre şoseaua pe care eu şi Petrus trecusem cu câteva clipe mai înainte, căutând forma nedesluşită care-mi dăduse putere să învinge câinele.

Era o călugăriţă. Stătea cu spatele, mergând spre Azofra, iar eu nu-i puteam vedea faţa, dar mi-am amintit vocea ei şi am presupus că trebuia să aibă cel mult douăzeci şi ceva de ani. Mi-am întors privirea spre drumul de unde venise: era o potecuţă care se pierdea între buruieni.

— Ea… ea m-a ajutat, am murmurat, în timp ce ameţeala creştea.

— Nu mai crea alte fantasme într-o lume şi aşa extraordinară, spuse Petrus, apropiindu-se şi sprijinindu-mă cu o mână. A venit de la mănăstirea din Canas, la cinci kilometri de aici. E clar că n-ai avut cum s-o vezi.

Inima îmi bătea nebuneşte şi mi-am dat seama că mi-era rău. Eram prea îngrozit ca să pot vorbi sau cere explicaţii. M-am lăsat jos, iar Petrus îmi aruncă puţină apă pe cap şi la ceafă. Mi-am adus aminte că la fel făcuse când am ieşit din casa femeii – dar atunci eu plângeam şi mă simţeam uşurat. Acum senzaţia era exact pe dos.

Petrus m-a lăsat să mă odihnesc. Apa m-a înviorat puţin şi greaţa mi-a mai trecut. Încet-încet, lucrurile reveneau la normal.

Când m-am simţit mai bine, Petrus îmi ceru să mergem puţin, şi eu m-am supus. Am mers vreo cincisprezece minute, dar senzaţia de sfârşeală a revenit. Ne-am aşezat la picioarele unui *rollo* – o coloană medievală cu o cruce în vârf, care marca fragmente din Ruta Iacobină.

— Frica ţi-a făcut mult mai mult rău decât câinele, spuse Petrus, în timp ce eu mă odihneam.

Am vrut să ştiu motivul acelei întâlniri absurde.

— În viaţă, ca şi pe Drumul spre Santiago, există lucruri care se petrec împotriva voinţei noastre. La prima noastră întâlnire ţi-am spus că am citit în ochii ţiganului numele diavolului pe care trebuia să-l

înfrunţi. Am fost foarte mirat să aflu că acest diavol era câine, dar nu ţi-am spus nimic atunci. În casa femeii, când ai exprimat pentru prima oară Iubirea Care Devorează, ţi-am văzut duşmanul. Când ai gonit diavolul de la femeia aceea, nu l-ai trimis nicăieri. Nimic nu se pierde, totul se transformă, nu-i aşa? Tu n-ai trimis spiritele rele într-o grămadă de porci care s-a aruncat într-o prăpastie, cum a făcut Isus. Tu l-ai gonit pur şi simplu. Acum, forţa asta rătăceşte în urma ta. Înainte de a-ţi găsi spada, trebuie să te hotărăşti dacă vrei să fii sclavul sau stăpânul acestei puteri.

Oboseala începea să mi se risipească. Am respirat adânc, simţind piatra rece a coloanei în spatele meu. Petrus îmi mai dădu cu puţină apă, apoi urmă:

— Cazurile de obsesie apar atunci când oamenii pierd stăpânirea asupra forţelor pământeşti. Blestemul ţiganului a speriat-o pe femeie, iar frica a deschis o breşă prin care a pătruns Mesagerul mortului. Nu e un caz obişnuit, dar nici unul rar. Depinde de cum reacţionezi la ameninţările celorlalţi. De data asta eu am fost acela care a amintit un pasaj din Biblie. În cartea lui Iov stă scris: „De ceea ce mi-e frică tocmai de aceea am parte."

— O ameninţare nu poate provoca nimic dacă nu e acceptată. Când lupţi în Lupta Dreaptă, niciodată să nu uiţi de acest lucru. Tot aşa cum nu trebuie să uiţi că atacul şi retragerea fac parte din luptă. Nu face parte din luptă să stai paralizat de frică.

Dar mie nu-mi fusese deloc frică. Chiar m-am mirat de mine şi i-am spus şi lui Petrus.

— Am văzut. Dacă ţi-ar fi fost, câinele te-ar fi atacat. Şi aproape sigur ar fi câştigat lupta. Fiindcă nici câinelui nu-i era frică. Dar cea mai importantă a fost sosirea călugăriţei. Ai simţit o prezenţă pozitivă şi imaginaţia ta bogată a plăsmuit că venea cineva să te ajute. Credinţa asta te-a salvat. Chiar dacă era bazată pe un fapt absolut fals.

Petrus avea dreptate. A izbucnit în hohote şi eu am râs cu el. Ne-am ridicat să plecăm mai departe. Mă simţeam uşurat şi bine dispus.

— Trebuie totuşi să ştii ceva, spuse Petrus pe drum. Duelul cu câinele nu poate sfârşi decât cu victoria unuia dintre voi. Va apărea din nou, şi data viitoare încearcă să duci lupta până la sfârşit. Dacă nu, fantasma lui o să te bântuie câte zile vei avea.

La întâlnirea cu ţiganul, Petrus îmi spusese că ştia numele acelui demon. L-am întrebat cum îl chema.

— Legiune, răspunse. Fiindcă sunt mulţi.

Înaintam peste câmpurile pe care ţăranii le pregăteau pentru semănat. Ici şi colo mânuiau pompe rudimentare de apă în lupta lor seculară împotriva secetei. Pe marginile Drumului spre Santiago pietre îngrămădite una peste alta formau un fel de ziduri care nu se sfârşeau niciunde, se întretăiau şi se confundau cu contururile câmpiei. Mă gândeam la multele veacuri în care acele pământuri fuseseră muncite, dar cu toate acestea încă mai apărea câte un pietroi de înlăturat, un pietroi care rupea lama plugului, lăsa calul şchiop, făcea bătături în palmele ţăranului. O luptă care se înnoia în fiecare an şi nu se termina niciodată.

Petrus era mai tăcut ca de obicei şi mi-am dat seama că toată dimineaţa nu scosese aproape nicio vorbă. După discuţia de lângă coloana medievală căzuse într-un mutism complet şi nici măcar nu răspundea întrebărilor mele. Voiam să aflu mai multe despre povestea aceea cu „demonii cei mulţi". Doar îmi explicase înainte că fiecare om nu are decât un singur Mesager. Dar Petrus n-avea chef de vorbă, aşa că m-am hotărât să aştept o ocazie mai bună.

Am suit un povârniş şi când am ajuns sus am putut vedea turla principală a bisericii Santo Domingo de la Calzada. Vederea ei m-a bucurat; am început să visez la confortul şi la magia Popasului Naţional. Din câte citisem mai înainte, fusese construit de însuşi Santo Domingo pentru a-i găzdui pe pelerini. Înnoptase aici şi Sfântul Francisc din Assisi, în pelerinajul lui la Compostela. Toate astea mă umpleau de nerăbdare.

Era cam şapte seara când Petrus ceru să ne oprim. Mi-am amintit de Roncesvalles, de drumul ca de melc pe care-l făcusem când, din cauza frigului, aveam mare nevoie de un pahar de vin, şi m-am temut că-mi pregăteşte ceva asemănător.

— Un Mesager nu te va ajuta niciodată să-l învingi pe altul. Ei nu sunt nici buni, nici răi, cum am mai spus, dar există un sentiment de loialitate între ei. Să nu te bazezi pe Astrain pentru a învinge câinele.

Dar acum nu aveam eu chef să vorbesc de mesageri. Voiam să ajung cât mai repede la Santo Domingo.

— Mesagerii morţilor pot ocupa trupul cuiva stăpânit de frică. De aceea, în cazul câinelui, sunt aşa de mulţi. Au venit atraşi de frica femeii. Nu numai cel al ţiganului asasinat, dar şi alţi mesageri care hălăduiau prin spaţiu căutând un prilej de a intra în contact cu forţele pământului.

Abia acum răspundea întrebării mele. Dar era ceva în felul cum vorbea, ceva ce părea artificial, ca şi cum n-ar fi vrut să vorbească despre asta cu mine. Instinctul mi-a aprins imediat beculeţul de alarmă.

— De fapt ce vrei, Petrus? l-am întrebat cam iritat.

Călăuza mea nu-mi răspunse. Părăsi drumul şi se îndreptă spre un copac bătrân, aproape desfrunzit, care se afla la câţiva zeci de metri depărtare pe câmp şi care era singurul copac ce se zărea pe toată câmpia aceea. Cum nu-mi făcuse semn să-l urmez, am rămas pe drum, în picioare. Am asistat la o scenă stranie: Petrus se învârtea în jurul copacului şi spunea ceva cu voce tare, cu ochii în pământ. Când termină, îmi făcu semn să mă apropii.

— Aşază-te aici, spuse. Era un ton diferit în vocea lui, nu-mi dădeam seama dacă era afecţiune sau milă. Rămâi aici. Ne întâlnim mâine în Santo Domingo de la Calzada.

Înainte să pot spune ceva, Petrus continuă:

— Într-una din zilele astea – şi te asigur că nu e azi – va trebui să-ţi înfrunţi cel mai mare duşman de pe Drumul spre Santiago: câinele. Când va veni ziua, să nu ai teamă fiindcă eu voi fi aproape şi-ţi voi da puterea de care vei avea nevoie în luptă. Astăzi însă te vei înfrunta cu un alt fel de duşman, un duşman potenţial, care te poate distruge sau îţi poate fi cel mai bun tovarăş: Moartea. Omul e singura fiinţă din natură care are conştiinţa morţii. De aceea şi numai de aceea am un profund respect pentru rasa umană şi cred că viitorul ei va fi cu mult mai bun decât prezentul. Chiar dacă ştie că zilele îi sunt numărate şi că totul se va sfârşi când se aşteaptă mai puţin, el face din viaţă o luptă demnă de o fiinţă nemuritoare. Ceea ce oamenii numesc vanitate – să lase în urma lor opere, copii, să facă în aşa fel încât să nu li se şteargă numele – eu numesc maxima expresie a demnităţii omului. Adevărul este că, fiinţă fragilă, el încearcă tot timpul să-şi ascundă marea certitudine a Morţii. Nu vede că ea îl motivează să facă cele mai bune lucruri din viaţa lui. Îi e frică de trecerea în întuneric, de groaza

necunoscutului, şi singurul lui mod de a învinge teroarea asta este să uite că zilele îi sunt numărate. Nu-şi dă seama că, având conştiinţa Morţii, va fi capabil de mult mai mult, va putea depăşi cu mult victoriile lui de zi cu zi, pentru că dacă Moartea este oricum inevitabilă nu mai are nimic de pierdut.

Ideea de a-mi petrece noaptea la Santo Domingo începea să-mi pară ceva foarte depărtat. Urmăream cu interes crescând vorbele lui Petrus. La orizont, chiar în faţa noastră, soarele începea să moară. Poate că şi el asculta vorbele acelea.

— Moartea este soaţa noastră supremă, fiindcă numai ea dă adevăratul sens vieţii. Dar pentru a putea vedea adevăratul chip al Morţii noastre, trebuie mai întâi să cunoaştem toate neliniştile şi spaimele pe care simpla ei numire le deşteaptă în orice fiinţă vie.

Petrus se aşează sub copac şi-mi ceru să fac şi eu la fel. Îmi spuse că atunci când se învârtise în jurul lui îşi amintise de tot ce i se întâmplase când fusese pelerin spre Santiago. Apoi scoase două sandviciuri pe care le cumpărase la prânz.

— Aici unde te afli acum nu există niciun pericol, spuse, în timp ce-mi întindea sandviciurile. Nu există şerpi veninoşi, iar câinele se va întoarce să te atace numai după ce va uita înfrângerea de azi-dimineaţă. Nu există nici tâlhari, nici criminali prin împrejurimi. Te afli într-un loc absolut sigur, cu o singură excepţie: pericolul fricii tale.

Petrus îmi spuse că în urmă cu două zile simţisem o senzaţie la fel de intensă şi de violentă ca moartea – era însă Iubirea Care Devorează. Îmi mai zise că, la un moment dat, şovăisem sau simţisem teamă – pentru că eu nu am prejudecăţi despre iubirea universală. Însă cu toţii avem prejudecăţi despre Moarte, fără să ne dăm seama că este doar o manifestare a lui Agape. I-am răspuns că la câtă practică a Magiei aveam eu, îmi pierdusem frica de moarte. De fapt mă înspăimânta mai mult felul în care poţi muri decât moartea propriu-zisă.

— Atunci, în noaptea asta, fă experienţa celui mai groaznic mod de a muri.

Şi Petrus mă învăţă EXERCIŢIUL ÎNGROPĂRII DE VIU.

Exerciţiul îngropării de Viu

Aşază-te jos şi relaxează-te. Pune-ţi mâinile pe piept, în poziţia mortului.

Imaginează-ţi toate amănuntele înmormântării tale, ca şi cum va avea loc mâine. Singura diferenţă este că vei fi înmormântat de viu. Pe măsură ce se desfăşoară toată povestea – capelă, cortegiul până la mormânt, coborârea sicriului, viermii din pământ – îţi vei încorda din ce în ce mai tare toţi muşchii, într-un efort disperat de a te mişca. Dar să nu te mişti. Până ce, când nu mai suporţi, într-o mişcare cu tot trupul, arunci într-o parte scândurile coşciugului, respiri adânc şi eşti liber. Mişcarea aceasta va avea mai mult efect dacă o însoţeşti cu un strigăt, un strigăt din rărunchi, pricepi?

— Trebuie să-l faci o singură dată, spuse el, în timp ce eu îmi aminteam de un exerciţiu de teatru, foarte asemănător. Trebuie să trezeşti tot adevărul, toate spaimele pentru ca exerciţiul să poată încolţi din rădăcinile sufletului şi să lase să cadă masca de oroare care acoperă chipul plăcut al Morţii tale.

Petrus s-a ridicat şi silueta lui se profila pe fundalul incendiat al apusului de soare. Cum eu stăteam jos, el părea o figură impunătoare, uriaşă.

— Petrus, mai am o întrebare.

— Ce este?

— Azi-dimineaţă ai fost tăcut şi te-ai purtat ciudat. Ai simţit înaintea mea venirea câinelui. Cum a fost posibil?

— Când facem amândoi experienţa Iubirii Care Devorează, împărţim Absolutul. Absolutul arată tuturor oamenilor ceea ce sunt ei cu adevărat, un imens păienjeniş de cauze şi efecte, cu fiecare mic gest al unuia reflectat în viaţa celuilalt. De dimineaţă, această felie de Absolut era foarte vie în sufletul meu. Nu te percepeam numai pe tine, ci tot ce există pe lume, fără limită în spaţiu şi timp. Acum, efectul e mult mai slab şi nu va reveni decât după ce voi face încă o dată Exerciţiul Iubirii Care Devorează.

Mi-am amintit mâhnirea lui Petrus din dimineaţa aceea. Dacă era adevărat ce spunea, lumea trecea printr-un moment foarte greu.

— O să te aştept la popas, spuse, în timp ce se depărta. O să las numele tău la recepţie.

L-am urmărit cu privirea cât am putut. Pe câmpurile din stânga mea, ţăranii îşi terminaseră treaba şi se duceau pe la casele lor. M-am hotărât să fac exerciţiul imediat ce se va întuneca de tot.

Eram liniştit. Pentru prima oară de când începusem să bat Straniul Drum spre Santiago, rămâneam complet singur. M-am ridicat şi am făcut câţiva paşi prin împrejurimi, dar noaptea venea repede aşa că m-am întors la copac, de teamă să nu mă rătăcesc. Înainte ca întunericul să fie de nepătruns, am marcat în minte distanţa dintre copac şi Drum. Cum nu era nicio lumină care să mă deranjeze, puteam vedea perfect cărarea şi puteam ajunge la Santo Domingo doar cu palida strălucire a lunii noi care începuse să se înalţe pe cer.

Până atunci n-am simţit nicio teamă şi credeam că voi avea nevoie de multă imaginaţie ca să deştept în mine frica de o moarte oribilă. Dar indiferent câţi ani ai, când vine noaptea, aduce cu sine spaime ascunse în sufletul nostru încă de când eram copii. Cu cât se întuneca, cu atât mă simţeam mai neliniştit.

Eram singur pe câmp şi, dacă strigam, nimeni nu m-ar fi auzit. Mi-am adus aminte că puteam să fac un infarct în dimineaţa aceea. În viaţa mea nu-mi mai simţisem inima bătând aşa de nebuneşte.

Şi dacă muream? S-ar fi sfârşit viaţa – era concluzia logică. Pe drumul Tradiţiei conversasem deja cu multe spirite. Eram absolut sigur că există viaţă după moarte, dar niciodată nu-mi venise ideea să întreb cum era trecerea asta. Să treci dintr-o dimensiune în alta, oricât de pregătit ai fi, trebuie să fie teribil. Dacă aş fi murit în dimineaţa aceea, de pildă, n-ar mai fi avut niciun sens Drumul spre Santiago, anii de studiu, dorul de familie, banii economisiţi. Mi-am amintit de floarea pe care o aveam pe masa de lucru, în Brazilia. Şi-ar fi continuat viaţa, ca şi alte plante, ca şi mersul autobuzelor, ca şi zarzavagiul de la colţ care totdeauna încărca socoteala, ca şi telefonista care-mi spunea numerele ce nu se aflau în cartea de telefon. Toate lucrurile acestea mărunte care ar fi putut să dispară pentru mine, dacă aş fi avut un infarct în dimineaţa aceea – au căpătat dintr-odată o importanţă enormă în ochii mei. Ele erau, nu stelele sau ştiinţa, cele care-mi spuneau că sunt viu.

Acum noaptea era neagră, la orizont se zărea strălucirea slabă a oraşului. M-am culcat pe jos şi mi-am îndreptat privirea spre ramurile copacului de deasupra capului meu. Am început să aud zgomote ciudate, zgomote de tot felul. Erau animalele nocturne care ieşeau la vânat. Petrus nu le putea şti pe toate, dacă era tot atât de om cum eram şi eu. Ce garanţie puteam avea că nu erau pe-acolo şerpi veninoşi? Dar lupii – veşnicii lupi ai Europei, oare nu aveau să apară în noaptea aceea pe acolo, atraşi de mirosul meu de om? Un zgomot mai puternic, asemănător cântatului unui cocoş, m-a speriat şi inima începu iar să-mi bată nebuneşte.

Eram foarte încordat, cel mai bine era să fac imediat exerciţiul şi să mă duc la hotel. Am început să mă relaxez şi mi-am pus mâinile pe piept în poziţia mortului. Lângă mine s-a mişcat ceva. Am sărit ca ars în picioare.

Nu era nimic. Noaptea cotropise totul şi adusese cu ea spaimele omului. M-am întins iar, de data asta hotărât să transform frica într-un stimul pentru exerciţiu. Mi-am dat seama că, deşi era răcoare bine, eu transpirasem.

Mi-am închipuit cum se închide sicriul şi cum sunt bătute cuiele. Stăteam nemişcat, dar eram viu şi voiam să le spun alor mei că vedeam tot, că-i iubeam, dar nu-mi ieşea niciun sunet din gură. Tata, mama plângând, prietenii în jurul meu, şi eu – singur! Atâţia oameni dragi lângă mine şi nimeni nu era în stare să vadă că eram viu, că nu făcusem încă tot ce voiam să fac pe lumea asta. Încercam cu disperare să deschid ochii, să fac un semn, să lovesc în scândura coşciugului. Dar nu se mişca nimic din trupul meu.

Am simţit cum se leagănă sicriul – mă duceau la groapă. Auzeam zgomotul inelelor frecându-se de chingi, paşii oamenilor urmându-mă, câte o voce ici şi colo. Mirosul florilor de lângă cap începea să mă sufoce.

Mi-am adus aminte că părăsisem vreo două-trei femei de teamă să nu mă lase ele. Mi-am mai amintit şi că de câteva ori nu făcusem ce trebuia, zicând că o să fac mai târziu. Mi-a fost foarte milă de mine, nu numai pentru că eram îngropat de viu, dar şi pentru că îmi fusese frică să trăiesc. Ce mare lucru era să primesc un „nu", să las un lucru pe mai târziu, dacă cel mai important era să mă bucur din plin de viaţa asta? Uite-mă acum, închis într-un sicriu şi mult prea târziu ca să mă întorc şi să arăt curajul pe care ar fi trebuit să-l am până acum.

Acolo stăteam eu, cel care fusesem propriul meu Iuda şi mă trădasem pe mine însumi. Stăteam fără a putea să mişc niciun muşchi, cu mintea strigând după ajutor în timp ce oamenii, acolo, afară, erau cufundaţi în viaţă, preocupaţi de ce vor face diseară, privind statui şi clădiri pe care eu nu le voi mai vedea vreodată. Un sentiment de mare nedreptate mă cuprinse, fiindcă fusesem îngropat în timp ce ceilalţi continuau să trăiască. Mai bine să fi fost o catastrofă, ceva, cu noi toţi în aceeaşi barcă, să ne îndreptăm spre acelaşi punct negru spre care mă duceau acum. Ajutoor! Sunt viu, n-am murit, mintea mea e trează, funcţionează!

Au aşezat coşciugul pe marginea gropii. Or să mă îngroape! Nevastă-mea o să mă uite, o să se mărite cu altul şi-o să cheltuie banii

pe care ne-am luptat să-i adunăm în toţi anii ăştia! Dar ce mai contează asta? Vreau să fiu cu ea, acum, fiindcă sunt viu!

Aud plânsete, simt că şi din ochii mei se rostogolesc două lacrimi. Dacă ei deschid acum sicriul, or să mă vadă şi or să mă salveze. Dar nu simt decât cum coboară coşciugul în mormânt. Deodată, întuneric deplin. Mai înainte intra o geană de lumină, dar acum întunericul e complet. Lopeţile groparilor bătătoresc groapa, iar eu sunt viu! Îngropat de viu! Simt aerul din ce în ce mai greu, mirosul florilor e insuportabil, aud paşii oamenilor depărtându-se. Teroarea este totală. Nu reuşesc să mă mişc şi, dacă pleacă, în curând o să fie noapte şi nimeni n-o să mă mai audă bătând în sicriu!

Paşii se depărtează, nimeni nu aude strigătele gândului meu, sunt singur şi întunericul, aerul înăbuşitor, mirosul florilor încep să mă înnebunească. Deodată aud un zgomot. Sunt viermii, viermii care se apropie ca să mă mănânce de viu. Încerc din răsputeri să mişc ceva din trupul meu, dar totul rămâne inert. Viermii încep să mi se suie pe corp. Sunt unsuroşi şi reci. Mi se plimbă peste faţă, îmi intră sub pantaloni. Unul îmi intră în anus, altul se furişează pe nară. Ajutor! Sunt devorat de viu şi nimeni nu mă aude, nimeni nu spune nimic. Viermele care mi-a intrat pe nară coboară în gâtlej. Simt altul intrându-mi în ureche. Trebuie să ies de aici! Unde este Dumnezeu, de ce nu răspunde? Au început să-mi mănânce gâtlejul şi n-o să mai pot striga niciodată! Acum intră peste tot, prin ureche, pe la colţul gurii, pe orificiul penisului. Simt ororile acelea unsuroase, ca pecinginea, în mine – trebuie să strig, trebuie să mă eliberez! Sunt închis în mormântul ăsta întunecos şi rece, singur, şi sunt mâncat de viu! Nu mai e aer, iar viermii mă devorează! Trebuie să mă mişc. Trebuie să sparg coşciugul ăsta! Doamne, dă-mi toată puterea să mă mişc! TREBUIE SĂ IES DE AICI! MĂ VOI MIŞCA! MĂ VOI MIŞCA!

AM REUŞIT!

Scândurile sicriului au zburat în toate părţile, mormântul a dispărut şi mi-am umplut pieptul cu aerul curat al Drumului spre Santiago. Corpul îmi tremura din cap până-n picioare ca varga şi eram lac de sudoare. M-am mişcat puţin şi mi-am dat seama că intestinele mele se sloboziseră. Dar nimic din toate acestea nu conta: eram viu.

Tremurul continua, dar n-am făcut niciun efort să-l domolesc. O senzaţie de linişte interioară imensă m-a invadat şi am simţit o umbră lângă mine. Am privit-o şi am văzut chipul Morţii mele. Nu era moartea pe care o simţisem mai înainte, moartea creată de spaimele şi imaginaţia mea, ci adevărata mea Moarte, prietenă şi sfătuitoare, care nu avea să mă mai lase niciodată să fiu laş, nici măcar o singură zi din viaţa mea. De aici înainte, avea să mă ajute mai mult decât mama sau sfaturile lui Petrus. Nu avea să-mi mai dea voie să las pe mâine tot ce puteam trăi azi. Nu mă va mai lăsa să fug din faţa bătăliilor vieţii şi avea să mă ajute să lupt în Lupta Dreaptă. În viaţa mea nu mă voi mai simţi ridicol dacă fac ceva, indiferent ce. Pentru că ea stătea aici, spunându-mi că atunci când mă va lua în mâinile ei ca să călătorim spre alte lumi, nu va trebui să car după mine cel mai mare păcat dintre toate păcatele: Căinţa. Având certitudinea prezenţei ei, privindu-i chipul plăcut, am fost sigur că o să beau cu nesaţ din fântâna cu apă vie a existenţei.

Noaptea nu mai avea secrete, nici spaime. Era o noapte fericită, o noapte de pace. Când mi-a trecut tremurul, m-am ridicat şi am plecat spre pompele de apă ale ţăranilor de pe câmp. Mi-am spălat bermudele şi m-am schimbat cu altele, din rucsac. Apoi m-am întors la copac şi am mâncat cele două sandviciuri pe care mi le lăsase Petrus. Erau tot ce putea fi mai bun pe lume, fiindcă trăiam, iar Moartea nu mă mai speria.

M-am hotărât să mă culc chiar acolo. În fond, întunericul nopţii nu fusese niciodată aşa de liniştit.

Păcatele proprii

Ne aflam pe o câmpie imensă, o câmpie cu grâu, care se întindea pe tot orizontul. Singurul lucru care rupea monotonia peisajului era o coloană medievală cu o cruce în vârf, care marca drumul pelerinilor. Când am ajuns în faţa coloanei, Petrus îşi lăsă rucsacul jos şi îngenunche. Îmi ceru să fac acelaşi lucru.

— Să ne rugăm. Să ne rugăm pentru singurul lucru care-l înfrânge pe pelerin când îşi găseşte spada: păcatele proprii. Oricât ar învăţa cu cei mai mari Maeştri cum să mânuiască spada, una din mâinile lui va fi totdeauna cel mai mare duşman al lui. Să ne rugăm ca, în cazul în care reuşeşti să-ţi găseşti spada, să o apuci totdeauna cu mâna care nu-ţi face rău. Erau orele două ale amiezei. Nu se auzea niciun zgomot, aşa că Petrus începu:

— Ai milă, Doamne, căci suntem pelerini spre Compostela şi asta poate fi un viciu, un păcat. Fă, în nesfârşită mila ta, în aşa fel încât să nu întoarcem niciodată ştiinţa împotriva noastră.

Ai milă de cei care-şi plâng de milă pentru că nu meritau lucrurile care li s-au întâmplat, crezându-se buni şi nedreptăţiţi de viaţă – fiindcă ei niciodată nu vor reuşi să lupte în Lupta Dreaptă. Şi ai milă de cei ce sunt cruzi cu ei înşişi şi văd numai răutate în propriile fapte, crezându-se bătuţi de nedreptatea lumii. Căci ei nu cunosc Legea Ta care spune: „până şi firele de păr din cap îţi sunt numărate".

Ai milă de cei care cer trudă şi de cei care o fac din zori şi până-n noapte şi se sacrifică în schimbul unei duminici când totul este închis şi nu au unde să se ducă. Dar ai milă şi de cei care îşi sfinţesc opera şi merg până dincolo de nebunie şi sfârşesc înglodaţi în datorii sau ţintuiţi pe cruce de proprii lor fraţi. Pentru că ei n-au cunoscut Legea Ta care spune: „fii prevăzător ca şarpele şi simplu ca porumbelul".

Ai milă, pentru că omul poate să învingă lumea, fără să dea vreodată bătălia Luptei Drepte cu sine însuşi. Dar ai milă şi de cei care au învins în Lupta Dreaptă cu ei înşişi, iar acum stau pe la colţuri şi prin crâşmele vieţii, fiindcă n-au reuşit să învingă lumea. Pentru că ei n-au cunoscut Legea Ta care spune: „cine-Mi ascultă vorbele, trebuie să-şi ridice casa pe stâncă".

Ai milă de cei cărora le e frică să ia pana, pensula, dalta fiindcă îşi spun că altcineva a făcut-o deja, mai bine ca ei, şi nu se simt demni să intre în locuinţa minunată a Artei. Dar ai încă şi mai multă milă de cei care au luat deja pana, pensula şi dalta şi au preschimbat Inspiraţia într-o formă meschină de a se simţi mai buni decât ceilalţi. Aceştia n-au cunoscut Legea Ta care spune: „totul este acoperit doar pentru a fi descoperit, şi totul se tăinuieşte doar pentru a fi dezvăluit".

Ai milă de cei ce mănâncă şi beau până se simt sătui, dar sunt nefericiţi şi singuri în belşugul lor. Dar ai milă şi de cei care postesc, se înfrânează, interzic şi se simt sfinţi şi-Ţi vor striga numele în piaţă. Pentru că ei nu cunosc Legea Ta care spune: „dacă eu depun jurământ despre mine, juruinţa nu-mi este adevărată".

Ai milă de cei ce se tem de Moarte şi nu cunosc multele tărâmuri prin care au umblat şi multele morţi pe care le-au murit deja şi sunt nefericiţi pentru că se gândesc că totul se va sfârşi într-o zi. Dar ai şi mai multă milă de cei care şi-au cunoscut deja multele lor morţi şi azi se cred nemuritori, pentru că nu ştiu Legea Ta care spune: „cine nu se naşte din nou nu va putea vedea împărăţia lui Dumnezeu".

Ai milă de cei care intră în sclavie cu laţul de mătase al Iubirii şi se cred stăpânii cuiva, sunt geloşi şi se sinucid cu otravă, se chinuie pentru că nu reuşesc să vadă că Iubirea se schimbă precum vântul şi precum toate pe lume. Dar ai şi mai multă milă de cei care mor de frica de a iubi şi resping iubirea în numele unei Iubiri Supreme pe care ei nu o cunosc, pentru că aceştia nu cunosc Legea Ta care spune: „cine va bea din apa aceasta, nicicând nu va mai fi însetat".

Ai milă de cei care reduc Cosmosul la o explicaţie, pe Dumnezeu la o licoare magică, iar pe om la o fiinţă cu câteva trebuinţe care trebuie să fie satisfăcute, pentru că aceştia niciodată nu vor auzi muzica sferelor. Dar ai şi mai multă milă de cei care au o credinţă oarbă şi prefac în ateliere mercurul în aur, înconjuraţi de cărţi despre secretele Taratului şi puterea piramidelor. Pentru că aceştia nu cunosc Legea Ta care spune: „a copiilor este Împărăţia Cerurilor".

Ai milă de cei care nu văd mai departe de ei înşişi şi pentru care ceilalţi sunt un decor şters şi depărtat când trec pe stradă în limuzine şi se încuie în birouri îngheţate la ultimul etaj şi suferă în tăcere singurătatea puterii. Dar ai milă şi de cei care şi-au dat şi haina de pe ei, şi sunt miloşi şi încearcă să învingă răul numai cu iubire, pentru că

aceştia nu cunosc Legea Ta care spune: „cine nu are spadă, să-şi vândă mantia şi să-şi cumpere una”.

Ai milă Doamne, de noi, care căutăm şi luăm spada pe care ne-ai promis-o, şi care suntem un popor sfânt şi păcătos, răspândit pe tot pământul. Pentru că nu ne recunoaştem pe noi înşine, şi de atâtea ori credem că suntem îmbrăcaţi când de fapt suntem goi, şi credem că am comis o crimă când în realitate am salvat pe cineva. Nu uita, în mare mila Ta, de noi toţi care am luat spada cu mâna unui înger şi cu mâna unui demon, strânse în acelaşi pumn. Pentru că suntem pe lume, rămânem în lume şi avem nevoie de Tine. Avem nevoie mereu de Legea Ta care spune: „când v-am trimis fără pungă, fără desagi şi fără încălţări, nimic nu v-a lipsit”.

Petrus se opri din rugăciune. Tăcerea continua să stăpânească. El privea fix lanul de grâu din jurul nostru.

Cucerirea

Am ajuns într-o seară la ruinele unui vechi castel al ordinului Templierilor. Ne-am aşezat să ne odihnim, Petrus îşi aprinse nelipsita-i ţigară, iar eu am luat o înghiţitură din vinul rămas de la prânz. Am privit în jur: câteva căsuţe ţărăneşti, turnul castelului, câmpia ondulată, pământul arat, pregătit pentru semănat. Deodată, la dreapta mea, trecând peste ruine, a apărut un cioban care se întorcea de pe câmp cu oile lui. Cerul era roşu aprins, dar praful ridicat de animale făcu peisajul difuz, ca şi cum ar fi fost un vis, o viziune magică. Păstorul ridică mâna şi ne făcu un semn. I-am răspuns.

Oile au trecut prin faţa noastră urmându-şi drumul. Petrus se ridică. Scena îl impresionase.

— Hai să mergem. Trebuie să ne grăbim, spuse el.

— De ce?

— De-aia. În fond, nu crezi că suntem de prea mult timp pe Drumul spre Santiago?

Numai că mie ceva îmi spunea că graba lui era legată de scena magică a păstorului cu oile lui.

Două zile mai târziu am ajuns aproape de nişte munţi care se înălţau spre sud, rupând monotonia imenselor câmpii acoperite cu lanuri de grâu. Terenul avea ceva denivelări naturale, dar era bine marcat de semnele galbene de care îmi vorbise Părintele Jordi. Dar Petrus, fără nicio explicaţie, începu să se depărteze de semne şi să se ducă tot mai mult spre nord. I-am atras atenţia, dar el îmi răspunse sec: el era călăuza mea şi ştia unde mă conduce.

După vreo jumătate de oră de mers am început să aud un zgomot asemănător cu acela al unei căderi de apă. În jur nu se vedeau decât câmpiile arse de soare, aşa că mi-am spus că era doar o închipuire a mea. Dar pe măsură ce înaintam zgomotul creştea mereu până ce n-am mai avut nicio îndoială că venea de la o cascadă. Singurul lucru ciudat era că priveam în jur şi nu vedeam nici urmă de munţi sau de cascade.

Dar deodată, trecând peste un deluşor, am dat peste o extravagantă operă de artă a naturii: într-o prăpastie unde ar fi încăput un bloc de cinci etaje, un linţoliu de apă se revărsa spre centrul pământului. Pe

marginile imensei găuri, o vegetaţie luxuriantă, total diferită de cea pe care călcam eu, înrăma căderea de apă.

— Să coborâm pe aici, spuse Petrus.

Am început să coborâm, iar eu mi-am amintit de Jules Verne, fiindcă era ca şi cum am fi mers spre centrul pământului. Panta era abruptă şi greu accesibilă, a trebuit să mă ţin de crengi spinoase şi de pietre ascuţite ca să nu cad. Am ajuns pe fundul prăpastiei zgâriat tot, pe braţe şi picioare.

— Frumoasă operă a naturii, spuse Petrus.

Am încuviinţat. O oază în mijlocul deşertului, cu verdeaţă bogată şi picături de apă ce formau un curcubeu, o frumuseţe de oriunde o priveai – de jos sau de sus.

— Aici natura îşi arată forţa, adăugă el.

— E adevărat, am aprobat eu.

— Şi ne dă voie să ne demonstrăm şi noi forţa. Hai să suim prin cascadă, spuse călăuza mea. Prin apă.

Am mai privit o dată scena din faţa mea. Nu mai reuşeam să văd oaza cea frumoasă, capriciul sofisticat al naturii. Mă aflam în faţa unui zid uriaş de peste cincisprezece metri înălţime, pe unde apa cădea cu o forţă asurzitoare. Micul lac format de căderea apei era cam cât un stat de om, fiindcă râul se strecura cu mare zarvă printr-o deschizătură care dădea probabil spre adâncul pământului. Nu existau ieşituri pe zid, de care aş fi putut să mă agăţ, nici lacul nu era destul de adânc pentru a amortiza căderea. Mă aflam în faţa unei sarcini absolut imposibile.

Mi-am amintit o scenă petrecută cu cinci ani înainte, la un ritual extrem de periculos, care cerea – ca şi cel de acum – o escaladare. Maestrul îmi dăduse însă posibilitatea să hotărăsc dacă voiam să continui sau nu. Eram mai tânăr, fascinat de puterile lui şi de miracolele Tradiţiei, şi am decis să merg mai departe. Trebuia să-mi arăt curajul şi îndrăzneala. După aproape o oră de suiş, când ajunsesem la partea cea mai grea, s-a pornit deodată un vânt aşa de puternic, încât a trebuit să mă prind cu toate puterile de mica stâncă de care eram sprijinit pentru a nu mă prăvăli. Am închis ochii şi am aşteptat să se petreacă tot ce era mai rău, cu unghiile înfipte în stâncă.

Şi ce surpriză am avut când am simţit, în clipa următoare, că cineva mă ajuta să ajung într-o poziţie mai sigură şi mai lesnicioasă. Am deschis ochii şi l-am văzut pe Maestru lângă mine.

A făcut câteva gesturi cu mâna prin aer şi vântul s-a oprit dintr-odată. Cu o agilitate miraculoasă, în care apăreau momente de pură levitaţie, a coborât de pe munte şi mi-a cerut să fac acelaşi lucru.

Am ajuns jos cu picioarele tremurând şi l-am întrebat, indignat, de ce nu oprise vântul înainte de a mă atinge.

— Pentru că eu l-am pornit, răspunse el.

— Ca să mă omori?

— Ca să te salvez. Nu eşti în stare să sui un munte ca ăsta. Când te-am întrebat dacă voiai să sui, nu-ţi testam curajul. Îţi testam înţelepciunea. Ţi-ai închipuit un ordin pe care nu ţi l-am dat, continuă Maestrul. Dacă ai fi ştiut să levitezi, nu ar fi fost nicio problemă. Dar ţi-ai propus să fii îndrăzneţ, când era de ajuns să fi fost doar inteligent.

În ziua aceea mi-a vorbit despre magi care înnebuniseră în timpul revelaţiilor, care nu mai puteau distinge între propriile puteri şi puterile discipolilor. În viaţa mea am cunoscut mari personalităţi din domeniul Tradiţiei. Am ajuns să cunosc trei Mari Maeştri – între care se află şi propriul meu Maestru – care erau capabili să ducă planul fizic până la trepte aflate cu mult peste ceea ce e omul în stare să viseze. Am văzut miracole, preziceri exacte ale viitorului, cunoaşterea reîncarnărilor trecute. Maestrul meu mi-a vorbit de războiul Malvinelor cu două luni înainte ca argentinienii să invadeze insulele. Mi-a descris totul în amănunţime şi mi-a explicat cauzele astrale ale acelui conflict.

Dar din ziua aceea, am început să observ că, aşa cum spunea Maestrul, există Magi care „înnebuniseră în procesul revelaţiilor". Erau persoane care se asemănau întru totul cu Maeştrii, inclusiv în ceea ce priveşte puterile: l-am văzut pe unul care a făcut o sămânţă să germineze în cincisprezece minute de concentrare maximă. Dar omul acesta – şi alţii ca el – îi adusese deja pe mulţi discipoli la nebunie şi disperare. Erau cazuri când oamenii ajunseseră la spitale psihiatrice şi ştiu cel puţin un caz confirmat de sinucidere. Aceştia se aflau pe aşa-numita „listă neagră" a Tradiţiei, deşi e imposibil să menţii un control asupra lor şi ştiu sigur că unii continuă să oficieze până în ziua de azi.

Toate aceste lucruri mi-au trecut prin cap într-o fracţiune de secundă, privind acea cascadă imposibil de escaladat. M-am gândit la cât de mult umblasem împreună cu Petrus, mi-am amintit de câinele care mă atacase şi căruia nu i-am făcut nimic, de ieşirea avută la restaurant cu băiatul care ne servea, de beţia de la nuntă. Numai de astea mi-am putut aduce aminte.

— Petrus, eu nu mă sui prin cascadă în ruptul capului. Pentru un singur motiv: e imposibil.

El nu răspunse. Se aşeză pe iarba verde, şi eu l-am imitat. Am stat aproape cincisprezece minute fără a scoate o vorbă. Tăcerea lui m-a dezarmat, aşa că am luat iniţiativa şi am vorbit iar.

— Petrus, nu vreau să urc prin cascadă pentru că am să cad. Ştiu că nu aş muri, căci atunci când am văzut chipul Morţii mele, am văzut şi ziua când ea va veni. Dar pot să cad şi să rămân infirm pe viaţă.

— Paulo, Paulo… mă privi şi-mi zâmbi. Se schimbase complet. Era în vocea lui puţină Iubire Care Devorează, iar ochii îi străluceau.

— O să-mi spui că am încălcat jurământul de supunere pe care l-am făcut înainte de a începe Drumul?

— Nu, n-ai încălcat acel jurământ. Nu ţi-e frică, nici lene. Şi nu trebuie să te gândeşti că-ţi dau un ordin inutil. Nu vrei să sui pentru că te gândeşti probabil la Magii Negri. Iar dacă-ţi foloseşti puterea de decizie nu înseamnă că rupi un jurământ. Această putere nu-i este niciodată interzisă pelerinului.

Am mai privit o dată cascada, apoi m-am uitat la Petrus. Evaluam posibilităţile de a urca, dar nu găseam niciuna.

— Fii atent, continuă el. Eu voi urca înaintea ta, fără să mă folosesc de niciun har. Şi voi reuşi. Dacă reuşesc numai pentru că am ştiut unde să pun piciorul, tu va trebui să faci la fel. În felul acesta îţi anulez puterea de decizie. Dar dacă refuzi, după ce m-ai văzut că am suit, atunci înseamnă că ţi-ai călcat jurământul.

Îşi scoase tenişii. Era cu cel puţin zece ani mai bătrân ca mine, iar dacă reuşea să suie, eu nu mai aveam niciun argument. M-am uitat la cataractă şi am simţit un frig în stomac.

Petrus nu se mişcă. Era desculţ, dar stătea în continuare tot acolo. Se uită la cer şi începu să vorbească:

— La câţiva kilometri de aici i s-a arătat, în 1502, Sfânta Fecioară unui păstor. Azi e sărbătoarea Ei, a Fecioarei Drumului, aşa că-i voi

dedica victoria mea. Te sfătuiesc să faci la fel. Să-i dedici o victorie. Nu suferinţa picioarelor tale sau rănile de la mâini. Toată lumea îi dedică numai durerea penitenţelor. Nu e nimic rău în asta, dar cred că Ea ar fi fericită dacă, pe lângă dureri, oamenii i-ar oferi şi bucuriile lor.

Nu mai aveam chef să vorbesc deloc. Continuam să mă îndoiesc că Petrus ar putea sui pe zidul acela. Mi-am spus că toate astea erau o farsă şi că de fapt el mă îmbrobodea cu cuvinte dulci pentru ca apoi să mă oblige să fac ce voia el. Însă cu toate îndoielile, am închis ochii şi m-am rugat Sfintei Fecioare a Drumului. I-am promis că, dacă Petrus şi eu reuşim să suim acel zid, mă voi întoarce într-o zi în acel loc.

— Tot ce ai învăţat până acum are valoare numai dacă aplici în practică. Aminteşte-ţi că ţi-am spus că Drumul spre Santiago e drumul oamenilor obişnuiţi. Ţi-am repetat-o de mii de ori. Pe Drumul spre Santiago – ca şi în viaţă – înţelepciunea are valoare numai dacă-l poate ajuta pe om să învingă vreun obstacol. Un ciocan n-ar avea rost pe lume dacă n-ar exista cuie să le baţi. Şi chiar existând cuiele, ciocanul tot ar fi lipsit de sens dacă s-ar limita la a-şi spune: „pot să înfig acele cuie cu două lovituri". Ciocanul trebuie să făptuiască. Să se lase mânuit de stăpân şi să fie folosit pentru scopul cu care a fost creat.

Mi-am adus aminte de cuvintele Maestrului la Itatiaia: cine are o spadă trebuie s-o supună mereu la încercări, pentru a nu rugini în teacă.

— Cascada este locul unde vei pune în practică tot ce ai învăţat până acum, îmi spuse călăuza. Ai deja un lucru în favoarea ta: îţi cunoşti data morţii, şi această frică nu te va mai putea paraliza când va trebui să hotărăşti rapid unde pui piciorul. Dar aminteşte-ţi că vei avea de-a face cu apa şi vei construi pe ea tot ce ai nevoie; că trebuie să-ţi înfigi unghia în deget dacă te cuprinde vreun gând rău. Şi, mai ales, că trebuie să te sprijini, în fiecare clipă a urcuşului, pe Iubirea Care Devorează, pentru că ea este aceea care-ţi călăuzeşte şi-ţi justifică fiecare pas.

Petrus încetă să mai vorbească. Îşi scoase cămaşa, pantalonii şi rămase complet gol. Apoi intră sub apa rece din mica lagună, se udă şi-şi deschise braţele către cer. L-am văzut mulţumit, bucurându-se de răcoarea apei şi de curcubeul pe care stropii de apă îl formau în jurul nostru.

— Încă ceva, spuse el, înainte de a intra sub vălul cascadei. Căderea aceasta de apă te va învăţa cum să fii Maestru. Eu voi sui, dar există o perdea de apă între mine şi tine. Voi sui fără ca tu să vezi exact unde pun mâna şi piciorul. Tot aşa, un discipol nu poate imita niciodată paşii călăuzei lui. Pentru că fiecare are un fel de a vedea viaţa, de a trece peste dificultăţi şi de a obţine victoria. Să-l înveţi pe celălalt înseamnă să-i arăţi că este posibil. Să-ţi însuşeşti învăţătura înseamnă să te faci posibil pe tine însuţi.

Apoi tăcu. Intră sub perdeaua de apă a cascadei şi începu să suie. Nu-i vedeam decât forma difuză, aşa cum vezi pe cineva printr-un geam gros. Dar am văzut că înainta. Încet dar neabătut, avansa spre cer. Cu cât se apropia de final, cu atât mai multă frică se cuibărea în mine, gândindu-mă că aveam să fac şi eu la fel. În sfârşit, momentul cel mai groaznic a sosit: să iasă din apă fără a sări în lături, pe mal. Forţa apei trebuie că-l arunca înapoi, în jos. Capul lui Petrus apăru sus, iar apa ce cădea i-a devenit mantie argintie. Imaginea a durat foarte puţin, pentru că foarte repede el şi-a aruncat tot trupul în sus, prinzându-se cum a putut de stâncă, dar stând încă în apă. L-am pierdut, o clipă, din vedere. În sfârşit, Petrus apăru pe unul din maluri. Era ud tot, plin de lumina soarelui şi râdea.

— Hai! strigă el, făcându-mi semn cu amândouă mâinile. E rândul tău.

Acum îmi venise rândul. Sau trebuia să renunţ pentru totdeauna la spada mea.

Mi-am aruncat toate hainele şi m-am mai rugat o dată Sfintei Fecioare a Drumului. Apoi mi-am băgat capul sub apă. Era îngheţată, iar trupul mi-a înţepenit o clipă, dar după aceea m-a cuprins o senzaţie plăcută – eram viu! Fără a mai sta pe gânduri, m-am îndreptat spre cascadă.

Impactul apei peste cap mi-a redat absurdul „simţ al realităţii", care-l slăbeşte pe om în clipa când are cea mai mare nevoie de forţă. Mi-am dat seama că acea cascadă avea mult mai multă putere decât crezusem eu şi dacă-mi cădea drept pe piept m-ar fi dărâmat, chiar dacă stăteam bine înfipt pe picioare, în lac. Am traversat curentul de apă şi am ajuns între piatră şi apă, într-un spaţiu foarte îngust în care îmi încăpea corpul numai lipit de stâncă. Aici am văzut că sarcina era cu mult mai uşoară decât îmi închipuisem.

Apa nu ajungea în locul acela şi ceea ce părea un perete lucios din afară, era de fapt o piatră plină de scobituri. M-a uluit numai gândul că aş fi putut renunţa la spadă de frica unei pietre lucioase când de fapt era un tip de rocă pe care eu o mai escaladasem de zeci de ori. Parcă îl auzeam pe Petrus: „Vezi? O problemă, după ce o rezolvi, devine de o simplitate îngrozitoare."

Am început să sui cu faţa lipită de roca udă. În zece minute aveam să înving aproape tot drumul. Nu lipsea decât un lucru: partea finală, locul unde apa se pregătea să se prăvălească în hău. Victoria obţinută cu acea escaladare nu folosea la nimic dacă eu nu reuşeam să înving şi micul spaţiu care mă despărţea de aerul proaspăt. Acolo se afla pericolul, iar eu nu văzusem prea bine cum îl dominase Petrus. M-am rugat iar Sfintei Fecioare a Drumului, o fecioară despre care înainte nu auzisem niciodată vorbindu-se, în care totuşi eu îmi puneam toată credinţa, toată speranţa în victorie. Cu multă grijă, mi-am vârât întâi părul, apoi tot capul sub torentul care mugea deasupra mea.

Apa mă învălui complet şi-mi întunecă privirea. I-am simţit impactul şi m-am agăţat mai tare de stâncă, cu bărbia în piept, astfel încât să formez o pungă de aer pentru a respira. M-am încredinţat întru totul mâinilor şi picioarelor mele. Mâinile ţinuseră deja o spadă veche, iar picioarele făcuseră Straniul Drum spre Santiago. Erau prietenii mei care mă ajutau. Dar zgomotul apei în auzul meu era asurzitor şi am început să respir cu greutate. M-am gândit să-mi trec capul dincolo de curent, dar pentru câteva clipe totul s-a făcut negru în jur. Luptam din răsputeri să-mi ţin mâinile şi picioarele agăţate de colţurile pietrelor; zgomotul apei părea să mă transporte în altă parte, un loc misterios şi depărtat, unde nimic din toate acestea nu mai avea importanţă şi unde eu puteam ajunge dacă mă lăsam purtat de forţa aceea. N-ar mai fi nevoie de eforturile supraomeneşti pe care braţele şi picioarele mele le făceau pentru a rămâne lipite de stâncă: totul ar fi devenit odihnă şi linişte.

Dar picioarele şi mâinile n-au ascultat de impulsul de a mă lăsa purtat. Au rezistat unei ispite fatale.

Capul meu începu să iasă încet la suprafaţă, tot aşa cum se scufundase. M-a cuprins o profundă dragoste pentru trupul meu, care se afla acolo, ajutându-mă în aventura aceea nebunească a unui om care înfruntă o cascadă în căutarea unei spade.

Când mi-am scos capul complet de sub apă, am văzut soarele strălucind deasupra mea şi am tras cu putere aer în piept. Asta mi-a dat putere din nou. Am privit în jur şi am zărit, la câţiva centimetri de mine, platoul pe unde mersesem mai înainte, ţinta eforturilor mele. Am simţit o dorinţă imensă să mă arunc înainte şi să mă agăţ de vreun colţ, dar nu puteam vedea nicio crăpătură din pricina apei care cădea. Dorinţa de a învinge era mare, dar nu sosise clipa cuceririi, iar eu trebuia să mă controlez. Am rămas în poziţia cea mai dificilă din toată escalada, cu apa căzându-mi pe piept, cu forţa care lupta să mă pună la pământ, de acolo de unde îndrăznisem să mă ridic împins de visele mele.

Nu era momentul să mă gândesc la Maeştri, nici la prieteni şi nu puteam privi într-o parte ca să văd dacă Petrus era gata să mă salveze în caz că aş fi alunecat. „El o fi urcat pe aici de mii de ori", m-am gândit, „şi ştie că aici am nevoie disperată de ajutor." Dar m-a părăsit. Sau nu m-a părăsit, o fi în spatele meu, dar eu nu pot întoarce capul pentru că mi-aş pierde echilibrul. Trebuie să fac eu totul. Trebuie să-mi obţin singur Victoria.

Mi-am fixat picioarele şi o mână într-o crăpătură, în timp ce cealaltă se lăsa liberă încercând să se obişnuiască cu apa. Aceasta nu mai opunea nicio rezistenţă, după ce-mi storsese toate puterile. Mâna, ştiind toate astea, deveni un peşte care se dăruia, dar care avea o ţintă. Mi-am amintit de filmele din copilărie în care vedeam somoni sărind din căderile de apă, pentru că aveau un obiectiv şi trebuia neapărat să-l atingă.

Braţul începu să se ridice încet, profitând chiar de forţa apei. În sfârşit, am reuşit să-l înalţ de tot, eliberându-l, şi acum depindea numai de el să descopere unde să se sprijine şi în ce direcţie să apuce tot corpul. Ca somonul din filmele copilăriei, braţul începu să scotocească prin apa de pe platou în căutarea unui locşor, a unui punct măcar, în care eu să mă sprijin pentru saltul final.

Numai că piatra fusese spălată şi lustruită de secolele de apă ce curseseră peste ea. Totuşi, trebuia să fie vreo crăpătură: dacă Petrus o găsise, trebuia s-o găsesc şi eu. Am început să simt durerea şi efortul, fiindcă ştiam că eram la un pas de sfârşit şi acesta este momentul când forţele te părăsesc şi nu mai ai încredere în tine. De multe ori în viaţa mea pierdusem în ultimul moment, înotând un ocean întreg şi

înecându-mă acolo unde valurile se spărgeau de mal. Dar acum străbăteam Drumul spre Santiago şi povestea asta nu se putea repeta la nesfârşit – în ziua aceea trebuia să înving.

Mâna aluneca peste piatra lucioasă, iar presiunea devenea mereu mai mare. Simţeam că celelalte părţi ale trupului nu mai rezistau şi că în orice clipă putea să mi se pună un cârcel. Apa mă lovea cu violenţă şi peste organele genitale, iar durerea era insuportabilă. Dar dintr-o dată, mâna liberă găsi o crăpătură în piatră. Nu era mare şi se afla în afara direcţiei de urcuş, dar putea fi sprijin pentru cealaltă mână, când îi va veni rândul. Am marcat mental locul şi mâna liberă veni iarăşi să mă salveze. La câţiva centimetri de prima crăpătură, alt punct de sprijin mă aştepta.

Era acolo. Era acolo locul care, de secole, i-a servit şi i-a sprijinit pe pelerinii Drumului spre Santiago. Când am înţeles asta, m-am agăţat cu toate puterile. Cealaltă mână se eliberă şi ea, dar fu aruncată înapoi de forţa râului – descrise un arc de cerc larg şi găsi locul care o aştepta. Cu o zvâcnitură, corpul meu apucă pe calea deschisă de braţe şi m-am aruncat în sus.

Ultimul şi cel mai grozav pas fusese făcut. Tot corpul traversă apa şi în clipa următoare sălbăticia cascadei era doar un fir de apă aproape fără curent. M-am târât pe mal şi m-am lăsat în voia oboselii. Mă bătea soarele, mă încălzea şi-mi amintea iarăşi că învinsesem şi că eram la fel de viu ca înainte, când mă aflam lângă lacul de jos. Cu tot zgomotul apei, i-am simţit paşii lui Petrus care se apropia.

Am vrut să mă scol ca să-mi arăt bucuria, dar trupul sleit refuză să mă asculte.

— Stai liniştit, odihneşte-te, spuse el. Încearcă să inspiri adânc.

Aşa am făcut şi am căzut într-un somn profund şi fără vise. Când m-am trezit, soarele îşi schimbase poziţia, iar Petrus, îmbrăcat din cap până-n picioare, îmi întinse hainele şi-mi spuse că trebuia să plecăm.

— Sunt foarte obosit, i-am răspuns.

— Nu-i nimic. Te voi învăţa să absorbi energie din tot ce te înconjoară.

Şi Petrus mă învăţă IMPULSUL DE RAM.

Impulsul de RAM

Dă afară tot aerul din plămâni, golindu-i la maximum. Apoi inspiră încet, ridicând braţele. În timp ce inspiri, concentrează-te pentru a simţi cum intră în tine iubirea, pacea şi armonia cu universul.

Ţine-ţi respiraţia, cu braţele sus, cât mai mult, trăind şi bucurându-te de armonia interioară şi exterioară. Când nu mai poţi, dă aerul afară repede, dintr-odată, în timp ce pronunţi cuvântul RAM.

Se repetă timp de cinci minute.

Am făcut exerciţiul timp de cinci minute şi m-am simţit mai bine. M-am ridicat, m-am îmbrăcat şi mi-am luat rucsacul.

— Vino încoace, mă chemă Petrus.

M-am dus până la marginea prăpastiei. Jos, la picioarele mele, spumega cascada.

— Văzută de aici pare mult mai uşor decât de acolo, de jos, am spus eu.

— Aşa este. Dacă ţi-aş fi arătat această vedere înainte, ai fi fost înşelat. Nu ţi-ai fi apreciat corect puterile.

Mă simţeam tot slăbit, aşa că am repetat exerciţiul. Imediat, tot Universul a început, în juru-mi, să intre în armonie cu mine şi să-mi pătrundă în suflet. Am întrebat de ce nu mă învăţase IMPULSUL de RAM mai înainte, pentru că de multe ori mă simţisem leneş şi obosit pe Drumul spre Santiago.

— Pentru că n-ai arătat niciodată că ai nevoie, spuse el râzând şi mă întrebă imediat dacă mai aveam biscuiţii aceia delicioşi pe care-i cumpărasem la Astorga.

Nebunia

De vreo trei zile făceam un fel de marş forţat. Petrus mă trezea înainte de răsărit şi nu ne opream din mers decât la nouă seara. Singurele clipe de odihnă erau cele pentru masă, fiindcă ghidul meu abolise siesta de după prânz. Lăsa impresia că urmează un program misterios pe care nu-mi era dat să-l cunosc.

În plus, îşi schimbase complet purtarea. La început am crezut că era din cauza îndoielilor mele în episodul cascadei, dar mi-am dat seama că nu era asta. Era foarte nervos cu toată lumea şi se uita mereu la ceas. I-am amintit că-mi spusese că noi suntem aceia care creăm noţiunea de timp.

— Pe zi ce trece eşti mai deştept, răspunse el. Să vedem dacă o să pui în practică toată deşteptăciunea asta când o fi să fie.

Într-o seară am fost aşa de obosit de ritmul călătoriei, că n-am mai reuşit să mă scol de jos. Atunci Petrus îmi ceru să-mi scot cămaşa şi să-mi lipesc coloana vertebrală de un copac ce se afla pe acolo. Am stat aşa câteva minute şi imediat m-am simţit mai bine. El îmi explică faptul că plantele, mai ales copacii maturi, pot transmite armonie când cineva îşi lipeşte centrii nervoşi de trunchi. Ore întregi sporovăi despre proprietăţile fizice, energetice şi spirituale ale plantelor.

Cum citisem toate astea pe undeva, nu m-am apucat să notez nimic. Dar discursul lui Petrus a folosit să-mi şteargă senzaţia că ar fi fost supărat pe mine. Am început să-i privesc tăcerile cu mai mult respect, iar el, ghicindu-mi poate îngrijorările, încerca să fie simpatic ori de câte ori constanta lui posomoreală o permitea.

Într-o dimineaţă, am ajuns la un pod imens, cu totul disproporţionat pentru firicelul de apă care curgea pe sub el. Era într-o duminică foarte de dimineaţă, iar cârciumile şi barurile din micul orăşel încă erau închise. Ne-am oprit să ne luăm cafeaua de dimineaţă.

— Omul şi natura au capricii, am spus eu, încercând să leg o conversaţie. Noi construim poduri frumoase, iar ea se apucă să devieze cursul râului.

— E de la secetă, spuse el. Şi mănâncă mai repede sandviciul pentru că trebuie să plecăm.

Mi-am luat inima-n dinţi şi l-am întrebat de ce atâta grabă.

— E atâta vreme de când bat Drumul spre Santiago, ţi-am mai spus. Am multe treburi de făcut în Italia. Trebuie să mă întorc repede.

Răspunsul lui nu m-a convins. Poate că era adevărat, dar nu era singurul motiv. Când am vrut să insist, el schimbă vorba.

— Şi ce ştii tu despre podul ăsta?

— Nimic, i-am răspuns. Dar şi dacă e secetă, tot e prea mare. Cred că într-adevăr râul şi-a deviat cursul.

— Despre asta nu ştiu nimic, spuse el. Dar podul e cunoscut pe Drumul spre Santiago ca „Trecătoarea de Onoare". Câmpiile astea au fost scenariul unor bătălii sângeroase între suebi şi vizigoţi şi, mai târziu, între soldaţii lui Alfonso al III-lea şi mauri. Poate că podul e aşa de mare pentru ca tot sângele ăsta să curgă fără să inunde oraşul.

Era o încercare de umor macabru. N-am râs. El rămase cam fără chef, dar totuşi continuă:

— Cu toate astea, n-au fost ostile vizigoţilor, nici strigătele triumfătoare ale lui Alfonso al III-lea care au dat numele podului. A fost o poveste de Iubire şi de Moarte. În primele secole ale Drumului spre Santiago, când din toată Europa veneau pelerini, preoţi, nobili şi chiar regi care voiau să se închine Sfântului, au apărut şi tâlhari şi hoţi. Istoria a înregistrat nenumărate cazuri de furturi din caravane pline cu pelerini şi de crime oribile comise asupra călătorilor singuratici.

Istoria se repetă, mi-am spus eu.

— De aceea, câţiva nobili cavaleri s-au hotărât să-i sprijine şi să-i protejeze pe pelerini, şi fiecare dintre ei şi-a luat o parte din Drum sub protecţie. Dar aşa cum râurile îşi schimbă cursul, tot aşa idealul oamenilor e supus schimbării. Pe lângă faptul că îi speriau pe răufăcători, cavalerii rătăcitori au început să se certe între ei din cauza pretenţiei fiecăruia de a fi cel mai puternic şi mai viteaz de pe Drumul spre Santiago. N-a trecut mult şi au început să se lupte unii cu alţii, aşa că bandiţii s-au întors la fărădelegile lor la drumul mare, rămase nepedepsite. Asta s-a petrecut o bună bucată de vreme, până ce, în 1434, un nobil din oraşul Leon s-a îndrăgostit de o femeie. Se numea don Suero de Quiñones, era bogat şi puternic, şi încerca în toate felurile să câştige mâna doamnei inimii lui. Dar această doamnă, căreia istoria i-a uitat numele, nici n-a vrut să audă de marea lui pasiune şi a refuzat cererea în căsătorie.

Muream de curiozitate să aflu ce legătură era între o iubire respinsă şi luptele cavalerilor rătăcitori. Petrus a observat interesul meu, dar mi-a spus că va continua povestea numai dacă termin odată cu sandviciul acela şi ne reluăm drumul.

— Parcă ai fi mama când eram mic, i-am răspuns. Dar am înghiţit şi ultima bucată de pâine, mi-am luat rucsacul şi am început să traversăm oraşul adormit.

Petrus continuă:

— Cavalerul nostru, rănit în amorul propriu, s-a hotărât să facă exact ceea ce fac toţi bărbaţii când se văd respinşi: să înceapă un război al lui, personal. Îşi promise că va realiza asemenea fapte eroice încât domniţa nu-i va mai uita niciodată numele. Luni de zile căută un ideal nobil căruia să-i dedice iubirea lui cea dispreţuită. Până într-o noapte, când, auzind vorbindu-se despre fărădelegile şi luptele de pe Drumul spre Santiago, a avut o idee. Şi-a strâns zece prieteni, s-a instalat aici, în orăşelul în care suntem acum, şi a împrăştiat vorba, printre pelerinii care treceau încoace şi încolo pe Drumul spre Santiago, că el o să rămână acolo treizeci de zile şi o să rupă trei sute de lăncii, ca să arate că el era cel mai puternic şi mai îndrăzneţ dintre toţi cavalerii de pe Drum. Au făcut tabără cu steaguri, blazoane, paji şi servitori şi au aşteptat să apară cei provocaţi.

Mi-am închipuit imediat ce chiolhan o fi fost acolo. Mistreţi la proţap, vinul curgând neîncetat, muzică, poveşti şi lupte. Am văzut cu ochii minţii acel tablou viu, în timp ce Petrus continua istorisirea.

— Luptele au început pe 10 iulie, odată cu sosirea primilor cavaleri. Quiñones şi prietenii lui se băteau ziua şi chefuiau noaptea. Luptele se dădeau totdeauna pe pod, pentru ca nimeni să nu poată fugi. La un moment dat au sosit atâţia luptători, încât s-au aprins focuri pe tot podul pentru ca luptele să poată continua până dimineaţa. Toţi cavalerii învinşi erau obligaţi să jure că niciodată nu se vor mai lupta între ei şi că de atunci încolo singura lor misiune era să-i apere pe pelerini până la Compostela. Faima lui Quiñones s-a răspândit în câteva săptămâni în toată Europa. Nu doar cavalerii din regiunea Drumului, dar şi generali, soldaţi şi bandiţi au început să vină ca să-şi încerce puterile. Toţi ştiau că dacă cineva reuşea să-l învingă pe bravul cavaler de Leon, devenea faimos peste noapte, cu numele încununat de glorie. Dar în timp ce aceia nu căutau decât faimă, Quiñones avea un

scop mult mai nobil: iubirea unei domniţe. Şi acest ideal îi dădu puteri să învingă în toate bătăliile. Pe 9 august luptele au încetat şi don Suero de Quiñones a fost recunoscut ca fiind cel mai viteaz şi cel mai brav dintre toţi cavalerii de pe Drumul spre Santiago. De acum înainte, nimeni n-a mai îndrăznit să se laude cu vitejia lui, iar nobilii au revenit la lupta împotriva singurului duşman comun, tâlharii care îi atacau pe pelerini. Această epopee, mai târziu, avea să fie la baza Ordinului Militar „Santiago da Espada".

Am ieşit din micul oraş. Mi-a venit să mă opresc şi să mă uit înapoi încă o dată la „Trecătoarea de Onoare", podul pe care se petrecuse toată istoria aceea. Dar Petrus îmi ceru să mergem mai departe.

— Şi ce s-a întâmplat cu don Quiñones? am întrebat eu.

— S-a dus până la Santiago de Compostela şi a depus în raclă un lănţişor de aur care până în zilele noastre împodobeşte bustul Sfântului Iacob cel Mic.

— Întreb dacă s-a căsătorit cu domniţa.

— Ah, asta nu ştiu, răspunse Petrus. Pe vremea aceea, istoria era scrisă numai de bărbaţi. Cu atâtea scene de luptă, cine se mai interesa de sfârşitul unei poveşti de dragoste?

După ce mi-a povestit istoria lui don Suero de Quiñones, călăuza mea a revenit la mutismul cu care mă obişnuise; am mers două zile în tăcere, aproape fără să ne mai oprim ca să ne odihnim. Dar a treia zi, Petrus începu să meargă mai încet decât de obicei. Îmi spuse că era cam obosit de efortul din săptămâna aceea, că nu mai avea vârsta, nici dispoziţia să ţină ritmul acela. Încă o dată, am fost sigur că nu spunea adevărul: chipul lui, în loc de oboseală, vădea o preocupare adâncă, parcă ceva foarte important se pregătea să irumpă.

În seara aceea am ajuns la Foncebadon, un sat mare, dar complet distrus. Casele, făcute din piatră, aveau acoperişurile de ardezie găurite de timp şi de putreziciunea bârnelor de susţinere. O parte a satului dădea spre o prăpastie, iar în faţa noastră, peste un munte, stătea unul dintre cele mai importante semne ale Drumului spre Santiago: Crucea de Fier. De data asta, eu eram nerăbdător şi dornic să ajung imediat la ciudatul monument, compus dintr-un imens trunchi de aproape zece metri înălţime, având în vârf o Cruce de Fier.

Crucea fusese pusă acolo pe timpul invaziei lui Cezar, în semn de omagiu pentru Mercur. După tradiţia păgână, pelerinii de pe Ruta Iacobină obişnuiau să depună la picioarele ei o piatră adusă de departe. Am profitat şi eu de mulţimea de pietre din oraşul în ruine şi am luat de jos o bucată de ardezie.

Numai când am grăbit pasul mi-am dat seama că Petrus mergea foarte încet. Se uita la casele în ruină, scotocea printre crengi şi descoperea bucăţi de cărţi, până ce s-a aşezat în mijlocul pieţei publice, unde se găsea o cruce de lemn.

— Să ne odihnim puţin, spuse.

Era după-amiază, şi chiar dacă am fi stat o oră, tot aveam timp să ajungem la Crucea de Fier înainte de căderea nopţii.

M-am aşezat lângă el, privind peisajul pustiu. Râurile îşi schimbă făgaşul şi la fel fac şi oamenii. Casele erau solide, cred că a trecut foarte mult timp până să se dărâme. Era un loc frumos, cu munţi în spate şi o vale înainte, şi m-am întrebat ce i-o fi împins pe atâţia oameni să părăsească un loc ca acesta.

— Tu ce crezi, don Suero de Quiñones era nebun? mă întrebă Petrus.

Îl şi uitasem pe don Suero, dar probabil că Petrus vrea să-mi amintească de „Trecătoarea de onoare”.

— Nu cred să fi fost nebun, am răspuns. Dar am început să mă îndoiesc.

— Ei bine, află că era, la fel cum şi Alfonso, călugărul pe care l-ai cunoscut, este. Şi cum sunt şi eu, iar modul în care mi se manifestă nebunia se vede în desenele pe care le fac. Sau, la tine, în căutarea spadei. Noi toţi avem înăuntru, arzând, flacăra sfântă a nebuniei, alimentată de Agape. Pentru asta nu trebuie să vrei să cucereşti America sau să vorbeşti cu păsările, ca Sfântul Francisc din Assisi. Şi un tarabagiu din colţul străzii poate arăta flacăra sfântă a nebuniei dacă are chef s-o facă. Agape există dincolo de prejudecăţile omului şi e contagioasă, pentru că lumea e însetată.

Petrus îmi spuse că eu ştiam să trezesc Agape prin intermediul Sferei Albastre. Dar pentru ca Agape să poată înflori nu aveam voie să mă mai tem să-mi schimb viaţa. Dacă-mi plăcea ce făceam, foarte bine. Dar dacă nu, puteam să schimb totul, oricând. Când lăsam să se

întâmple o schimbare, mă transformam eu însumi într-un teren fertil şi lăsam ca Imaginaţia Creatoare să arunce seminţele în mine.

— Tot ce te-am învăţat, inclusiv Agape, are sens numai dacă eşti mulţumit cu tine însuţi. Dacă nu este aşa, exerciţiile pe care le-ai învăţat te vor conduce, inevitabil, la dorinţa de schimbare. Şi pentru ca toate exerciţiile pe care le-ai învăţat să nu se întoarcă împotriva ta, trebuie să dai voie să se petreacă o schimbare.

Acesta e momentul cel mai greu din viaţa unui om: când vede Lupta Dreaptă şi se simte incapabil să-şi schimbe viaţa şi să se arunce în luptă. Dacă te laşi aşa, cunoaşterea se va întoarce împotriva celui care o are.

Am privit orăşelul Foncebadon. Poate că toţi oamenii aceia, într-un glas, au simţit nevoia schimbării. L-am întrebat pe Petrus dacă alesese dinadins locul acela ca să-mi spună asta.

— Nu ştiu ce s-a întâmplat aici, îmi răspunse. De multe ori, oamenii sunt obligaţi să accepte o schimbare provocată de soartă, dar eu nu vorbesc despre asta acum. Vorbesc de un act de voinţă, o dorinţă concretă de a lupta împotriva a tot ce nu te mulţumeşte în viaţa ta de zi cu zi. Pe drumul existenţei ne întâlnim mereu cu probleme greu de rezolvat. Cum ar fi să mergi contra curentului unei cascade fără ca ea să te dărâme. În asemenea momente trebuie să laşi Imaginaţia Creatoare să acţioneze. În cazul tău, a apărut o provocare pe viaţă şi pe moarte şi nu prea aveai mult timp ca să alegi: Agape ţi-a arătat singura cale. Dar există şi probleme în viaţă când trebuie să alegem între o cale sau alta. Chestiuni cotidiene, ca o decizie la serviciu, o ruptură afectivă, o întâlnire socială. Fiecare din hotărârile acestea mici pe care le luăm în fiecare clipă a existenţei noastre poate însemna o alegere între viaţă şi moarte. Când pleci dimineaţa la lucru, poţi alege între un mijloc de transport care te lasă la uşa întreprinderii teafăr şi nevătămat sau un altul, care se va ciocni şi-şi va omorî călătorii. Acesta e un exemplu radical de cum poate o simplă decizie să afecteze pe cineva pentru tot restul vieţii.

Am început să mă gândesc la mine, lăsându-l pe Petrus să vorbească. Alesesem să fac Drumul spre Santiago în căutarea spadei mele. Ea mă interesa acum cel mai mult şi trebuia s-o găsesc cu orice preţ. Trebuia să iau decizia corectă.

— Singurul mod de a lua o decizie corectă este să cunoşti care este decizia greşită, spuse el, după ce i-am zis la ce mă gândisem. Trebuie să cercetezi cealaltă cale, şi, apoi, să iei hotărârea.

Atunci Petrus mă învăţă EXERCIŢIUL UMBRELOR.

Exerciţiul Umbrelor

Relaxează-te.

Timp de cinci minute, priveşti toate umbrele obiectelor sau oamenilor din jur. Încearcă să afli ce parte a obiectului sau a omului se reflectă în umbra respectivă.

În următoarele cinci minute faci acelaşi lucru, dar în acelaşi timp, identifici problema pe care vrei s-o rezolvi şi cauţi toate soluţiile greşite pentru ea.

În sfârşit, încă cinci minute mai priveşti umbrele şi te gândeşti care sunt toate soluţiile bune care pot exista. Le elimini una câte una, până ce nu rămâne decât soluţia bună a problemei.

— Problema ta e spada, spuse el după ce încheie explicaţia exerciţiului.

Am încuviinţat.

— Atunci apucă-te de exerciţiu chiar acum. Eu plec să dau o raită. Sunt sigur că ai să găseşti soluţia corectă până mă întorc.

Mi-am amintit de graba lui Petrus din ultimele zile şi de discuţia din oraşul părăsit. Parcă încerca să câştige timp să ia o hotărâre. Am fost foarte bucuros şi mi-am început exerciţiul.

Am făcut puţin din IMPULSUL de RAM pentru a mă pune în armonie cu atmosfera din jurul meu. Apoi mi-am marcat cincisprezece minute pe ceas şi am început să privesc umbrele dimprejur. Umbre ale caselor dărâmate, ale pietrelor, trunchiurilor, ale vechii cruci ce rămăsese în urmă. Privind umbrele, am înţeles cât de greu era să afli care parte era reflectată. Etapa asta a durat zece minute. Nu era greu să mă concentrez, pentru că exerciţiul era fascinant. Apoi am început să mă gândesc care ar fi soluţiile greşite pentru a-mi găsi spada. Mi-au trecut prin minte nenumărate idei – de la aceea de a lua autobuzul până la Santiago până la aceea de a-i telefona soţiei şi, printr-o escrocherie sentimentală, să aflu unde o pusese.

Când s-a întors Petrus, eu zâmbeam.

— Ei bine? întrebă el.

— Am descoperit cum şi-a scris Agatha Christie romanele, am glumit eu. Transformând ipoteza cea mai greşită într-una corectă. Cred că ea cunoştea Exerciţiul Umbrelor.

Petrus mă întrebă unde era spada mea.

— Mai întâi o să-ţi spun ipoteza cea mai greşită pe care am reuşit s-o elaborez privind umbrele: spada nu s-ar afla pe Drumul spre Santiago.

— Eşti un geniu. Adică ai descoperit că umblăm de atâta timp în căutarea spadei tale. Eu cred că ţi s-a spus asta chiar când ai plecat din Brazilia.

— E păstrată într-un loc sigur, am continuat eu, unde soţia mea n-ar avea acces. Am dedus că se află undeva la vedere, dar s-a integrat într-atât în atmosfera de acolo încât nu se vede.

Petrus n-a mai râs. Eu mi-am urmat ideea:

— Şi cum cel mai absurd ar fi să fie într-un loc plin de lume, ea se află într-un loc aproape pustiu. În plus, pentru ca puţinii oameni care o văd să nu observe diferenţa între o spadă ca a mea şi una tipic spaniolă, trebuie să se afle într-un loc unde oamenii să nu poată deosebi stilurile.

— Crezi că se află aici? mă întrebă el.

— Nu, nu e aici. Ar fi cel mai greşit lucru să se facă acest exerciţiu exact în locul unde e spada. A fost o ipoteză pe care am abandonat-o imediat. Dar trebuie să fie într-un oraş asemănător acestuia. Nu chiar părăsit, pentru că o spadă într-un oraş părăsit ar atrage imediat atenţia pelerinilor şi trecătorilor. În scurt timp ar împodobi pereţii vreunui bar.

— Foarte bine, îmi spuse el, şi am observat că era mândru de mine şi de exerciţiul pe care mi-l arătase.

— Mai e ceva, am spus eu.

— Ce?

— Locul cel mai greşit pentru a pune spada unui Mag ar fi un loc profan. Trebuie să fie într-un loc sacru. Cum ar fi o biserică, de pildă, de unde nimeni n-ar îndrăzni s-o fure. În concluzie: într-o biserică dintr-un orăşel aproape de Santiago, la vedere, dar potrivindu-se cu locul respectiv – acolo este spada mea. De acum înainte, voi vizita toate bisericile de pe Drum.

— Nu trebuie, îmi răspunse el. Când va veni timpul, o vei recunoaşte.

Reuşisem.

— Ascultă, Petrus, de ce ne-am grăbit atâta, iar acum stăm aşa de mult într-un oraş părăsit?

— Care ar fi hotărârea cea mai greşită?

Am privit umbrele dintr-o aruncătură de ochi. Avea dreptate. Exista un motiv pentru şederea asta.

Soarele se ascunse după munţi, dar era încă multă lumină. Mă gândeam că în clipa aceea soarele bătea în Crucea de Fier, crucea pe care eu voiam s-o văd şi era la doar câteva sute de metri de mine. Voiam să ştiu motivul acelei aşteptări. Mersesem foarte repede toată săptămâna şi singurul motiv mi se părea a fi necesitatea de a ajunge aici într-o zi şi la o oră anume.

Am încercat să continui discuţia ca să mai treacă timpul, dar mi-am dat seama că Petrus era nervos şi preocupat. Îl văzusem de multe ori prost-dispus, dar nu-mi aminteam să-l fi văzut vreodată nervos. Brusc, mi-am dat seama că totuşi îl mai văzusem aşa, o singură dată. La o cafea de dimineaţă, într-un sat al cărui nume nu mi-l aminteam, înainte de a ne întâlni cu…

Am întors capul. Era acolo. Câinele.

Câinele turbat care mă trântise, câinele fricos care o luase la sănătoasa imediat. Petrus îmi promisese să mă ajute la următoarea întâlnire şi m-am întors spre el. Dar nu mai era nimeni lângă mine.

L-am fixat cu privirea, în timp ce căutam cu înfrigurare un mod de a înfrunta situaţia. Nici unul dintre noi nu se mişca şi mi-au trecut o clipă prin minte duelurile din vestul sălbatic, din oraşele părăsite. Nimănui nu-i trecuse prin cap să pună să se dueleze un om cu un câine – era prea de tot. Dar cu toate astea stăteam aici cu dulăul în faţă, trăind o realitate pe care ficţiunea o considera neverosimilă.

Chiar aici era Legiune, fiindcă erau într-adevăr mulţi. La dreapta mea era o casă părăsită. Dacă m-aş fi mişcat iute, mă puteam sui pe acoperiş şi Legiune nu m-ar fi urmărit. Eram prins între posibilităţile corpului şi cele ale unui câine.

Am renunţat repede la idee, nescăpându-l din ochi deloc. De multe ori, de când mă aflam pe Drum, mă cuprinsese spaima gândindu-mă la momentul acesta. Înainte de a-mi găsi spada trebuia să mă confrunt cu Duşmanul, să-l învingsau să fiu învins de el. Nu-mi rămânea decât să-l înfrunt. Dacă fugeam acum, cădeam într-o capcană. Poate că dulăul nu s-ar mai fi arătat, dar eu aveam să umblu cu frică pe Drumul spre Santiago de Compostela. Şi chiar după aceea, aveam să visez câinele nopţi în şir, gândindu-mă că urma să apară iar, trăind cu spaima asta câte zile mai aveam.

Pe când îmi treceau toate astea prin cap, am văzut câinele cum încerca să se apropie de mine. Imediat am renunţat la orice reflecţie şi m-am concentrat numai asupra luptei care avea să înceapă. Petrus fugise, iar eu rămăsesem singur. Am simţit teamă. Imediat, câinele începu să se apropie încet, mârâind înăbuşit. Faptul că nu lătra în gura mare era mult mai ameninţător, de aceea spaima crescu parcă în mine. Văzându-mi slăbiciunea oglindită în ochi, se repezi la mine.

Parcă un pietroi mi-ar fi căzut pe piept. M-a trântit la pământ şi-şi pregătea muşcătura. Vag mi-a trecut prin cap că-mi cunoşteam Moartea, care nu avea să fie aşa, dar spaima mă cuprinsese cu totul şi n-am mai reuşit s-o controlez. Am început să lupt ca să-mi apăr faţa şi beregata. O durere ascuţită în picior mă făcu să mă ghemuiesc tot, şi mi-am dat seama că mă muşcase. Mi-am luat mâinile de pe faţă şi de la gât şi mi-am prins piciorul rănit. Câinele profită de asta şi se pregăti să se arunce spre faţa mea. Atunci, mâna simţi o piatră lângă mine. Am apucat-o repede şi l-am lovit cu toată puterea şi disperarea.

S-a depărtat puţin, mai mult surprins decât rănit, iar eu am reuşit să mă ridic. Încă se mai trăgea înapoi, iar pe mine piatra plină de sânge m-a îmbărbătat. Prea mă ţinuse la respect cu forţa lui, iar asta era o capcană. Nu putea fi mai puternic decât mine. Mai agil, poate, dar mai puternic în niciun caz, doar eu eram mai greu şi mai înalt decât el. Frica începu să scadă, însă eram încă zăpăcit, şi m-am apucat să răcnesc cu piatra în mână. Animalul mai făcu un pas înapoi şi, deodată, se opri.

Părea că-mi citeşte gândurile. În disperarea mea mă simţeam puternic şi ridicol, pentru că mă luptam cu un câine. O senzaţie de Putere mă cuprinse brusc, în timp ce un vânt fierbinte începu să sufle peste oraşul pustiu. Mi se făcu o silă nesfârşită de lupta aceea – la urma urmelor era de ajuns să-l lovesc cu piatra în moalele capului şi aş fi învins. Am vrut să termin toată povestea imediat, să-mi văd de rana de la picior şi să închei o dată pentru totdeauna istoria asta absurdă cu spade şi stranii drumuri spre Santiago.

Era însă o capcană. Câinele făcu un salt şi mă puse iarăşi jos. De data asta reuşi să se ferească de piatră cu viclenie, muşcându-mi mâna pentru a scăpa piatra. Am început să-l lovesc şi să-l scutur cu mâinile goale, dar nu prea-i făceam nimic. Reuşeam doar să evit altă muşcătură.

Ghearele ascuţite au început să-mi sfâşie hainele şi carnea şi mi-am dat seama că era doar o chestiune de secunde ca să mă domine cu totul.

Deodată am auzit o voce înăuntrul meu. O voce care spunea că dacă renunţam, lupta se termina şi eu eram salvat. Învins dar viu. Mă durea piciorul, iar trupul tot îmi ardea din cauza pielii sfâşiate. Vocea insista

spunându-mi să abandonez lupta, şi acum am recunoscut-o: era vocea lui Astrain, Mesagerul meu, care-mi vorbea. Câinele se opri şi el, ca şi cum ar fi auzit aceeaşi voce, şi încă o dată am vrut să las baltă totul. Astrain îmi spunea că mulţi oameni nu şi-au găsit spada în lumea asta, şi ce conta? Eu voiam doar să ajung acasă, să fiu cu soţia, să am copii şi să lucrez la ce-mi place. Ajunge cu atâtea absurdităţi, înfruntări cu câini şi urcuşuri prin cascade. Era a doua oară când îmi treceau prin cap toate astea, acum însă doream cu mai multă putere să se termine totul, şi am fost sigur că în clipa următoare aveam să mă predau.

Un zgomot în satul părăsit atrase atenţia animalului. Am privit într-o parte şi am văzut un păstor care venea cu oile de pe câmp. Imediat mi-am amintit că mai văzusem scena înainte, la ruinele vechiului castel. Dar când dulăul văzu oile, sări de pe mine şi se pregăti să le atace. Asta era salvarea mea.

Ciobanul începu să strige şi oile o luară la sănătoasa. Înainte ca javra să sară de lângă mine, m-am decis să mai rezist o secundă ca să dau timp animalelor să fugă – şi am apucat câinele de picior. Mai era şi speranţa absurdă ca ciobanul să-mi sară poate în ajutor, aşa că o clipă s-a întors şi speranţa în spadă şi Puterea RAM.

Câinele încerca să scape de mine. Nu mai eram duşmanul lui, eram o belea. Ce voia el acum se afla în faţa lui – oile. Numai că eu îl prinsesem de picior, aşteptând un cioban care nu venea şi nişte oi care nu prea fugeau.

A fost secunda care mi-a salvat sufletul. O forţă imensă crescu în mine – nu mai era iluzia Puterii, care provoacă silă şi dorinţa de a renunţa. Astrain îmi vorbi iar, dar acum era altceva. Spunea că trebuia să înfrunt lumea cu aceleaşi arme cu care eram provocat. Şi că nu puteam înfrunta un câine decât transformându-mă în câine.

Asta era nebunia despre care îmi vorbise Petrus atunci. Am început să mă simt câine. Am strâns din dinţi şi am mârâit înăbuşit, cu ura urcându-mi în glas. Dintr-o ochire am văzut chipul speriat al ciobanului şi oile îngrozite şi de mine, şi de câine.

Legiune pricepu şi fu cuprins de teamă. Atunci l-am atacat. Era prima oară în toată lupta când făceam asta. L-am atacat cu dinţii şi cu unghiile, încercând să-l muşc de gât, exact la fel cum mă temusem să nu facă el cu mine. În mine nu exista nimic altceva decât o dorinţă imensă de victorie. Nimic nu mai conta. M-am aruncat asupra

animalului şi l-am trântit la pământ. Se zbătea să iasă de sub mine, ghearele lui îmi sfâşiau pielea, dar şi eu îl muşcam şi-l zgâriam. Dacă ieşea de sub mine avea să fugă încă o dată, iar eu nu voiam să mai trec aşa ceva. Azi aveam să-l învinge şi să-l lichidez.

Animalul începu să mă privească cu groază. Acum eu eram câinele, şi el părea transformat în om. Vechea mea frică se răsfrânsese asupra lui cu atâta putere, încât reuşi să scape, dar l-am prins din nou în fundul unei case părăsite. După un zid scund de ardezie se afla prăpastia – nu mai avea cum să scape. Era cineva care acolo avea să vadă chipul Morţii lui.

Deodată am înţeles că ceva nu era în regulă. Eram prea puternic. Gândurile îmi orbecăiau prin ceaţă; am zărit chipul unui ţigan şi alte imagini difuze în jurul lui. Mă transformasem în Legiune. Asta îmi era puterea. Diavolii îl părăsiseră pe bietul câine speriat care peste o clipă avea să cadă în prăpastie. Acum erau în mine. Am simţit o pornire de nestăpânit să-l fac bucăţi pe animalul neajutorat. „Tu eşti Principele, iar ei sunt Legiune", îmi şopti Astrain. Dar eu nu voiam să fiu un Principe şi am auzit, slabă, vocea Maestrului meu spunând cu insistenţă că exista o spadă ce trebuia obţinută. Trebuia să mai rezist un minut. Nu trebuia să ucid câinele.

Am aruncat o privire spre păstor. Chipul lui îmi confirma gândul. Acum era mai speriat de mine decât de câine.

Am început să simt o ameţeală, totul se învârtea în jurul meu. Nu se putea să leşin. Dacă leşinam acum, Legiune m-ar fi învins. Trebuia să găsesc o soluţie. Nu mai luptam cu un animal, ci cu forţa care mă posedase. Mi s-au înmuiat picioarele şi m-am sprijinit de un perete, dar acesta a cedat. În moloz, printre lemne şi resturi, am căzut cu faţa în jos, pe pământ.

Pământ. Legiune era pământul, fructele pământului. Fructe bune şi fructe rele, dar ale pământului. Acolo era casa lui şi de acolo el stăpânea sau se lăsa stăpânit de lume. Agape explodă în mine şi atunci mi-am înfipt cu putere unghiile în pământ. Am scos un urlet, un ţipăt asemănător celui auzit când m-am întâlnit prima oară cu câinele. Am simţit cum Legiune trece prin corpul meu şi se scurge în pământ, fiindcă în mine se afla Agape, iar Legiune nu voia să fie înghiţit de Iubirea Care Devorează. Aceasta era voinţa mea, voinţa care mă făcea

să lupt cu puţinele puteri ce-mi mai rămăseseră împotriva leşinului, voinţa de Agape cuibărită în suflet, rezistând. Trupul mi se cutremură tot.

Legiune cobora cu putere în pământ. Am început să vomit, dar simţeam că era Agape care creştea şi-mi exploda prin toţi porii. Am continuat să tremur până ce, în sfârşit, am simţit că Legiune se întorsese în împărăţia lui.

Am simţit cum ultimele lui rămăşiţe mi s-au scurs prin degete. Eram la pământ, rănit şi zdrobit, când în faţa mea am văzut o scenă absurdă. Un câine, sângerând dar dând din coadă şi un păstor speriat care mă privea.

— Aţi mâncat ceva ce v-a făcut rău, spuse ciobanul, care refuza să-şi creadă ochilor. Dar dacă aţi vomitat, o să treacă.

Am încuviinţat cu o mişcare din cap. El îmi mulţumi că-mi ţinusem câinele şi plecă mai departe cu oile.

Apăru Petrus şi nu scoase o vorbă. Îşi rupse o bucată din cămaşă şi-mi făcu un bandaj pentru piciorul care-mi sângera tare. Îmi ceru să-mi mişc tot corpul şi-mi spuse că nu mai aveam nicio rană serioasă.

— Eşti într-un hal fără hal, îmi spuse el zâmbind; îi revenise rara lui bună-dispoziţie. Aşa că nu prea merge să vizităm azi Crucea de Fier. Or fi turişti pe acolo şi s-ar putea să-i sperii.

Nu m-am lăsat. M-am ridicat, am scuturat praful de pe mine şi am văzut că puteam merge. Petrus îmi sugeră să fac puţin din Impulsul de RAM, şi-mi luă rucsacul. Am făcut Exerciţiul Impulsului de RAM şi din nou eram pe aceeaşi undă cu lumea. Într-o jumătate de oră aveam să ajung la Crucea de Fier.

Într-o bună zi, Foncebadon va renaşte din propriile-i ruine. Legiune lăsase acolo multă Putere.

Poruncă şi supunere

Am ajuns la Crucea de Fier dus pe sus de Petrus, fiindcă nu puteam păşi cum trebuie. Când a văzut cât de grave erau rănile pe care mi le făcuse câinele, a hotărât să mă pună la pat până ce aveam să mă fac suficient de bine pentru a continua Straniul Drum spre Santiago. Era un sat chiar acolo, loc de popas pentru pelerinii surprinşi noaptea pe drum înainte de a trece munţii. Petrus a găsit două camere în casa unui fierar şi ne-am instalat acolo.

Odaia mea avea o mică verandă – revoluţie arhitectonică ce începuse în satul acela şi se răspândise în toată Spania secolului al VIII-lea. Puteam admira munţii pe care, mai devreme sau mai târziu, trebuia să-i trec pentru a ajunge la Santiago. Am căzut frânt în pat şi nu m-am trezit decât a doua zi, cu puţină febră, dar simţindu-mă destul de bine.

Petrus a adus apă de la o fântână căreia localnicii îi spuneau „puţul fără fund" şi mi-a spălat rănile. Seara veni cu o bătrână ce locuia prin împrejurimi. Amândoi mi-au pus fel de fel de ierburi pe răni şi pe zgârieturi, iar baba m-a obligat să beau un ceai amar. Îmi amintesc că Petrus îmi cerea să-mi ling în fiecare zi rănile, până se închid complet. Simţeam gustul amestecat al sângelui, metalic şi dulce, ceea ce-mi făcea greaţă, dar călăuza mea susţinea că saliva este un dezinfectant puternic şi mă ajută să lupt împotriva unei posibile infecţii.

A doua zi, febra a revenit. Petrus şi bătrâna iar mi-au adus ceaiul amar, iar m-au oblojit cu ierburi, dar fierbinţeala, deşi nu era foarte mare, nu ceda. Atunci, călăuza mea s-a dus la o bază militară din apropiere după feşe, fiindcă nu se găsea nimic pentru pansarea rănilor în tot satul, nu era nici urmă de tifon sau plasturi.

Peste câteva ore, Petrus se întoarse cu feşele. Venea cu el şi un ofiţer tânăr, medic, care voia numaidecât să afle unde era animalul care mă muşcase.

— După rană, câinele e turbat, dădu medicul verdictul, cu un aer important.

— Nici vorbă, i-am răspuns eu. M-am cam întrecut cu joaca, dar îl cunosc de multă vreme.

Ofiţerul nu mă crezu. Voia neapărat să-mi dea un vaccin antirabic n-am avut încotro, a trebuit să-i dau voie să-mi facă prima doză, altfel m-ar fi transferat la spitalul Bazei. Apoi a vrut să ştie unde era câinele care mă muşcase.

— La Foncebadon, i-am răspuns.

— Foncebadon e o ruină. Nu există câini acolo, mi-o întoarse el, cu aerul cunoscătorului care nu înghite minciuni.

Am început să gem de o durere închipuită, şi ofiţerul medic se lăsă condus de Petrus afară din cameră. Dar lăsă tot ce aveam nevoie: bandaje sterile, plasture şi un unguent cicatrizant.

Petrus şi bătrâna nu s-au folosit de unguent. Au oblojit rănile cu pansamente pline cu ierburi. Ce m-a bucurat cel mai mult a fost că n-a mai trebuit să-mi ling rănile. Noaptea, amândoi îngenuncheau lângă patul meu şi, cu mâinile întinse peste corpul meu, se rugau cu voce tare. L-am întrebat pe Petrus despre ce era vorba, iar el a pomenit vag de Carisme şi de Drumul spre Roma. Am insistat, dar el nu mi-a mai răspuns.

Două zile mai târziu eram complet refăcut. M-am dus la fereastră şi am văzut câţiva soldaţi scotocind prin curţile oamenilor şi printre stâncile din împrejurimi. L-am întrebat pe unul dintre ei ce se întâmplă.

— E un câine turbat prin apropiere, îmi răspunse el.

Chiar în seara aceea fierarul, stăpânul camerelor, a venit să-mi spună că trebuie să plec din sat imediat ce voi putea merge. Se dusese vestea printre toţi locuitorii satului şi tuturor le era frică să nu turbez şi eu şi să le transmit boala. Petrus şi bătrâna au încercat să discute cu fierarul, dar acesta era de neclintit. Ba, la un moment dat, a ajuns până într-acolo încât a spus că văzuse un firicel de spumă la colţul gurii mele, când dormeam.

Nimic nu l-a putut convinge că de fapt i se poate întâmpla oricui, în timpul somnului. Noaptea, bătrâna şi călăuza mea au stat îndelung în rugăciune, cu mâinile întinse peste mine. Iar a doua zi, şchiopătând, iată-mă din nou pe Straniul Drum spre Santiago.

L-am întrebat pe Petrus dacă fusese îngrijorat de boala mea.

— Există o regulă pe Drumul spre Santiago despre care nu ţi-am pomenit, spuse el: odată început, singurul motiv pentru care îl poţi întrerupe este o boală. Dacă nu ţi s-ar fi vindecat rănile şi febra ar fi

persistat, ar fi fost un semn că această călătorie a noastră trebuia să se încheie aici. Dar, continuă cu un fel de mândrie, rugăciunile ne-au fost ascultate.

Am avut certitudinea că tot curajul acela era important şi pentru el, şi pentru mine.

Acum drumul mergea numai la vale, şi Petrus îmi spuse că o s-o ţinem aşa două zile. Ne întorsesem la ritmul nostru obişnuit, cu siesta după fiecare prânz, când soarele ardea cel mai tare. Cum eu eram bandajat, el îmi ducea rucsacul. Nu ne mai grăbeam: întâlnirea la care trebuia să ajungem avusese loc.

Starea sufletească prin care treceam se îmbunătăţea pe zi ce trece şi eram mândru de mine: escaladasem o cascadă şi învinsesem demonul Drumului. Nu mai lipsea decât sarcina cea mai importantă: să-mi găsesc spada. Am adus vorba despre asta.

— Victoria da, a fost frumoasă, dar ai eşuat în ce era mai important, spuse el, aducându-mă la realitate.

— În ce?

— N-ai ştiut momentul exact când avea să înceapă lupta: a trebuit ca eu să merg mai repede, să-ţi impun un marş forţat, şi tu nu te-ai gândit la altceva decât că-ţi căutam spada. La ce e bună o spadă dacă omul nu ştie unde-l aşteaptă duşmanul?

— Spada e unealta Puterii, i-am răspuns eu.

— Te încrezi prea mult în Puterea ta, îmi spuse el. Cascada, Practicile RAM, discuţiile cu Mesagerul tău te-au făcut să uiţi că mai aveai un duşman de înfrânt. Şi că aveai o întâlnire deja stabilită cu el. Înainte ca mâna să folosească spada, trebuie să localizezi duşmanul şi să ştii cum să-l înfrunţi. Spada dă numai lovitura. Dar mâna este victorioasă sau înfrântă înainte de a lovi. Ai reuşit să-l învingi pe Legiune fără spadă. Există un secret în căutarea asta, un secret pe care tu nu l-ai descoperit încă, dar fără de care niciodată nu vei putea găsi ceea ce cauţi.

Am căzut pe gânduri. De fiecare dată când eram sigur că ajunsesem aproape de obiectivul meu, Petrus îmi arăta, insistent, că eram un simplu pelerin, şi că încă îmi mai lipsea ceva pentru a găsi ce căutam. Bucuria pe care o simţisem cu câteva minute în urmă dispăru ca prin farmec.

Vasăzică eram tot ca la începutul Straniului Drum spre Santiago, iar asta m-a dezamăgit complet. Pe cărarea pe care păşeam eu, mii de oameni trecuseră de-a lungul celor douăsprezece secole, într-un convoi neîncetat către Santiago de Compostela. În cazul lor, era doar o chestiune de timp să ajungă acolo unde doreau. În cazul meu, capcanele Tradiţiei aşezau piedică după piedică, şi fiecare trebuia învinsă, încercare după încercare şi fiecare trebuia depăşită.

I-am spus lui Petrus că obosisem şi ne-am aşezat la umbră. Pe marginea drumului erau cruci mari de lemn. Petrus puse cele două rucsacuri jos şi vorbi din nou:

— Un duşman reprezintă întotdeauna partea noastră slabă. Care poate fi frica de durere fizică, dar şi senzaţia vremelnică de victorie sau dorinţa de a abandona lupta, considerând că nu merită efortul. Duşmanul nostru intră în luptă numai pentru că ştie că ne poate lovi. Exact în acel punct în care orgoliul nostru ne face să credem că suntem de neînvins, în timpul luptei, încercăm totdeauna să ne apărăm partea slabă, în timp ce Duşmanul loveşte partea lipsită de apărare – cea în care avem noi mai multă încredere. Şi ajungem să fim învinşi pentru că se întâmplă ceea ce nu trebuia să se întâmple niciodată: să-l lăsăm pe Duşman să aleagă modul de a lupta.

Tot ce-mi spunea Petrus se petrecuse în lupta mea cu câinele. În acelaşi timp, respingeam ideea că aveam duşmani şi că eram obligat să lupt cu ei. Când Petrus mi-a vorbit de Lupta Dreaptă, am crezut că vorbea de lupta pentru viaţă.

— Ai dreptate, dar Lupta Dreaptă nu e numai asta. Nu e un păcat să te războieşti, spuse el, după ce i-am împărtăşit îndoielile mele. Să te războieşti e un act de iubire. Duşmanul ne dezvoltă şi ne perfecţionează, aşa cum a făcut câinele cu tine.

— Dar se pare că tu nu eşti niciodată mulţumit. Tot timpul lipseşte ceva. Acum te rog să-mi vorbeşti de secretul spadei mele.

Dar Petrus îmi spuse că asta era ceva ce eu trebuia să ştiu înainte de a începe drumul. Şi continuă să-mi vorbească despre Duşman.

— Duşmanul e parte din Agape şi există pentru a ne pune la încercare mâna, voinţa, arta de a mânui spada. A fost pus în viaţa noastră – şi noi, în viaţa lui – cu un scop. Acest scop trebuie atins. De aceea, a fugi din luptă e tot ce poate fi mai rău. E mai rău decât să

pierzi lupta, pentru că din înfrângere tot înveţi ceva, dar fugind nu reuşim decât să-i cedăm victoria Duşmanului.

I-am spus atunci că mă mira să-l aud pe el, Petrus, care părea atât de legat de Isus, vorbind despre violenţă în felul acela.

— Gândeşte-te la necesitatea existenţei lui Iuda pentru Isus, îmi spuse. El trebuia să aleagă un Duşman, altfel lupta Lui pe pământ n-ar fi putut fi proslăvită.

Crucile de lemn ce străjuiau drumul erau o mărturie a felului în care fusese construită acea glorie: cu sânge, trădare şi abandon. M-am ridicat şi am spus că puteam porni.

Pe drum, am întrebat care era, într-o luptă, punctul cel mai puternic pe care omul se putea sprijini pentru a-şi învinge Duşmanul.

— Prezentul. Omul se bazează cel mai bine pe ceea ce face în prezent, pentru că aici se află Agape, voinţa de a învinge cu Entuziasm. Şi încă un lucru foarte important pe care vreau să-l clarific: rareori Duşmanul reprezintă Răul. El apare când o spadă nefolosită ruginește în teacă.

Mi-am adus aminte că odată, când construiam o casă de vară, soţia mea a schimbat peste noapte poziţia uneia dintre camere. Mi-a revenit mie sarcina neplăcută de a-i anunţa constructorului schimbarea. L-am chemat pe zidar, un om destul de bătrân, de aproape şaizeci de ani, şi i-am spus ce vrem. El s-a uitat, a studiat, apoi a venit cu o soluţie şi mai bună, care utiliza peretele deja început. Soţia mea a fost încântată de idee. Poate că asta voia Petrus să-mi spună, în cuvinte aşa de complicate – respectul pentru utilizarea forţei care zace în lucrul început, pentru a învinge Duşmanul.

I-am vorbit despre soluţia zidarului.

— Viaţa ne învaţă totdeauna mai mult decât Straniul Drum spre Santiago, mi-a spus. Numai că noi nu prea avem încredere în învăţăturile vieţii.

Crucile continuau de-a lungul Rutei Iacobine până la capăt. Erau opera unui pelerin care trebuie să fi avut puteri aproape supraomeneşti ca să poată ridica lemnul acela solid şi greu. Aşezate din treizeci în treizeci de metri, se întindeau cât vedeam cu ochii. L-am întrebat pe Petrus ce era cu ele.

— Un străvechi şi anacronic instrument de tortură, spuse el.

— Dar la ce folosesc ele aici?

— O fi vreun legământ. De unde să ştiu eu?

Ne-am oprit în faţa uneia care căzuse.

— Poate că a putrezit lemnul, am spus eu.

— Lemnul e la fel ca la celelalte. Doar una a putrezit.

— Sau poate nu a fost destul de adânc înfiptă în pământ.

Petrus privi în jur. Lăsă rucsacul şi se aşeză. Ne odihniserăm în urmă cu câteva minute, aşa că nu i-am înţeles gestul. Instinctiv am privit în jur, căutând câinele.

— Ai învins câinele, spuse el, ca şi cum mi-ar fi ghicit gândurile. Nu te mai speria de fantasmele morţilor.

— Atunci de ce ne-am oprit?

Petrus îmi făcu semn să tac şi rămase şi el tăcut câteva minute. Simţeam iar vechea mea spaimă de câine, aşa că am rămas în picioare, aşteptând ca el să vorbească.

— Ce auzi? mă întrebă el după un timp.

— Nimic. Liniştea.

— Ce bine ar fi să avem destulă clarviziune ca să putem asculta liniştea! Dar nu suntem decât oameni şi nu ştim nici măcar să ne ascultăm flecăreala proprie. Nu m-ai întrebat niciodată cum am presimţit sosirea lui Legiune, dar am să-ţi spun eu: l-am auzit. Zgomotul a început cu multe zile înainte, eram încă la Astorga. De atunci am început să merg mai repede, fiindcă toate indiciile arătau că aveam să ne întâlnim la Foncebadon. Şi tu ai auzit acelaşi zgomot ca şi mine, dar nu l-ai băgat în seamă. Totul stă scris în zgomote. Trecutul, prezentul şi viitorul omului. Un om care nu ştie să audă, nu poate asculta de sfaturile pe care ni le dă viaţa în fiecare clipă. Numai cine ascultă şoapta prezentului poate lua decizia corectă.

Petrus îmi ceru să mă aşez şi să uit de câine. Apoi îmi spuse că mă va învăţa una dintre Practicile cele mai uşoare dar şi dintre cele mai importante ale Drumului spre Santiago.

Şi mi-a explicat EXERCIŢIUL AUZULUI.

Exerciţiul Auzului

Relaxează-te. Închide ochii.

Încearcă, timp de câteva minute, să te concentrezi asupra tuturor sunetelor care te învăluie, aşa cum îşi acordează o orchestră instrumentele.

Imediat vei distinge fiecare sunet separat. Concentrează-te şi ia-le unul câte unul, ca şi cum ar fi un singur instrument care le-ar cânta. Încearcă să alungi alte sunete din minte.

Făcând zilnic acest exerciţiu, vei începe să auzi voci. Mai întâi vei crede că sunt rodul imaginaţiei tale. Apoi vei descoperi că sunt vocile oamenilor din trecut, prezent şi viitor, toţi participanţi la Memoria Timpului.

Acest exerciţiu trebuie realizat numai dacă deja cunoşti vocea Mesagerului tău.

Durata minimă: zece minute.

— Fă-l chiar acum, îmi spuse el.

Am început exerciţiul. Ascultam vântul, o voce feminină în depărtare, iar la un moment dat am auzit un cântat de cocoş. Nu era un exerciţiu greu, simplitatea lui m-a fascinat. Am lipit urechea de pământ şi am început să ascult zgomotul surd ce venea de acolo. Imediat am reuşit să despart fiecare sunet: foşnetul frunzelor fără vânt, sunetul vocii în depărtare, fâlfâitul aripilor de pasăre. A făcut un zgomot şi un animal, dar n-am reuşit să-mi dau seama ce vietate era. Cele cincisprezece minute din exerciţiu au trecut în zbor.

— Cu timpul, vei vedea că exerciţiul te va ajuta să iei decizia corectă, spuse Petrus, fără să mă întrebe ce auzisem. Agape vorbeşte prin Sfera Albastră, dar şi prin viziune, prin simţul tactil, prin miros, prin inimă şi prin auz. Într-o săptămână vei începe să auzi voci. La început vor fi voci timide, dar încet-încet îţi vor spune lucruri importante. Numai de Mesager să ai grijă, fiindcă va încerca să te zăpăcească. Dar cum tu îi cunoşti vocea, nu va mai fi un pericol.

Petrus mă întrebă dacă auzisem chemarea veselă a unui Duşman, invitaţia unei femei sau secretul spadei mele.

— Doar o voce feminină în depărtare, i-am răspuns. Dar era o ţărancă ce-şi chema copilul.

— Priveşte atunci la crucea asta din faţa ta şi ridic-o în picioare cu puterea gândului.

Am întrebat care era exerciţiul.

— Să ai încredere în gândul tău, îmi răspunse.

M-am aşezat pe jos, în poziţia lotusului. Ştiam că după tot ce reuşisem – câinele, cascada – o să reuşesc şi acum. Am privit fix crucea. M-am închipuit ieşind din propriul trup, apucând-o de braţe şi ridicând-o cu trupul meu astral. Pe drumul Tradiţiei mai făcusem câteva asemenea mici „miracole". Reuşisem să sparg pahare, statuete de porţelan sau să mişc lucruri de pe masă. Era un truc simplu de magie care, deşi nu însemna Putere, ajuta mult la convingerea „necredincioşilor". Nu încercasem niciodată cu vreun obiect de mărimea şi greutatea acelei cruci, dar dacă-mi ceruse Petrus, trebuia să reuşesc.

O jumătate de oră am încercat în toate felurile. Am folosit călătoria astrală şi sugestiile. Mi-am amintit cât de bine stăpânea Maestrul forţa

gravitaţiei şi am încercat să repet cuvintele pe care le pronunţa în asemenea ocazii. Nu s-a întâmplat nimic. Eram teribil de concentrat, dar crucea nu se mişca. L-am invocat pe Astrain, care a apărut între coloanele de foc. Dar când i-am pomenit de cruce, mi-a răspuns că detesta obiectul acela.

Petrus mă scutură şi mă scoase din transă.

— Hai că treaba asta începe să mă plictisească, spuse el. Dacă nu reuşeşti cu gândul, atunci pune crucea în picioare cu mâinile.

— Cu mâinile?

— Supune-te!

M-am speriat. În faţa mea se afla dintr-odată un om aspru, foarte diferit de acela care-mi îngrijise rănile. Nu ştiam nici ce să zic, nici ce să fac.

— Supune-te! repetă el. E un ordin!

Aveam mâinile bandajate până sus, de la lupta cu câinele. În pofida Exerciţiului Auzului, urechile mele refuzau să creadă în ceea ce auzeau. Fără un cuvânt, i-am arătat bandajele. El însă mă privea rece, lipsit de expresie. Aştepta ca eu să mă supun. Călăuza şi prietenul care mă însoţiseră tot timpul, care mă învăţaseră Practicile RAM şi-mi povestiseră frumoasele istorii ale Drumului spre Santiago păreau să nu se mai afle aici. În locul lor vedeam doar un om care mă privea ca pe un sclav şi-mi cerea o prostie.

— Ce mai aştepţi? insistă el.

Mi-am amintit de cascadă. Mi-am amintit că în ziua aceea mă îndoisem de Petrus, dar el fusese generos cu mine. Îşi arătase dragostea şi mă împiedicase să renunţ la spadă. Nu înţelegeam de ce cineva atât de generos se arăta aşa de grosolan acum, reprezentând în acel moment tot ceea ce rasa omenească încerca să alunge cât mai departe, adică oprimarea omului de seamănul lui.

— Petrus, eu…

— Supune-te sau Drumul spre Santiago se termină acum!

Iarăşi frica. În clipa aceea mi-era mai frică de el decât îmi fusese de cascadă sau de câinele care mă înspăimântase atâta vreme. M-am rugat cu disperare ca natura să-mi dea vreun semn, să pot vedea sau auzi ceva care să justifice ordinul acela fără sens. Totul rămase mut în jur. Trebuia să mă supun lui Petrus sau să uit de spadă. Încă o dată am

ridicat braţele bandajate, dar el se aşează jos aşteptând ca eu să împlinesc porunca. M-am hotărât să mă supun.

M-am dus până la cruce şi am încercat s-o împing cu piciorul, ca să-i încerc greutatea. Abia s-a urnit. Şi dacă aveam mâinile sănătoase tot ar fi fost foarte greu s-o ridic, aşa că mi-am închipuit că sarcina aceea era imposibil de realizat cu mâinile bandajate. O să mor aici în faţa lui, dacă aşa trebuie, o să asud sânge precum Isus atunci când a cărat povara crucii, dar avea să vadă că sunt demn şi poate că asta o să-i înmoaie inima şi o să mă scutească de încercarea aceea.

Am observat că primul lucru ce trebuia făcut nu era să mişc crucea, ci să o desprind de postament, apoi să fac o groapă şi s-o împing acolo. Am luat o piatră ascuţită şi, stăpânindu-mi durerea, am început să lovesc şi să curăţ capătul de lemn.

Durerile creşteau mereu, iar aşchiile cedau cu mare greutate. Trebuia să termin repede, înainte ca rănile să se desfacă şi mişcările să devină insuportabile. Am început să lucrez un pic mai lent, ca să pot sfârşi înainte ca durerea să mă învingă. Mi-am scos tricoul şi mi-am înfăşurat mâna, pentru a o proteja. Ideea a fost bună: s-a rupt prima aşchie, apoi a doua. Piatra s-a tocit şi am căutat alta. De câte ori mă opream din lucru, aveam impresia că nu voi mai putea reîncepe. Am strâns mai multe pietre ascuţite – acum le foloseam una după alta, pentru ca fierbinţeala mâinii ce lucra să scadă durerea. Săriseră aproape toate aşchiile postamentului, dar bucata principală încă mai rezista. Durerea creştea şi ea, aşa că am abandonat planul iniţial şi am început să lucrez frenetic. Acum ştiam că o să ajung la un punct în care durerea avea să devină insuportabilă. Eram foarte aproape de el, era doar o chestiune de timp, un timp pe care eu trebuia să-l înving. Eram aşa de nervos că m-am ridicat şi am dat un şut cu toată puterea în trunchiul acela care-mi provoca atâta suferinţă.

Cu un zgomot, crucea căzu într-o parte, eliberată de postament.

Bucuria a durat numai câteva clipe. Mâna a început să pulseze violent când abia-mi începusem munca. M-am uitat la Petrus, dar el adormise. O vreme m-am tot gândit cum să-l înşel, să pun crucea în picioare fără ca el să-şi dea seama.

Dar chiar asta voia Petrus: să pun crucea în picioare. N-aveam cum să-l înşel, fiindcă sarcina depindea numai de mine.

M-am uitat în jos, la pământul galben şi uscat. Pietrele vor fi iarăşi singura mea scăpare. Nu mai puteam lucra cu mâna dreaptă, mă durea prea tare şi avea ceva păstos înăuntru, care-mi provoca şi mai multă suferinţă. Am scos încet tricoul care înfăşură bandajul: roşul sângelui pătase pansamentul, după ce rana era aproape cicatrizată. Petrus era inuman.

Am căutat alt fel de piatră, mai grea şi mai rezistentă. Mi-am înfăşurat mâna stângă cu tricoul şi am început iar să scurm pământul, săpând la piciorul crucii. Ritmul iniţial, care părea rapid, încetini brusc când am dat de un pământ pietros şi uscat. Săpam, dar gaura părea la fel ca la început. M-am hotărât să n-o lărgesc prea tare, în aşa fel încât crucea să se potrivească fără să lase prea mult joc, dar în felul acesta era foarte greu să scot pământul de la fund. Nu mă mai durea mâna dreaptă, dar sângele coagulat îmi făcea greaţă şi mă enerva. Cum nu eram stângaci, scăpăm tot timpul piatra din mână.

Am săpat la nesfârşit. De câte ori piatra lovea pământul, de câte ori scoteam ce săpasem cu mâna făcută căuş mă gândeam la Petrus. Îi priveam somnul liniştit şi-l uram din tot sufletul. Nici zgomotul, nici ura mea nu păreau să-l tulbure. „Petrus o fi având motivele lui", mă gândeam eu, dar nu puteam înţelege slugăreala aceea, felul cum mă umilise. Atunci pământul se transforma în figura lui, eu loveam cu piatra şi mânia mă ajuta să sap mai adânc. Acum era doar o chestiune de timp: mai devreme sau mai târziu aveam să reuşesc.

Tocmai când mă gândeam la toate astea, piatra lovi în ceva tare şi-mi scăpă iarăşi din mână. Era chiar lucrul de care mă temeam: după atâta muncă, dădusem peste un bolovan, prea mare ca să-l pot ocoli cumva.

M-am ridicat, mi-am şters sudoarea de pe faţă şi am căzut pe gânduri. Nu aveam destulă putere să mut crucea în alt loc. N-aş fi putut lua totul de la capăt, pentru că – acum, că mă oprisem – mi-am dat seama că nu-mi mai simţeam mâna stângă. Era mai rău decât durerea şi eram foarte îngrijorat. Mi-am privit degetele şi am văzut că abia le mai puteam mişca, dar răspundeau încă la comandă, numai că instinctul îmi spunea că nu trebuia să-mi sacrific mâna.

M-am uitat în gaură. Nu era destul de adâncă pentru a susţine crucea.

„Soluţia greşită ţi-o va arăta pe cea bună." Mi-am adus aminte de Exerciţiul Umbrelor şi de fraza lui Petrus. Şi tot el susţinea cu tărie că Practicile RAM aveau sens numai dacă le puteam aplica la provocările zilnice ale vieţii. Chiar în faţa unei situaţii absurde ca aceea, Practicile RAM puteau să folosească cumva.

„Soluţia greşită ţi-o va arăta pe cea bună." Calea imposibilă era să târăsc crucea în alt loc, pentru că nu aveam putere pentru aşa ceva. Tot o soluţie imposibilă era să continui să sap, să cobor mai adânc în pământ.

Atunci, dacă era greşit să cobor mai adânc în pământ, o soluţie posibilă era să ridic pământul. Dar cum?

Şi, deodată, toată dragostea mea se revărsă peste Petrus. Avea dreptate. Puteam să înalţ pământul.

Am început să strâng toate pietrele de primprejur şi să le aşez în jurul găurii, amestecându-le cu pământul proaspăt săpat. Cu mare greutate am ridicat puţin piciorul crucii şi i-am băgat dedesubt pietre, ca să stea mai sus. Într-o jumătate de oră movila era destul de înaltă, gaura – destul de adâncă.

Nu-mi mai rămânea decât să trag crucea în gaură. Era ultimul efort, trebuia să reuşesc. Nu-mi mai simţeam o mână, iar cealaltă mă durea. Braţele erau oblojite amândouă. Dar spinarea era sănătoasă, nu avea decât câteva zgârieturi. Dacă mă băgăm sub cruce şi mă ridicam încet, o puteam face să alunece în groapă.

M-am lăsat la pământ, simţind gustul prafului care-mi intrase şi în ochi. Mâna pe care n-o mai simţeam făcu un ultim efort şi ridică un pic crucea, cât să încap eu dedesubt. M-am aşezat cu multă grijă, în aşa fel încât trunchiul crucii să vină pe coloana mea vertebrală. Îi simţeam greutatea, era mare, dar nu imposibil de cărat. Mi-am amintit Exerciţiul Seminţei şi, cu mare grijă, m-am cuibărit în poziţie fetală sub cruce, potrivind-o în echilibru pe spatele meu. De câteva ori am crezut că o să alunece unde nu trebuia, dar mă mişcăm extrem de încet, în aşa fel încât reuşeam să prevăd dezechilibrarea şi s-o corectez prin poziţia corpului. În sfârşit, am ajuns în poziţia fetală deplină, sub cruce, cu genunchii la frunte şi cu crucea în echilibru pe spate. Pentru o clipă, piciorul crucii se mişcă pe movila de pietre, dar nu ieşi din lăcaşul ei.

„Bine că nu trebuie să salvez Universul”, mi-am zis, zdrobit sub povara crucii şi a tuturor lucrurilor care mi se întâmplau. Un profund sentiment religios mă cuprinse. Mi-am amintit că Cineva dusese deja în spinare o cruce şi că mâinile rănite nu putuseră să scape, ca ale mele, de durere şi de asprimea lemnului. Era un sentiment religios plin de durere pe care l-am îndepărtat repede din minte, fiindcă crucea de pe spinare era gata să cadă iar.

Şi atunci, ridicându-mă încet, am început să renasc. Nu puteam privi în spate, singura mea orientare era zgomotul – or tocmai învăţasem să ascult lumea, ca şi cum Petrus ar fi ghicit că avea să-mi trebuiască asemenea cunoştinţe chiar acum. Simţeam greutatea şi pietrele aşezându-se, dar crucea se înălţa încet pentru a mă izbăvi de încercarea aceea şi pentru a redeveni ciudata strajă de pe Drumul spre Santiago.

Eram la ultima sforţare. Când aş fi ajuns să stau pe călcâie, ea trebuia să alunece lin de pe spinarea mea şi să se afunde în gaură. O piatră, două s-au mişcat de la locul lor, dar acum crucea mă ajuta, fiindcă nu se deplasase de pe direcţia movilei de pământ. În sfârşit, o smucitură resimţită pe spinare mi-a spus că piciorul crucii era deasupra găurii. Era momentul final, asemănător celui de la cascadă, când a trebuit să străpung curentul apei. Clipa cea mai grea, fiindcă omului îi e frică să nu piardă şi vrea să se dea bătut înainte de a se petrece acel lucru. Încă o dată am simţit absurditatea sarcinii mele, aceea de a aşeza o cruce în picioare când tot ce-mi doream eu era să-mi găsesc spada şi să dărâm toate crucile pentru a putea renaşte în lumea lui Isus Mântuitorul. Nimic din toate acestea nu avea importanţă. Cu o mişcare bruscă, m-am împins cu toate puterile în crucea din spate, crucea alunecă, şi atunci am înţeles încă o dată că destinul era cel care-mi îndruma opera pe care o realizasem.

Am aşteptat bufnitura crucii în groapă, şi în cădere aceasta antrenă pietrele de pe margine, puse de mine ca să înalţ movila. Imediat mi-a trecut prin cap că nu era prea bine aşezată şi că putea veni peste mine. Dar n-am auzit decât un zgomot surd, de ceva care cade în fundul pământului.

M-am întors încet. Crucea stătea în picioare, încă mişcându-se uşor. Câteva pietre se rostogoleau de pe movilă, dar ea nu avea să cadă. Am început să pun iute la loc pietrele căzute şi am luat crucea în braţe

pentru a nu se mai mişca. Acum am simţit-o vie, caldă şi am fost sigur că-mi fusese prietenă tot timpul cât muncisem. M-am desprins încet, aranjând pietrele cu piciorul.

Am stat şi mi-am admirat munca preţ de câteva clipe, până ce rănile au început să mă doară. Petrus încă mai dormea. M-am dus lângă el şi l-am împins cu piciorul.

— Foarte bine, a fost tot ce a spus. La Ponferrada o să-ţi schimbi pansamentele.

Tradiţia

— Aş fi preferat să ridic un copac. Crucea aceea în spinare mi-a făcut impresia că obiectivul căutării înţelepciunii este să fii sacrificat de oameni.

Am privit în jur şi propriile mele cuvinte mi-au sunat fals. Episodul crucii era ceva depărtat, ca şi cum s-ar fi întâmplat cândva de mult, nu în ziua anterioară. Nu se potrivea deloc cu baia de marmură neagră, apa călduţă din cada cu hidromasaj şi cupa ca un crin de cristal plin cu un excelent vin de Rioja pe care-l gustam încet. Petrus se afla în afara câmpului meu vizual, în odaia luxosului hotel unde ne cazasem.

— De ce o cruce? am insistat.

— A fost foarte greu să-i conving la recepţie că nu eşti cerşetor, strigă el din camera alăturată.

Schimbase vorba şi eu ştiam, din proprie experienţă, că nu folosea la nimic să insist. M-am ridicat, mi-am pus pantalonii şi o bluză curată şi am început să-mi refac bandajele. Desfăcusem tifonul cu mare grijă, de teamă să nu găsesc rănile deschise, dar numai coaja se desfăcuse, lăsând să iasă un firişor de sânge. Începuse să se închidă şi locul acela, iar eu mă simţeam întremat şi bine dispus.

Am luat cina în restaurantul hotelului. Petrus ceru specialitatea casei, *paella valenciana,* pe care am mâncat-o tăcuţi, stropind-o cu savurosul vin de Rioja. După cină, m-a invitat să facem o plimbare.

Am ieşit din hotel şi ne-am dus spre gară. Revenise la tăcerea lui obişnuită şi nu vorbi deloc tot timpul drumului. Am ajuns în dreptul unor vagoane murdare care miroseau a ulei, şi el se aşeză pe scara unei locomotive uriaşe.

— Să ne oprim aici, spuse.

Eu nu voiam să-mi murdăresc pantalonii de ulei, aşa că am rămas în picioare. Am întrebat dacă nu era mai bine să mergem până în piaţa principală din Ponferrada.

— Drumul spre Santiago e pe cale să se încheie, spuse călăuza mea. Şi cum realităţile noastre sunt mai aproape de aceste vagoane de tren mirosind a ulei decât de bucolicele colţuri pe care le-am cunoscut în călătoria noastră, e mai bine ca discuţia noastră de azi să se desfăşoare aici.

Petrus îmi ceru să-mi scot adidaşii şi cămaşa. Apoi scoase bandajele de la braţe, lăsându-le mai libere. Dar nu se atinse de cele de la mâini.

— Nu te îngrijora, spuse el. N-o să ai nevoie de mâini acum; cel puţin nu pentru a lovi ceva.

Era mai serios decât de obicei şi tonul vocii lui mă îngrijoră. Trebuia să urmeze ceva important.

Petrus se aşeză din nou pe scara locomotivei şi mă privi îndelung. Apoi zise:

— N-o să-ţi spun nimic despre episodul de ieri. Vei descoperi singur semnificaţia lui când te vei hotărî să faci Drumul spre Roma, care este Drumul Carismei şi al miracolelor. Vreau să-ţi spun un singur lucru: oamenii care se cred înţelepţi sunt nehotărâţi când trebuie să poruncească şi nesupuşi când trebuie să servească. Li se pare ruşinos să dea ordine şi dezonorant să le primească. Niciodată să nu te porţi aşa. În cameră, spuneai că drumul înţelepciunii duce la sacrificiu. E o greşeală. Ucenicia ta nu s-a terminat ieri: mai ai de descoperit spada şi secretul pe care-l ascunde. Practicile RAM îl fac pe om să lupte în Lupta Dreaptă şi să aibă mai multe şanse de victorie în viaţă. Experienţa prin care ai trecut ieri a fost doar o încercare a Drumului, o pregătire pentru Drumul spre Roma. Dacă vei dori să-l faci – şi mă întristează că te-ai gândit la altceva.

Într-adevăr, era o undă de tristeţe în vocea lui. Mi-am dat seama că tot timpul pusesem la îndoială aproape toate învăţăturile lui. Nu eram un Castañeda umil şi puternic în faţa învăţăturilor lui Don Juan, ci un om înfumurat şi nesupus în faţa marii simplităţi a Practicilor RAM. Am vrut să i-o spun, dar ştiam că acum era prea târziu.

— Închide ochii, spuse Petrus. Fă Impulsul de RAM şi încearcă să te armonizezi cu fierul ăsta, cu maşinăria şi mirosul de ulei. Aceasta e lumea noastră. Trebuie să deschizi ochii doar când eu îmi voi fi terminat partea mea şi voi începe să te învăţ un exerciţiu.

M-am concentrat asupra Impulsului, am închis ochii şi corpul a început să se relaxeze. Se auzea zgomotul oraşului, câţiva câini lătrând în depărtare şi un murmur de voci discutând, nu prea departe de locul unde ne aflam. Deodată, l-am auzit pe Petrus fredonând un cântec italian care fusese un mare succes în adolescenţa mea, în interpretarea lui Pepino din Capri. Nu înţelegeam cuvintele, dar cântecul îmi aduse

aminte de lucruri extraordinare şi mă ajută să intru într-o stare de linişte mai profundă.

— Cu ceva timp în urmă, începu el după ce se oprise din cântat, pe când pregăteam un proiect pentru a-l preda Prefecturii din Milano, am primit un mesaj de la Maestrul meu. Cineva urmase până la sfârşit calea Tradiţiei, dar nu-şi primise spada. Eu trebuia să-l călăuzesc pe Drumul spre Santiago. Lucrul nu m-a surprins: aşteptam să mă sune în orice clipă, pentru că eu nu îndeplinisem încă sarcina ce-o aveam: să călăuzesc un pelerin pe Calea Lactee, la fel cum fusesem eu călăuzit cândva. Dar mi-a creat o stare nervoasă, pentru că era prima şi ultima oară când făceam aşa ceva şi nu ştiam cum aveam să-mi îndeplinesc rolul.

Cuvintele lui Petrus au fost o mare surpriză pentru mine. Credeam că făcuse asta de zeci de ori.

— Ai venit şi te-am condus, continuă el. Mărturisesc că la început a fost foarte greu, pentru că erai mult mai interesat de latura intelectuală a învăţăturilor decât de adevăratul sens al Drumului, care e drumul oamenilor obişnuiţi. După întâlnirea cu Alfonso, am început să am o relaţie mult mai puternică şi strânsă cu tine şi credeam că o să te pot învăţa secretul spadei tale. Dar asta nu s-a întâmplat, aşa că va trebui să înveţi singur, în puţinul timp care-ţi rămâne pentru asta.

Discuţia începuse să mă streseze şi nu mă mai puteam concentra asupra Impulsului de RAM. Petrus a observat probabil, fiindcă a început iar să fredoneze cântecul acela de demult şi nu s-a oprit decât când eu eram din nou relaxat.

— Dacă vei descoperi secretul şi-ţi vei găsi spada, vei descoperi şi faţa RAM, şi vei fi stăpânul Puterii. Dar asta nu e totul: pentru a atinge înţelepciunea totală, va trebui să mai parcurgi celelalte Trei Drumuri, inclusiv drumul secret care nu-ţi va fi revelat nici chiar de acela care l-a străbătut. Îţi spun toate astea pentru că nu ne vom mai întâlni decât o singură dată.

Mi-a sărit inima şi, involuntar, am deschis ochii. Petrus avea o aură, cu lumina aceea pe care n-o mai văzusem decât la Maestrul meu.

— Închide ochii! mi-a zis şi eu m-am supus imediat. Dar inima mi se făcuse cât un purice şi nu mai reuşeam să mă concentrez. Călăuza mea îşi reluă melodia italiană, şi numai după multă vreme m-am mai relaxat un pic.

— Mâine vei primi un bilet care-ţi va spune unde mă aflu. Va fi un ritual de iniţiere colectivă, un ritual în cinstea Tradiţiei. Dedicat bărbaţilor şi femeilor care timp de secole au ajutat să menţină aprinsă flacăra înţelepciunii, a Luptei Drepte şi a lui Agape. Poţi să nu vorbeşti cu mine. Locul unde ne vom întâlni e sacru, scăldat de sângele cavalerilor care străbăteau drumul Tradiţiei şi nu au fost în stare să învingă, deşi aveau spadele ascuţite. Dar sacrificiul lor nu a fost zadarnic şi dovadă este că, după secole, oameni care au străbătut diferite drumuri vor fi acolo pentru a-şi da tributul lor. Asta e important şi nu trebuie să uiţi niciodată: chiar dacă vei ajunge Maestru, să ştii că drumul tău e doar unul din multele care duc spre Dumnezeu. Isus a spus odată: „în casa Tatălui Meu multe locaşuri sunt." Şi ştia foarte bine despre ce vorbeşte.

Petrus îmi spuse iar că, după ziua de mâine, nu-l voi mai vedea.

— Într-o zi, în viitor, vei primi o înştiinţare de la mine care îţi va cere să conduci pe cineva pe Drumul spre Santiago, tot aşa cum te-am condus eu. Atunci vei putea trăi marele secret al acestei călătorii, un secret pe care ţi-l voi dezvălui acum, dar numai prin cuvinte. E un secret care trebuie să fie trăit pentru a fi înţeles.

A urmat o lungă tăcere. Ajunsesem să cred că se răzgândise sau că plecase de lângă tren. Am simţit o dorinţă puternică să deschid ochii ca să văd ce se petrece, dar m-am abţinut ca să mă pot concentra asupra Impulsului de RAM.

— Secretul e următorul se auzi vocea lui Petrus după o tăcere nesfârşită. Nu poţi învăţa decât atunci când îi înveţi pe alţii. Am făcut împreună Straniul Drum spre Santiago, dar în timp ce tu învăţai Practicile, eu începeam să cunosc semnificaţia Practicilor. Predându-ţi-le, eu am învăţat cu adevărat. Asumându-mi rolul călăuzei, am reuşit să-mi găsesc propriul meu drum. Dacă reuşeşti să-ţi găseşti spada, va trebui să înveţi pe cineva cum e Drumul. Şi numai când se va întâmpla acest lucru, când vei accepta rolul de Maestru, atunci vei găsi toate răspunsurile în inima ta. Toţi ştim absolut tot, înainte ca cineva să ne fi pomenit măcar ceva. Viaţa ne învaţă cu fiecare clipă, şi singurul secret este să accepţi că, doar cu viaţa noastră de zi cu zi, putem fi tot aşa de înţelepţi ca Solomon şi puternici ca Alexandru cel Mare. Dar nu devenim conştienţi de asta decât când suntem obligaţi să învăţăm pe

cineva şi când participăm la aventuri atât de ieşite din comun cum este aceasta.

Trăiam una dintre despărţirile cele mai neaşteptate din viaţa mea. Cineva cu care avusesem o legătură atât de strânsă, de la care speram să mă conducă spre obiectivul meu, mă părăsea aşa, tam-nisam, în mijlocul drumului. Într-o gară, în miros de ulei, ţinându-mă cu ochii închişi.

— Nu-mi place să spun adio, continuă Petrus. Sunt italian şi sunt emotiv. Prin efectul Legii va trebui să-ţi descoperi spada singur – este unicul mod de a crede în propria ta putere. Tot ce am avut să-ţi transmit, ţi-am transmis. Mai lipseşte doar Exerciţiul Dansului, pe care ţi-l voi explica acum, iar tu îl vei face mâine, la aniversarea rituală.

Tăcu o vreme, apoi vorbi iar.

— Acela care se laudă, să se laude întru Domnul. Poţi deschide ochii.

Petrus stătea aşezat pe o treaptă a locomotivei, în cel mai normal mod posibil. Nu aveam chef să vorbesc deloc, pentru că eu eram brazilian şi deci emotiv şi eu. Becul de mercur care ne lumina a început să clipească, iar un tren şuieră în depărtare, anunţându-şi sosirea.

Atunci Petrus mă învăţă EXERCIŢIUL DANSULUI.

Exerciţiul Dansului

Relaxează-te. Închide ochii.

Închipuie-ţi primele melodii pe care le-ai ascultat în viaţa ta. Cântă-le în gând. Apoi lasă ca anumite părţi din corp – picioarele, burta, mâinile, capul etc. – dar numai una câte una, să înceapă să danseze pe melodia pe care o cânţi.

Peste cinci minute, nu mai cânta în gând, ascultă zgomotele care te înconjoară. Compune cu ele o melodie şi dansează cu tot trupul. Evită orice gând care te-ar putea fura, încearcă doar să ţii minte imaginile care-ţi vor apărea spontan.

Dansul este una dintre cele mai perfecte forme de comunicare cu Inteligenţa Infinită.

Durată: cincisprezece minute.

— Încă ceva, spuse el, privindu-mă drept în ochi. Când mi-am sfârşit pelerinajul, am pictat un tablou foarte mare şi frumos, dezvăluind tot ce se petrecuse cu mine pe acest drum. Aceasta este calea oamenilor obişnuiţi, şi tu poţi să faci la fel dacă vrei. Dacă nu ştii să pictezi, scrie ceva, inventează un balet. Astfel, indiferent unde se află, oamenii vor putea să străbată Ruta Iacobină, Calea Lactee sau Straniul Drum spre Santiago.

Trenul care şuierase intră în gară. Petrus făcu un semn şi se sui între vagoanele staţionate. Eu am rămas acolo în mijlocul acelui scârţâit de frâne de oţel, încercând să descifrez misterioasa Cale Lactee de deasupra capului meu, cu stelele care mă conduseseră până aici şi care conduceau, cu tăcerea lor, solitudinea şi destinul tuturor oamenilor.

A doua zi am găsit o notiţă în crăpătura uşii: *7:00 p.m. Castelul Templierilor.*

Mi-am petrecut restul zilei hoinărind de colo-colo. Am traversat de mai mult de trei ori oraşul Ponferrada, în timp ce priveam din depărtare, pe un deal, castelul unde trebuia să ajung la căderea serii. Templierii mi-au stârnit totdeauna imaginaţia, iar castelul din Ponferrada nu era singurul semn al Ordinului Templierilor pe Ruta Iacobină. Creat de nouă cavaleri care au decis să nu se mai întoarcă în cruciade, în scurtă vreme şi-au răspândit puterea în toată Europa şi au provocat o adevărată revoluţie în obiceiurile acelui început de mileniu. În timp ce majoritatea nobililor din epocă se ocupa numai de îmbogăţirea pe seama şerbiei din sistemul feudal, Cavalerii Templieri şi-au dedicat viaţa, averile şi spadele unei singure cauze: să-i apere pe pelerini pe Drumul spre Ierusalim, găsind un model de viaţă spirituală care să-i ajute la căutarea înţelepciunii.

Era în 1118, când Hugues de Payns şi alţi opt cavaleri se întâlneau în curtea unui vechi castel abandonat şi făceau jurământ de dragoste pentru întreaga omenire. Două secole mai târziu, existau peste cinci mii de comenduiri răspândite în toată lumea cunoscută la acea vreme, îmbinând două ocupaţii care până atunci păreau incompatibile: viaţa militară şi viaţa religioasă. Donaţiile membrilor ei şi ale miilor de pelerini recunoscători a făcut ca Ordinul Templierilor să acumuleze în

scurt timp o bogăţie uriaşă, care de multe ori a servit pentru a răscumpăra creştini răpiţi de musulmani. Cinstea Cavalerilor era aşa de mare, încât regi şi nobili le încredinţau bogăţiile, luând cu ei o simplă hârtiuţă care să arate existenţa acelor valori. Documentul putea fi răscumpărat în oricare din castelele Ordinului Templierilor pentru o sumă echivalentă şi a stat la originea scrisorilor bancare de schimb din zilele noastre.

Cucernicia, la rândul ei, a făcut ca Templierii să înţeleagă marele adevăr amintit de Petrus în noaptea precedentă: casa Tatălui are multe locaşuri. Au început să lase deoparte luptele pentru credinţă şi să strângă la un loc principalele religii monoteiste din epocă: creştină, iudaică şi islamică. Capelele lor au început să aibă cupola rotundă a templului iudaic al lui Solomon, pereţii octogonali ai moscheelor arabe şi navele specifice bisericilor creştine.

Cu toate acestea, ca tot ce se petrece mai înainte de soroc, Templierii au început să fie priviţi cu neîncredere. Marea lor putere economică a început să fie râvnită de regi, iar deschiderea religioasă a devenit o ameninţare pentru biserică. Într-o sâmbătă, la 13 octombrie 1307, Vaticanul şi principalele state europene au dezlănţuit una dintre cele mai mari operaţiuni poliţieneşti din Evul Mediu: noaptea, principalii şefi templieri au fost răpiţi din castelele lor şi duşi la închisoare. Erau acuzaţi de practica unor ceremonii secrete care cuprindeau adoraţia demonului, blasfemii împotriva lui Isus Hristos, ritualuri orgiace şi sodomii cu aspiranţii. După torturi violente, abjurări şi trădări, Ordinul Templului a fost şters de pe harta istoriei medievale. Ultimul Maestru al Ordinului, Jacques de Molay, a fost ars de viu în centrul Parisului, împreună cu alt cavaler. Ultima lui dorinţă a fost să moară privind turnurile Catedralei Notre-Dame.

În tot acest timp Spania, ocupată cu recucerirea Peninsulei Iberice, celebra Reconquista, a crezut de cuviinţă să-i accepte pe toţi cavalerii care fugeau din Europa, ca să-i ajute pe regii spanioli în luptele împotriva maurilor. Aceşti cavaleri au fost absorbiţi de ordinele spaniole, între care şi Ordinul Santiago al Spadei, răspunzător cu paza Drumului.

Toate acestea îmi treceau prin cap în seara când, la şapte fix, am intrat pe poarta principală a bătrânului Castel al Templului din Ponferrada, unde aveam întâlnire cu Tradiţia.

Nu era nimeni. Am aşteptat o jumătate de oră, fumând ţigară după ţigară, de am ajuns să-mi închipui ce era mai rău: Ritualul trebuie să fi fost la 7:00 a.m., adică dimineaţa. Dar chiar când mă pregăteam să plec, două tinere cu steagul Olandei şi cu scoica – simbol al Drumului spre Santiago – brodată pe haine, şi-au făcut apariţia. Au venit la mine, am schimbat câteva cuvinte şi am conchis că aşteptam acelaşi lucru. Biletul nu fusese greşit, m-am gândit eu cu uşurare.

La fiecare cincisprezece minute venea cineva. Au apărut un australian, cinci spanioli şi încă un olandez. În afară de câteva întrebări despre orar – îndoială comună tuturor – nu prea am vorbit. Ne-am aşezat cu toţii în aceeaşi parte a castelului – un atrium în ruine care servise şi drept depozit de alimente în timpuri străvechi – şi ne-am hotărât să aşteptăm să se petreacă ceva. Chiar dacă trebuia să aşteptăm încă o zi şi încă o noapte.

Aşteptarea s-a prelungit, aşa că ne-am apucat să vorbim despre motivele care ne aduseseră acolo. Atunci am văzut că Drumul spre Santiago e folosit de mai multe Ordine, majoritatea legate cumva de Tradiţie. Cei care se aflau acolo trecuseră prin multe încercări şi iniţieri, dar erau încercări pe care eu le ştiam de mult, din Brazilia. Numai eu şi australianul eram în căutarea gradului maxim al Primului Drum. Chiar fără a intra în detalii, mi-am dat seama că procesul parcurs de australian era absolut diferit de Practicile de RAM.

Pe la 8:45, când începuserăm să trăncănim despre vieţile noastre personale, a sunat un gong. Zgomotul venea din vechea capelă a castelului. Ne-am îndreptat toţi într-acolo.

A fost o cină impresionantă. Capela – sau ce mai rămăsese din ea, pentru că cea mai mare parte era în ruine – era luminată toată cu făclii. În locul unde cândva se ridica altarul, se profilau şapte siluete îmbrăcate în straiele seculare ale templierilor: glugă şi coif de oţel, cămaşă de zale, spadă şi scut. Am împietrit: părea că timpul făcuse un salt înapoi. Singurul lucru care ţinea încă de realitate era îmbrăcămintea noastră – jeans şi tricouri cu scoici brodate.

Deşi lumina făcliilor era slabă, mi-am dat seama că unul dintre Cavaleri era Petrus.

— Apropiaţi-vă de Maeştrii voştri, spuse cel care părea mai bătrân. Priviţi drept în ochii lor. Scoateţi-vă hainele şi primiţi costumele.

M-am îndreptat spre Petrus şi l-am privit drept în ochi. Era într-un fel de transă şi păru că nu mă recunoaşte. Dar am observat în privirea lui un fel de tristeţe, aceeaşi tristeţe pe care vocea i-o trădase în noaptea precedentă. Mi-am scos toate hainele, iar Petrus îmi dădu un fel de tunică neagră, parfumată, care-mi veni ca turnată pe talie. Am dedus că unul dintre Maeştri avea mai mulţi discipoli, dar n-am putut vedea care, pentru că stăteam cu privirea fixă în ochii lui Petrus.

Marele Preot se îndreptă spre centrul capelei, iar doi cavaleri începură să traseze un cerc în jurul nostru, sfinţindu-l în acelaşi timp:

— Trinitas, Sother, Messias, Emmanuel, Sabahot, Adonai, Athanatos, Iisus…

Şi cercul se închise, protecţie indispensabilă pentru cei ce se aflau în interiorul lui. Mi-am dat seama că patru persoane aveau tunici albe, ceea ce însemna jurământul deplin de castitate.

— Amides, Theodonias, Anitor! spuse Marele Preot. Cu meritele îngerilor, Doamne, îmi pun haina izbăvirii, şi fie ca tot ce voi dori eu să se poată transforma în realitate, prin Tine, o, Sacru Adonai, a cărui împărăţie durează întru veşnicie. Amin!

Marele Preot îşi puse peste zaua de metal o mantie albă, care avea în mijloc Crucea Templierilor brodată cu roşu. Ceilalţi Cavaleri i-au imitat gestul.

Era fix ora nouă seara, ora lui Mercur, Mesagerul. Iar eu stăteam din nou aici, în centrul unui cerc al Tradiţiei. Un miros de tămâie, de izmă, busuioc şi smirnă se răspândi în capelă. Şi începu marea invocaţie, făcută de către toţi Cavalerii:

— O, Mare şi Puternice Rege N., care împărăteşti prin puterea Supremului Dumnezeu, EL, peste toate spiritele superioare şi inferioare, dar mai cu seamă peste Ordinul Infernal al Domeniului de Răsărit, Te invoc… (suprimat)…astfel încât să pot obţine ce doresc, indiferent de ce voi cere şi care ţine de truda Ta, prin puterea lui Dumnezeu, EL, care a creat şi care porunceşte peste toate lucrurile, cereşti, din văzduh, pământeşti sau din infern.

O tăcere profundă se aşternu peste noi toţi şi, chiar dacă n-am văzut, am simţit prezenţa numelui invocat. Aceasta era sfinţirea Ritualului, semn benefic pentru continuarea operaţiunilor magice. Participasem deja până atunci la sute de astfel de ceremonii, cu

rezultate mult mai surprinzătoare. Totuşi, Castelul Templierilor probabil că mi-a aprins imaginaţia, fiindcă am crezut că zăresc, planând în colţul stâng al capelei, un fel de pasăre strălucitoare nemaivăzută.

Preotul Suprem ne stropi cu apă, fără a călca înăuntrul cercului. Apoi, cu Cerneala Sacră, scrise pe jos cele şaptezeci şi două de nume cu care Dumnezeu este numit în Tradiţie.

Noi toţi, pelerini şi cavaleri, am început să recităm numele sfinte. Flacăra făcliilor a scânteiat, semn că spiritul invocat era prezent.

Sosi momentul Dansului. Petrus mă învăţase să dansez cu o zi în urmă, dar era un dans diferit de acela pe care obişnuiam eu să-l fac în această etapă a ritualului.

Nu ni se spusese o regulă, dar toţi ştiam: nimeni nu putea călca în afara cercului de protecţie fiindcă nu aveam ocrotirea dată de ceea ce Cavalerii purtau pe sub zalele lor. Mi-am reprezentat mental mărimea cercului şi am făcut exact cum mă învăţase Petrus.

Am început să mă gândesc la copilărie. O voce, o depărtată voce de femeie începu să cânte în mine cântecelul horei. Am îngenuncheat, m-am ghemuit tot în poziţia seminţei şi am simţit că pieptul meu – doar pieptul – începea să danseze. Mă simţeam bine, şi eram acum întru totul în Ritualul Tradiţiei. Curând, muzica din mine începu să se transforme, mişcările au devenit mai bruşte şi am intrat într-un extaz puternic. Vedeam totul întunecat, trupul îşi pierduse greutatea în întuneric. M-am plimbat peste câmpiile înflorite din Aghata şi acolo mi-am întâlnit bunicul şi un unchi care mi-a marcat toată copilăria. Am simţit vibraţia Timpului în perfecţiunea pânzei de păianjen, în care toate drumurile se amestecă, se confundă şi se aseamănă, deşi sunt aşa de diferite. La un moment dat l-am văzut trecând, cu mare iuţeală, pe australian: avea o strălucire aprinsă în trup.

Următoarea imagine completă a fost aceea a unui potir şi a unui vas de împărtăşanie şi imaginea aceasta stărui multă vreme, ca şi cum ar fi vrut să-mi spună ceva. Eu încercam s-o descifrez, dar nu înţelegeam nimic, deşi eram sigur că avea legătură cu spada mea. Apoi am crezut că văd cuţitul de RAM răsărind în întunericul ce s-a format după ce potirul şi vasul au dispărut. Dar când imaginea se apropie, am văzut că era doar chipul lui N., spiritul invocat şi vechea mea cunoştinţă. N-am

stabilit niciun fel de comunicare mai specială, iar faţa lui se risipi în întunericul care venea în valuri.

Nu ştiu cât am dansat. Dar deodată am auzit o voce:

— IAHWEH, TETRAGRAMMATON… iar eu nu voiam să ies din transă, dar vocea insista:

— IAHWEH, TETRAGRAMMATON… şi am recunoscut vocea Marelui Preot, care cerea tuturor să iasă din transă. Treaba asta mi-a displăcut. Tradiţia mai zăbovea la rădăcina mea şi nu voiam să mă întorc. Dar Maestrul stăruia:

— IAHWEH, TETRAGRAMMATON…

N-am mai putut menţine transa. Contrariat, m-am întors pe Pământ. Mă aflam din nou în cercul magic, în atmosfera străveche a Castelului Templierilor.

Noi, pelerinii, ne priveam. Întreruperea bruscă părea să nu fi fost pe placul nimănui. Am simţit o dorinţă puternică să-i spun australianului că-l văzusem. Când l-am privit, am văzut că vorbele erau de prisos: şi el mă văzuse.

Cavalerii au venit în jurul nostru. Au pus mâna pe spade şi au început să bată cu ele în scuturi, făcând un zgomot asurzitor. Până ce Marele Preot spuse:

— Spirite N., pentru că ai răspuns cu zel cererilor mele, în mod solemn îţi dau voie acum să pleci, fără să aduci atingere vreunui om ori sălbăticiuni. Du-te, îţi spun, şi fii gata şi dornic să te întorci, ori de câte ori vei fi exorcizat şi conjurat cum se cuvine de Riturile Sacre ale Tradiţiei. Te conjur să te retragi liniştit şi în pace, pentru ca Pacea Domnului să poată dăinui veşnic între noi. Amin.

Cercul a fost desfăcut şi noi am îngenuncheat, cu capul plecat. Un Cavaler se rugă cu noi – şapte Tatăl nostru şi şapte Ave Maria. Marele Preot a adăugat şapte Crezuri, anunţându-ne că Sfânta Fecioară din Medjugorje – ale cărei apariţii s-au tot produs în Iugoslavia, din 1982 – ceruse toate acestea. Începeam acum un Ritual Creştin.

— Andrew, ridică-te şi vino aici, spuse Marele Preot. Australianul merse până în faţa altarului, unde se aflau toţi cei şapte Cavaleri.

Un cavaler – care trebuie să fi fost călăuza lui – vorbi:

— Frate, Domnia Ta cere compania Casei?

— Da, răspunse australianul.

Iar eu am înţeles la ce ritual creştin aveam să fim martori: Iniţierea unui Templier.

— Cunoaşte Domnia Ta marea asprime a Casei şi ordinele ei caritabile?

— Sunt gata să îndur totul, întru Dumnezeu, şi doresc să fiu servitor şi sclav al Casei, totdeauna, pentru tot restul zilelor mele, răspunse australianul.

Urmă o serie de întrebări rituale, dintre care câteva nu-şi mai aveau rostul în lumea de azi, iar altele – de profund devotament şi dragoste. Andrew, cu capul plecat, răspundea la toate.

— Distinse frate, Domnia Ta îmi cere un lucru mare, fiindcă din religia noastră nu vezi decât coaja, caii cei frumoşi, straiele mândre, îi spuse călăuza. Dar nu cunoşti asprele legăminte care se află înăuntru: şi este mare lucru ca Domnia Ta, stăpân pe viaţa Domniei Tale, să te faci serv al altora, fiindcă rareori vei mai face vreun lucru din proprie voinţă. Dacă vei dori să stai aici, te vor trimite peste mări, şi de vei vrea să fii în Acre, poruncă vei primi să te duci la Tripoli sau în Antiohia sau în Armenia. Şi când vei pofti să dormi, obligat vei fi să veghezi, şi dacă vei fi doritor de veghe, vei fi trimis la culcare pe laviţa Domniei Tale.

— Vreau să intru în Casă, răspunse australianul.

Părea că strămoşii Templieri care locuiseră cândva în acel castel asistau mulţumiţi la ceremonia de iniţiere. Făcliile scoteau scântei după scântei.

Au urmat mai multe predici moralizatoare şi la toate australianul răspunse cu supunere că accepta şi voia să intre în Casă. În sfârşit, călăuza lui se întoarse spre Marele Preot şi repetă toate răspunsurile pe care le dăduse australianul. Marele Preot, solemn, îl mai întrebă o dată dacă era pregătit să urmeze toate regulile pe care le impunea Casa.

— Da, Maestre, cu voia lui Dumnezeu. Vin înaintea Domnului şi înaintea Voastră şi, de faţă cu toţi fraţii, vă implor şi vă cer, în numele lui Dumnezeu şi al Sfintei Fecioare, să mă primiţi în confreria voastră şi în binefacerile Casei, spiritual şi temporal, ca pe unul care vrea să fie serv şi sclav al Casei, câte zile va avea de acum înainte.

— Poruncesc să vină, pe iubirea de Dumnezeu, spuse Marele Preot.

În clipa aceea toţi Cavalerii şi-au scos săbiile din teacă şi le-au îndreptat spre cer. Apoi au lăsat lamele în jos şi au făcut o coroană de

oţel în jurul capului lui Andrew. Focul făcea ca lamele să reflecte lumina aurie şi dădea un aer sacru acelui moment.

Solemn, Maestrul se apropie şi-i înmână spada.

Undeva a început să bată un clopot şi dangătul se repeta în ecou când se lovea de pereţii castelului, repetându-se pe sine la infinit. Toţi ne-am plecat capetele, iar Cavalerii au dispărut. Când ne-am ridicat privirea din pământ, nu mai eram decât zece, fiindcă australianul plecase cu ei la banchetul ritual.

Ne-am schimbat hainele şi ne-am despărţit fără prea multe formalităţi. Dansul trebuie să fi durat mult, pentru că acum se crăpa de ziuă. Mă cuprinse un sentiment imens de singurătate.

L-am invidiat pe australian, care-şi găsise spada şi ajunsese la capătul căutărilor lui. Eu eram singur, nu aveam pe nimeni să mă călăuzească de acum încolo, pentru că Tradiţia – undeva departe, într-o ţară din America de Sud – mă expulzase dintr-însa fără să-mi arate drumul de întoarcere. Şi a trebuit să străbat Straniul Drum spre Santiago, care acum se apropia de sfârşit, fără să aflu secretul spadei mele sau modul prin care aş fi putut s-o regăsesc.

Clopotul continua să bată. La ieşirea din castel, odată cu ivirea zorilor, mi-am dat seama că era clopotul unei biserici din apropiere care-şi chema credincioşii la utrenie. Oraşul se trezea pentru a-şi începe munca, se trezea din iubiri suferinde, din vise depărtate şi din datorii rămase bune de plată. Şi nici clopotul, nici oraşul nu ştiau că, în noaptea aceea, un ritual ancestral se mai consumase o dată, iar ceea ce ei considerau a fi mort de mult continua să se înnoiască şi să-şi arate imensa Putere.

Muntele Cebreiro

— Sunteţi pelerin? întrebă o fetiţă, singura fiinţă vie din amiaza aceea toridă din Villafranca del Bierzo.

Am privit-o şi nu i-am răspuns. Avea vreo unsprezece anişori, era prost îmbrăcată şi venise în fugă la fântâna lângă care mă aşezasem ca să-mi trag puţin sufletul.

Nu aveam decât un singur gând – să ajung cât mai repede la Santiago de Compostela şi să termin odată cu toată aventura aceea nebunească. Nu reuşeam să-mi scot din minte vocea tristă a lui Petrus din haltă, nici privirea lui distantă când m-am uitat drept în ochii lui, în timpul Ritualului Tradiţiei. Ca şi cum tot efortul pe care-l făcuse ca să mă ajute ar fi fost în van. Când australianul a fost chemat la altar am fost sigur că i-ar fi plăcut să fiu şi eu chemat. Spada mea putea foarte bine să fie ascunsă în acel castel plin de legende şi de înţelepciune ancestrală. Era un loc care se potrivea perfect cu toate concluziile la care ajunsesem: pustiu, vizitat doar de câţiva pelerini care respectau relicvele Ordinului Templierilor şi, pe deasupra, un loc sacru.

Dar numai australianul a fost chemat la altar. Iar Petrus trebuie să se fi simţit umilit faţă de ceilalţi, pentru că nu fusese o călăuză capabilă să mă conducă până la spada mea.

În plus, Ritualul Tradiţiei deşteptase din nou în mine ceva din fascinaţia pentru înţelepciunea Ocultismului, pe care învăţasem să o uit pe Straniul Drum spre Santiago, „drumul oamenilor obişnuiţi”. Invocaţiile, controlul absolut asupra materiei, comunicarea cu alte lumi, toate acestea erau mult mai interesante decât Practicile RAM. Era posibil ca Practicile să aibă o aplicaţie mai obiectivă în viaţa mea; fără îndoială, mă schimbasem mult de când începusem să străbat Straniul Drum spre Santiago. Descoperisem, cu ajutorul lui Petrus, că toate cunoştinţele acumulate mă puteau face să înfrunt cascade, să înving Duşmani, să discut cu Mesagerul despre lucruri practice şi obiective. Văzusem chipul Morţii mele, văzusem Sfera Albastră a Iubirii Care Devorează inundând întreaga lume. Eram gata să lupt în Lupta Dreaptă şi să fac din viaţă o pânză de păianjen numai din victorii.

Cu toate acestea, unei părţi ascunse din mine încă îi mai era dor de cercurile magice, de formule transcendentale, de tămâie şi de Cerneala

Sacră. Ceea ce Petrus numise „un omagiu adus străbunilor" fusese pentru mine un contact intens şi dorit cu vechile lecţii uitate. Şi simpla supoziţie că niciodată nu o să mai pot avea acces la această lume mă lăsa deznădăjduit şi fără chef să continui.

Când m-am întors la hotel după Ritualul Tradiţiei, lângă cheie se afla *Ghidul pelerinului,* o carte pe care Petrus o folosea acolo unde marcajele galbene erau mai puţin vizibile şi pentru a calcula distanţa dintre oraşe. Am părăsit Ponferrada chiar în dimineaţa aceea, fără a mă odihni, şi am urmat Drumul. În prima seară am descoperit că harta nu era făcută la scară, ceea ce mă obligă să petrec o noapte sub cerul liber, într-un adăpost natural din stâncă.

Acolo, gândindu-mă la toate câte mi se întâmplaseră încă de la întâlnirea cu madame Lourdes, nu-mi ieşea din cap insistenţa cu care Petrus se chinuia să mă facă să înţeleg că, invers de cum fuseserăm învăţaţi, important era rezultatul. Efortul era salutar şi indispensabil, dar, fără rezultate, nu însemna nimic. Şi singurul rezultat pe care eu îl puteam aştepta de la mine şi de la tot ce se petrecuse era să-mi găsesc spada. Ceea ce nu se întâmplase până acum. Şi mai erau doar câteva zile de mers până la Santiago.

— Dacă sunteţi pelerin, vă pot duce la Portalul Iertării, insistă fetiţa de lângă fântâna din Villafranca del Bierzo. Cine trece prin Portalul acela nu mai trebuie să meargă până la Santiago.

I-am întins câteva monede, ca să plece şi să mă lase-n pace. Dar în loc de asta, fata începu să se joace cu apa din fântână, udându-mi rucsacul şi bermudele.

— Haide, hai, măi nene, repeta ea. Chiar în clipa aceea eu mă gândeam la unul din nenumăratele citate ale lui Petrus: „Cel care ară trebuie să are cu nădejde, şi cel care treieră trebuie să treiere cu nădejdea că va avea parte de roade". Era dintr-o epistolă a Apostolului Pavel.

Trebuia să mai rezist puţin. Să-mi continui căutările până la sfârşit, fără teama de a fi învins. Să am încă speranţă că-mi voi regăsi spada şi-i voi descifra secretul.

Şi – cine ştie? Copila aceea încerca să-mi spună ceva ce eu nu voiam să ascult. Şi dacă Portalul Iertării, care era intrarea într-o biserică, avea acelaşi efect spiritual ca şi Catedrala Sfântului Iacob, de ce n-ar putea fi acolo şi spada mea?

— Hai să mergem, i-am spus copilei. M-am uitat la muntele pe care tocmai îl coborâsem; trebuia să mă întorc şi să urc iar o bucată. Trecusem pe lângă Portalul Iertării fără nicio dorinţă de a-l cunoaşte, fiindcă singurul meu obiectiv, bătut în cuie, era să ajung la Santiago. Dar acum iat-o pe fetişoara asta, singura fiinţă vie din amiaza aceea toridă de vară, insistând să mă întorc din drum şi să văd ceva pe lângă care trecusem la distanţă. Poate că graba şi deznădejdea mă făcuseră să trec pe lângă obiectivul meu fără să-l recunosc. Şi, la urma urmelor, de ce puştoaica nu plecase după ce i-am dat bănuţii?

Petrus spunea mereu că-mi place să văd lucrurile cu multă fantezie. Dar poate că se înşela.

În vreme ce mergeam alături de puştoaică, mi-am amintit istoria Portalului Iertării. Era un fel de „rânduială" pe care biserica o făcuse cu pelerinii bolnavi, fiindcă de aici înainte Drumul devenea accidentat şi traversa munţii până la Compostela. Atunci, în secolul XII, un Papă a spus că pentru acela care nu mai are putere să meargă, era suficient să treacă pe sub Portalul Iertării şi primea aceleaşi indulgenţe ca şi pelerinii care ajungeau până la capătul Drumului. Printr-o licenţă-scamatorie, acel papă rezolvase problema munţilor şi stimulase pelerinajul.

Am suit pe aceeaşi potecă pe care trecusem mai înainte: cărări întortocheate, periculoase şi abrupte, iar fetiţa în faţă, care mergea de-i scăpărau călcâiele, încât de multe ori a trebuit să-i cer să meargă mai încet. Ea asculta o vreme, dar pierdea repede noţiunea vitezei şi iar o lua la picior. După o jumătate de oră de temperări ale avântului ei, am ajuns în sfârşit la Portalul Iertării.

— Am cheia bisericii, spuse copila. Mă duc să intru şi să deschid Portalul, ca să puteţi intra.

Fata intră pe poarta principală, iar eu am rămas s-o aştept afară. Era o capelă micuţă, iar Portalul îşi avea deschiderea spre nord. Toată faţada era decorată cu scoici şi scene din viaţa Sfântului Iacob. Când am auzit zgomotul cheii în broască, un imens ciobănesc german – apărut parcă din pământ – se apropie şi se aşează între mine şi Portal.

M-am încordat imediat, pregătindu-mă de luptă, „încă o dată", mi-am zis. „Povestea asta parcă nu se mai sfârşeşte. Mereu încercări, lupte şi umilinţe. Şi nici urmă de spadă."

Dar în clipa aceea Portalul Iertării se deschise şi apăru fetiţa. Văzând cum mă privea câinele şi cum îl fixam eu, ea spuse câteva vorbe de alint şi imediat animalul se îmblânzi. Dând din coadă, intră şi se pierdu în biserică.

Era posibil ca Petrus să aibă dreptate. Îmi plăceau la nebunie fanteziile. Un simplu ciobănesc german se transformase în ceva ameninţător şi supranatural. Ăsta era semn rău – semn de oboseală care duce la înfrângere.

Dar mai era o speranţă. Fetiţa îmi făcu semn să intru. Cu inima plină de speranţe, am trecut prin Portalul Iertării şi am primit acele indulgenţe pe care toţi pelerinii le primesc la Santiago.

Scrutam templul pustiu, aproape fără icoane, în căutarea singurului lucru care mă interesa.

— Aici capitelurile sunt în formă de scoică, simbol al Drumului, începu copila, îndeplinindu-şi rolul de ghid turistic. Aceasta e Sfânta Agueda, din secolul…

Mi-am dat seama foarte repede că mă întorsesem din drum degeaba.

— Iar aici e Santiago Matamoros[2], zăngănindu-şi spada, cu maurii căzuţi sub calul lui, statuie din secolul…

Da, iată spada Sfântului Iacob. Dar nu era a mea. I-am mai întins câteva pesete fetiţei, dar ea le respinse. Cam jignită, îmi ceru să plec imediat şi sfârşi brusc orice explicaţie despre biserică.

Iar am coborât de pe munte şi mi-am reluat drumul spre Compostela. Pe când traversam a doua oară Villafranca del Bierzo, îmi apăru un om care-mi spuse că se numea Angel şi care mă întrebă dacă nu voiam să văd Biserica Sfântului Iosif Muncitorul. În ciuda magiei numelui său, cum eu tocmai avusesem o decepţie şi eram sigur că Petrus era un fin cunoscător al naturii umane, n-am fost prea încântat. Totdeauna avem tendinţa să creăm fantezii despre lucruri care nu există şi să fim orbi la marile lecţii care se află în faţa noastră.

[2] Santiago Matamoros: Sfântul Iacob Ucigătorul de Mauri: legenda Sfântului Iacob de Compostela, ocrotitorul Spaniei, spune că în secolul al XII-lea, în plină luptă de Recucerire a Peninsulei Iberice ocupate de arabi, i-a ajutat pe creştini într-o luptă considerată gata pierdută *(n.tr).*

Dar numai pentru a-mi confirma încă o dată toate acestea m-am lăsat condus de Angel până la biserică. Era închisă, iar el nu avea cheia. Îmi arătă, pe faţadă, statuia Sfântului Iosif cu unelte de tâmplar în mână. Eu m-am uitat, i-am mulţumit şi i-am oferit câteva pesete. El nu vru să le ia şi mă lăsă în mijlocul străzii.

— Suntem mândri de oraşul nostru, spuse. Nu facem asta pentru bani.

Iar m-am întors pe acelaşi drum şi în cincisprezece minute am lăsat în urmă Villafranca del Bierzo cu portalurile, străzile şi ghizii ei misterioşi care nu cereau nimic în schimbul muncii lor.

Am mers pe drumul de munte din faţa mea, drum pe care efortul era mare, iar progresul mic. La început m-am gândit numai la preocupările mele de până atunci – singurătatea, ruşinea de a-l fi decepţionat pe Petrus, spada mea şi secretul ei. Dar curând chipul copilei şi al lui Angel începură să-mi apară cu insistenţă în minte. În timp ce eu nu-mi urmăream decât recompensa, ei dăduseră tot ce aveau mai bun în ei. Dragostea lor pentru acel oraş. Fără să ceară ceva în schimb. O idee, confuză încă, începea să mi se formeze în străfunduri. Era ca un fel de element de legătură între toate acelea. Petrus mereu spunea că era absolut necesară căutarea recompensei dacă voiam să ajung la Victorie. Dar de câte ori eu uitam de restul lumii şi mă preocupam numai de spada mea, el mă făcea să revin la realitate prin procese dureroase. Mi se întâmplase asta de mai multe ori cât timp m-am aflat pe Drum.

Era ceva plin de miez în asta. Aici trebuia să se afle secretul spadei mele. Ceea ce era cufundat în adâncul sufletului meu începu să se scuture şi să dea o rază de lumină. Nu ştiam încă la ce mă gândeam exact, dar ceva îmi spunea că mă aflam pe drumul cel bun.

Am mulţumit pentru că mă întâlnisem cu fetiţa şi cu Angel; în felul cum vorbeau despre biserici era Iubirea Care Devorează. Mă făcuseră să străbat de două ori drumul pe care eu voisem să-l termin în seara aceea. Dar datorită lor am lăsat de-o parte fascinaţia Ritualului Tradiţiei şi m-am întors pe pământurile Spaniei.

Mi-am adus aminte de o zi foarte depărtată, când Petrus mi-a povestit că parcursesem de mai multe ori acelaşi drum din Pirinei. Mi-a fost dor de ziua aceea. Avusesem un început bun; cine ştie dacă acum, repetiţia aceluiaşi fapt nu era prevestirea unui sfârşit bun.

În seara aceea am ajuns într-un sat şi am cerut găzduire la casa unei bătrâne care-mi luă doar câţiva bănuţi pentru pat şi mâncare. Am stat puţin de vorbă, îmi spuse că ea credea în Sfânta Inimă a lui Isus şi că era îngrijorată de recolta de măsline din anul acela aşa de secetos. Am băut vinul, am mâncat supa şi m-am dus să mă culc devreme.

Mă simţeam mai liniştit, din cauza acelui gând care se clocea în mine şi avea să explodeze curând. M-am rugat, am făcut câteva exerciţii învăţate de la Petrus şi m-am hotărât să-l invoc pe Astrain.

Trebuia să discut cu el despre ce se întâmplase în timpul luptei cu câinele. În ziua aceea făcuse tot ce-i stătea în putinţă ca să-mi facă rău şi, după refuzul primit în episodul cu crucea, eram hotărât să-l îndepărtez pentru totdeauna din viaţa mea. Pe de altă parte, dacă nu i-aş fi recunoscut vocea, aş fi căzut pradă tuturor ispitelor din timpul luptelor.

„Ai făcut tot posibilul să-l ajuţi pe Legiune să învingă", i-am spus.

„Eu nu lupt împotriva fraţilor mei", răspunse Astrain.

Era răspunsul pe care-l aşteptam. Fusesem prevenit, aşa că era o prostie să mă supăr că Mesagerul îşi urmează propria natură. Trebuia să caut în el camaradul care m-ar ajuta în momente cum era cel pe care-l trăiam acum – acesta era singurul lui rol. Am lăsat ranchiuna deoparte şi am început să discutăm cu însufleţire despre Drum, despre Petrus şi despre secretul spadei pe care eu simţeam că s-ar afla deja în mine. El nu-mi spuse nimic important, doar că asemenea taine îi erau ascunse lui. Dar cel puţin aveam pe cineva căruia să mă destăinuiesc, după o seară întreagă petrecută în tăcere. Am vorbit până târziu, până când bătrâna îmi bătu în uşă, spunând că vorbesc în somn.

M-am sculat mai bine dispus şi mi-am reluat drumeţia foarte devreme. După calculele mele, urma să ajung chiar în seara aceea pe pământurile Galiciei, unde se afla Santiago de Compostela. Drumul era urcuş continuu, aşa că a trebuit să-mi sporesc eforturile, timp de aproape patru ore, ca să menţin ritmul pe care mi-l impusesem. Tot timpul aşteptam ca, după prima coamă de deal, să înceapă coborârea. Dar nu era aşa şi am început să-mi pierd nădejdea că voi putea merge repede toată dimineaţa. În depărtare se zăreau nişte munţi mai înalţi şi nu mă gândeam decât că mai devreme sau mai târziu trebuia să-i trec şi pe aceia. Dar efortul fizic mă rupsese cu totul de gândurile mele, aşa că am început să mă simt mai împăcat cu mine însumi.

Haida de, mi-am zis, la urma urmelor câţi oameni pe lumea asta ar fi putut lua în serios pe cineva care-şi lasă tot rostul ca să caute o spadă? Şi ce putea să însemne pentru viaţa mea, cu adevărat, faptul că nu o găsesc? Învăţasem Practicile RAM, îmi cunoscusem Mesagerul, luptasem cu câinele şi-mi privisem Moartea – îmi repetam eu, încercând să mă conving că Drumul spre Santiago era în sine foarte important pentru mine. Spada era doar o consecinţă. Mi-ar fi plăcut să o găsesc, dar şi mai mult mi-ar fi plăcut să ştiu ce să fac cu ea. Fiindcă trebuia s-o folosesc în ceva practic, cum folosisem exerciţiile pe care mi le arătase Petrus.

M-am oprit brusc. Gândul înăbuşit până atunci explodă. În jurul meu totul se lumină şi o revărsare necontrolată de Agape ţâşni dinăuntrul meu. Mi-am dorit din tot sufletul, atunci, ca Petrus să fie cu mine ca să-i pot povesti lucrul pe care el dorea să-l audă de la mine, singurul pe care de fapt spera ca eu să-l descopăr şi care încununa toată acea lungă perioadă de învăţături de pe Straniul Drum spre Santiago: care era secretul spadei mele.

Iar secretul spadei mele, ca şi secretul oricărei victorii pe care omul o caută în viaţa asta, era lucrul cel mai simplu din lume: ce să fac cu ea.

Niciodată nu mă gândisem la asta. Pe tot Drumul spre Santiago singurul lucru pe care am vrut să-l aflu a fost unde era ascunsă. Nu mă întrebasem de ce voiam s-o regăsesc şi la ce-mi trebuia. Toată energia mea era îndreptată spre recompensă, fără a înţelege că atunci când cineva doreşte ceva, trebuie să aibă un scop foarte clar pentru dorinţa lui. Acesta e singurul motiv pentru care se poate căuta o recompensă, şi acesta era secretul spadei mele.

Petrus trebuia să afle că eu descoperisem asta, dar eram sigur că nu aveam să-l mai văd. Aşteptase atâta ziua aceasta, şi nu avusese parte s-o vadă.

Atunci, tăcut, am îngenuncheat, am rupt o foaie din carnetul meu de notiţe şi am scris ce voiam să fac cu spada. Apoi am împăturit cu grijă hârtiuţa şi am pus-o sub o piatră, pentru că îmi amintea de numele şi de prietenia lui. În scurtă vreme timpul avea să distrugă hârtia, dar în mod simbolic eu i-o înmânasem lui Petrus.

Acum el ştia ce voiam eu să obţin cu spada mea. Şi misiunea mea faţă de Petrus era în sfârşit îndeplinită.

Mi-am continuat urcuşul, cu Agape revărsându-se din mine şi colorând peisajul din jur. Acum că descoperisem secretul, trebuia să descopăr şi ce căutam. O credinţă, o certitudine de nezdruncinat puseră stăpânire pe mine. Am început să cânt melodia italiană pe care Petrus o fredonase în gară. Cum nu ştiam versurile, am început să inventez cuvintele. Nu era nimeni prin apropiere, mi-am dat seama că vorbele nu aveau niciun sens şi erau absurde, dar era un mijloc de comunicare cu o lume pe care numai eu o cunoşteam, fiindcă acum lumea mă învăţa ceva.

Trecusem prin asta, dar altfel, când am avut primea mea întâlnire cu Legiune. În ziua aceea se dezvăluise în mine Harul Limbilor. Fusesem servul Spiritului, care m-a folosit pentru a salva o femeie, a crea un Duşman şi a mă învăţa forma crudă a Luptei Drepte. Acum era altfel: eu eram Maestrul meu şi-mi arătam cum să comunic cu Universul.

Am început să vorbesc cu toate lucrurile care-mi ieşeau în cale: cu trunchiurile copacilor, cu izvoarele, cu frunzele căzute şi cu păsările cele mai colorate. Era un exerciţiu al oamenilor obişnuiţi, copiii îl spuneau oamenilor mari, care îl uitau imediat. Dar acum exista un răspuns misterios al lucrurilor, ca şi cum acestea ar fi înţeles ce le spuneam şi în schimb, mă scăldau în Iubirea Care Devorează. Am intrat într-un fel de transă şi m-am cam speriat, dar eram dispus să continui până ce voi fi obosit cu jocul acela.

Încă o dată, Petrus avusese dreptate: învăţându-mă pe mine însumi, mă transformam într-un Maestru.

Veni ora prânzului, dar nu m-am oprit ca să mănânc. Când traversam satele de pe drum, vorbeam mai încet, râdeam singur, şi dacă cineva din întâmplare se uita la mine, fără îndoială că trăgea concluzia că în ziua de azi pelerinii se ţicneau până ajungeau la Catedrala Sfântului Iacob. Dar nu avea nicio importanţă, eu proslăveam viaţa din jur şi aflasem ce aveam de făcut cu spada când o voi găsi.

Toată după-amiaza am mers ca în transă, conştient de locul unde trebuia să ajung, dar şi mai conştient de viaţa care mă învăluia şi-mi reda pe Agape. Pe cer au început să apară, pentru prima oară, nori

groşi; iar eu m-am rugat să plouă – după atâta timp de drumeţie pe secetă, ploaia ar fi fost o experienţă nouă, emoţionantă. Când a bătut de orele trei ale amiezii, intram deja pe pământul Galiciei şi am văzut pe hartă că nu mai aveam decât un munte de trecut ca să închei toată etapa aceea. Mi-am spus că aveam să-l trec şi apoi voi dormi în primul popas locuit de pe panta de coborâre: Tricastela, acolo unde un mare rege, Alfonso al IX-lea, visase să facă un mare oraş care, peste secole, nu mai era decât un sat oarecare.

Tot cântând şi vorbind limba pe care o inventasem ca să comunic cu lucrurile, am început să sui ultimul munte: Cebreiro. Numele îi venea de la străvechile aşezări romane de acolo şi se pare că însemna luna „februarie", când trebuie să se fi întâmplat ceva important. Pe vremuri era considerată partea cea mai grea de pe toată Ruta Iacobină, dar în zilele noastre lucrurile s-au schimbat. Depăşind coasta muntelui, mai abruptă ca celelalte, o imensă antenă de televiziune de pe muntele vecin servea drept punct de reper pelerinilor şi prevenea rătăcirile, frecvente şi fatale în trecut.

Norii au început să coboare tot mai mult şi în scurt timp intram în negură. Ca să ajung la Tricastela, trebuia să urmăresc cu mare grijă dungile galbene, fiindcă antena de televiziune dispăruse în ceaţă. Dacă mă pierdeam, aveam să mai dorm o noapte sub cerul liber – dar de data aceasta, cu ameninţarea ploii, experienţa se dovedea cam neplăcută. Una e să laşi stropii să-ţi cadă pe faţă, să te bucuri din plin de libertate şi viaţă, dar să-ţi închei noaptea într-un loc primitor, cu un pahar de vin şi un pat unde să te odihneşti bine pentru drumeţia de a doua zi, şi cu totul alta e să laşi ca stropii de ploaie să-ţi aducă o noapte de nesomn, aşezat în noroi, cu pansamentele ude – condiţii numai bune pentru o infecţie la genunchi.

Trebuia să mă hotărăsc repede. Ori mergeam mai departe şi traversam negura – încă mai era destulă lumină – ori mă întorceam şi înnoptam în cătunul prin care trecusem în urmă cu câteva ore şi lăsam traversarea muntelui Cebreiro pentru a doua zi.

Când am ajuns la concluzia că trebuia să iau imediat o decizie, mi-am dat seama că se petrecea ceva straniu cu mine. Certitudinea că descoperisem secretul spadei mă împingea de la spate spre negura care în scurt timp avea să mă înghită cu totul. Era un sentiment foarte

diferit de acela care mă făcuse să o urmez pe fetiţă până la Portalul Iertării sau pe omul care mă dusese la Biserica Sfântului Iosif.

Mi-am adus aminte că, în puţinele ocazii când am acceptat să ţin Cursuri de Magie în Brazilia, am comparat experienţa mistică cu o altă experienţă pe care toţi am făcut-o: mersul pe bicicletă. Începi prin a te sui pe bicicletă, pedalezi şi cazi. Mergi şi cazi, mergi şi cazi şi nu înveţi să te echilibrezi aşa de repede. Nu există o experienţă de acumulare, ci un fel de „miracol", care nu se petrece decât atunci când bicicleta începe „să te meargă" ea pe tine; adică, după ce accepţi să urmezi dezechilibrul celor două roţi şi, pe măsură ce-l urmăreşti, începi să utilizezi impulsul iniţial spre cădere într-o curbă sau în alt impuls pentru pedale.

În acel moment al suişului muntelui Cebreiro, la patru după-amiaza, am înţeles că se petrecuse aceeaşi minune. După atâta amar de mers pe Drumul spre Santiago, Drumul spre Santiago începea „să mă meargă". Eu îmi urmam ceea ce toată lumea numeşte Intuiţia. Şi, din pricina Iubirii Care Devorează, pe care o simţisem toată ziua, din pricina secretului spadei mele pe care tocmai îl descoperisem sau poate pentru că omul, în momente de criză, ia totdeauna decizia corectă, mergeam fără frică în direcţia negurei.

„Negura asta trebuie să se termine", mă gândeam eu, în timp ce mă străduiam să descopăr marcajele galbene pe pietrele şi pe copacii de pe Drum. De aproape o oră vizibilitatea era foarte proastă, eu continuam să cânt pentru a alunga frica şi aşteptam să se petreacă ceva extraordinar. Înconjurat de ceaţă, singur în atmosfera aceea ireală, mi s-a părut iarăşi că Drumul spre Santiago era un film, care ajunsese la momentul când eroul face ceea ce nimeni altcineva nu e în stare, în timp ce în sală oamenii îşi spun că asemenea lucruri se petrec numai la cinematograf. Numai că eu eram acolo şi trăiam situaţia în viaţa reală. Pădurea devenea din ce în ce mai liniştită, iar negura începu să se ridice. Poate că ajunsesem la final, dar lumina aceea difuză mă zăpăcea şi picta totul în jur cu culori misterioase şi înspăimântătoare.

Era o linişte nepământeană pe care o ascultam atent, când mi s-a părut că aud, venind din stânga mea, o voce de femeie. M-am oprit imediat. Aşteptam să se repete sunetul, dar nu s-a mai auzit nimic, nici

chiar foşnetele normale dintr-o pădure, nici greierii, nici păsările, nici animalele călcând pe frunze uscate. Mi-am privit ceasul: era ora 5:15 fix. Am calculat că mai erau încă patru kilometri până la Tricastela şi aveam timp destul ca să-i pot parcurge pe lumina zilei.

Când mi-am ridicat ochii de pe ceas, am auzit iar vocea feminină. Din clipa aceea, aveam să trăiesc una din experienţele cele mai importante din viaţa mea.

Vocea nu venea nicidecum din pădure, ci din mine. O auzeam clar, perfect, şi prin ea mi se ascuţea simţul Intuiţiei. Nu era vocea mea, nici a lui Astrain. Îmi spunea doar că trebuia să merg mai departe, şi m-am supus orbeşte. Era ca şi cum s-ar fi întors Petrus şi mi-ar fi vorbit despre porunci şi supunere, iar eu aş fi devenit în clipa aceea un simplu instrument al Drumului care „mă mergea". Negura se ridica din ce în ce, părea că am ajuns la marginea ei. Lângă mine, copaci rari, poteca umedă şi alunecoasă, şi aceeaşi pantă abruptă pe care o bătusem pieptiş de atâta vreme.

Deodată, ca printr-o scamatorie, negura dispăru complet. Şi în faţa mea, înfiptă în munte, stătea Crucea.

Am privit în urmă, am văzut oceanul de nori prin care trecusem şi un alt ocean de nori, sus de tot, deasupra capului. Între aceste două oceane, vârfurile cele mai înalte ale munţilor şi Cebreiro, cu crucea. Mă cuprinse o dorinţă imensă să mă rog. Chiar dacă ştiam că mă abăteam din drumul spre Torrestrela, am decis să sui până-n vârful muntelui şi să-mi fac rugăciunile la piciorul Crucii. Patruzeci de minute de urcuş în liniştea din jur şi în aceea din mine. Limba inventată cu puţin timp în urmă îmi dispăruse din cap – nu-mi mai folosea nici pentru a comunica cu oamenii, nici cu Dumnezeu. Drumul spre Santiago „mă mergea" şi avea să-mi dezvăluie locul unde se găsea spada mea. Încă o dată, Petrus avusese dreptate.

Ajuns în vârf, am văzut un om aşezat lângă Cruce, scriind ceva. Câteva clipe am crezut că era un trimis, o viziune supranaturală. Dar Intuiţia îmi şopti că nu, şi atunci i-am văzut scoica brodată pe haină; era doar un pelerin care mă privi lung, apoi plecă, deranjat de prezenţa mea. Poate că şi el aştepta acelaşi lucru ca şi mine, un înger, şi ne-am descoperit ca fiind oameni. Pe drumul oamenilor obişnuiţi.

În pofida dorinţei de a mă ruga, n-am reuşit să scot o vorbă. Am rămas în faţa Crucii vreme îndelungată, privind munţii şi norii, care acopereau cerul şi pământul, lăsând numai crestele înalte deasupra ceţii. La vreo sută de metri mai jos, un cătun cu vreo cincisprezece case şi o bisericuţă începea să-şi aprindă luminile. Cel puţin aveam unde să-mi petrec noaptea, dacă Drumul mi-ar fi poruncit aşa. Nu ştiam exact la ce oră avea să se petreacă, dar cu toate că Petrus plecase, nu rămăsesem fără călăuză. Drumul „mă umbla".

Un miel rătăcit sui muntele şi se aşeză între mine şi cruce. Mă privea, cam speriat. Multă vreme am stat să privesc cerul aproape negru, crucea şi mielul alb la piciorul ei. Atunci am simţit, dintr-odată, oboseala din tot timpul acela de încercări, de lupte, de lecţii şi de drumeţie. O durere teribilă îmi străpunse stomacul, apoi începu să suie spre gâtlej şi se transformă în suspine seci, fără lacrimi, în faţa mielului aceluia şi a crucii. O cruce pe care nu trebuia s-o ridic în picioare, pentru că se afla în faţa mea, dreaptă, rezistând timpului, solitară şi uriaşă. Arăta destinul pe care omul îl dăduse, nu zeilor, ci lui însuşi. Lecţiile Drumului spre Santiago începeau să mi se perinde toate prin minte, în timp ce suspinam în faţa mielului – martor tăcut al stării mele.

— Doamne, am spus, reuşind în sfârşit să mă rog. Nu sunt răstignit pe crucea asta şi nici pe Tine nu te văd. Crucea asta este goală şi aşa trebuie să rămână pe vecie, căci timpul Morţii a trecut şi acum un zeu renaşte în mine. Crucea aceasta a fost simbolul Puterii infinite pe care noi toţi o avem, după răstignirea şi moartea omului. Acum Puterea renaşte pentru viaţă, lumea e salvată, iar eu sunt în stare să-i îndeplinesc Miracolele. Fiindcă am străbătut drumul oamenilor obişnuiţi şi în ei am descoperit propriul Tău secret. Şi Tu ai străbătut drumul oamenilor obişnuiţi. Ai venit să ne arăţi toate lucrurile de care eram în stare, şi noi n-am vrut să ascultăm. Ne-ai arătat că Puterea şi Gloria erau la îndemâna tuturor, dar această viziune bruscă a puterilor noastre a fost prea mult pentru noi. Te-am crucificat nu pentru că suntem nerecunoscători cu Fiul lui Dumnezeu, ci fiindcă ne era foarte frică să acceptăm propria noastră putere. Te-am răstignit de frică să nu ne transformăm în dumnezei. Cu timpul şi prin tradiţie, ai devenit doar o divinitate depărtată, iar noi ne-am întors la destinul nostru de oameni.

Nu există niciun păcat în fericire. Câteva exerciţii şi un auz atent sunt de ajuns pentru ca un om să-şi împlinească visele cele mai imposibile. Din pricina orgoliului cu care-mi priveam înţelepciunea, mai trimis să bat un drum pe care toţi îl puteau străbate şi să descopăr ceea ce toţi ştiu, dacă sunt un pic mai atenţi la viaţă. M-ai făcut să văd că orice căutare a fericirii este personală, nu are un model pe care să ni-l dăm unii altora. Înainte de a-mi găsi spada, a trebuit să-i descopăr secretul – şi era aşa de simplu, trebuia doar să ştiu ce să fac cu ea. Cu ea şi cu fericirea pe care mi-o va aduce.

Am bătut atâta amar de drum ca să descopăr lucruri pe care le ştiam, pe care toţi le ştim, dar care sunt aşa de greu de acceptat. Este ceva mai greu pentru om, Doamne, decât descoperirea adevărului că poate atinge Puterea? Durerea de acum, din pieptul meu, care mă face să suspin şi să sperii mielul, este de când există omul. Puţini şi-au acceptat povara propriei victorii: majoritatea a renunţat la vise tocmai când ele deveniseră posibile. Au refuzat să lupte în Lupta Dreaptă, fiindcă nu ştiau ce să facă cu propria fericire, erau prea încătuşaţi de lucrurile din lume. Ca mine, care voiam să-mi găsesc spada fără a şti ce să fac cu ea.

Un zeu adormit se trezea în mine, iar durerea era din ce în ce mai puternică. Simţeam prezenţa Maestrului meu în apropiere şi am reuşit, cu greu, să transform suspinele în lacrimi. Am plâns de recunoştinţă, pentru că m-a făcut să caut spada pe Drumul spre Santiago. Am plâns de recunoştinţă pentru Petrus, pentru că mă învăţase, fără cuvinte, că-mi voi atinge visul dacă descopeream mai întâi ce doream să fac cu el. Am văzut crucea fără nimeni pe ea şi mielul la picioarele ei, liber să se plimbe pe unde voia prin munţii aceia, să vadă norii de deasupra capului şi de sub picioarele lui.

Mielul se ridică şi eu l-am urmat. Ştiam unde avea să mă ducă, pentru că, în pofida norilor, lumea devenise transparentă pentru mine. Cu toate că nu vedeam Calea Lactee pe cer, era sigur că ea era acolo şi că arăta tuturor Drumul spre Santiago. Am luat-o pe urmele mielului, care apucă spre aşezarea aceea, numită tot Cebreiro, ca şi muntele. Aici, odată, se petrecuse o minune – minunea de a transforma ceea ce faci în ceea ce crezi. Secretul spadei mele şi al Straniului Drum spre Santiago.

Pe când coboram muntele, mi-am amintit toată istoria. Un ţăran dintr-un cătun apropiat a suit ca să asculte slujba la Cebreiro, într-o zi cu o furtună grozavă. Slujba o ţinea un călugăr aproape lipsit de credinţă care dispreţui, în sinea lui, efortul ţăranului. Dar în momentul împărtăşaniei, cuminecătura a devenit carnea lui Isus, iar vinul – sângele Lui. Relicvele sunt încă acolo, păstrate în capela cea mică, o comoară mai mare decât toate bogăţiile Vaticanului.

Mielul se opri puţin la intrarea în cătun; nu exista decât o uliţă, care ducea până la biserică. Atunci m-a cuprins o spaimă îngrozitoare şi am început să repet fără oprire: „Doamne, nu sunt demn să intru în Casa Ta." Dar mielul se uită la mine şi-mi vorbi din priviri. Îmi spunea să uit pentru totdeauna faptul că nu eram demn, fiindcă Puterea renăscuse în mine tot aşa cum putea renaşte în toţi oamenii care şi-ar fi transformat viaţa într-o Luptă Dreaptă. Va veni ziua – spuneau ochii mielului – în care omul va fi iar mândru de el, şi atunci Natura întreagă va slăvi deşteptarea zeului care dormea în el.

Mielul nu-şi lua privirea de la ochii mei şi eu am putut citi toate acestea – iar acum el era călăuza mea pe Drumul spre Santiago. O clipă, totul se întunecă, iar eu am zărit scene foarte asemănătoare cu cele despre care citisem în Apocalipsă: Marele Miel pe tron, oamenii spălând straiele de sângele Mielului. Era clipa deşteptării zeului adormit în fiecare. Am văzut şi nişte lupte, perioade grele, catastrofe ce aveau să zguduie Pământul în următorii ani. Dar totul se încheia cu victoria Mielului şi cu fiecare om de pe faţa pământului deşteptându-şi zeul adormit, cu toată Puterea din el.

M-am urnit din loc şi am luat-o după miel până la micuţa capelă, ridicată de acel ţăran şi de călugărul care, de atunci, a crezut în ceea ce făcea. Nimeni nu ştie exact cine au fost. Două pietre funerare fără nume arată, în cimitirul de alături, locul unde se află rămăşiţele lor. Dar nu se poate şti care e mormântul călugărului şi care e al ţăranului. Şi asta fiindcă, pentru a se împlini Minunea, trebuia ca două forţe să lupte în Lupta Dreaptă.

Capela era luminată atunci când am ajuns la uşa ei. Da, eram demn să intru, pentru că aveam o spadă şi ştiam ce trebuie să fac cu ea. Nu era Portalul Iertării, fiindcă fusesem deja iertat, îmi spălasem straiele

în sângele Mielului. Acum nu voiam decât să pun mâna pe spadă şi să plec să lupt în Lupta Dreaptă.

În mica clădire nu era nicio cruce. În altar se aflau relicvele Minunii: potirul şi vasul de împărtăşanie pe care le văzusem în timpul Dansului, un relicvariu de argint cu trupul şi sângele lui Isus. Începusem din nou să cred în miracole şi în lucrurile imposibile pe care omul, în viaţa de zi cu zi, le poate obţine. Culmile înalte ce mă înconjurau păreau să spună că mă aflam acolo numai pentru a lansa o provocare omului. Şi că omul exista numai pentru a accepta onoarea acestei provocări.

Mielul se strecură printre bănci, iar eu am privit înspre altar. În faţa aceluia, zâmbind – poate şi puţin uşurat – stătea Maestrul. Cu spada mea în mână.

M-am oprit locului, el a venit spre mine, a trecut chiar prin mine şi a ieşit afară. L-am urmat. În faţa capelei, privind cerul întunecat, a scos spada din teacă şi mi-a cerut s-o prind de mâner împreună cu el. Îndreptă lama în sus şi recită Psalmul sacru al celor care călătoresc şi luptă pentru a învinge:

„Cădea-vor dinspre latura ta o mie şi zece mii de-a dreapta ta,
dar de tine nu se vor apropia
Nu vor veni către tine rele şi bătaie nu se va apropia de locaşul tău.
Că îngerilor Săi va porunci pentru tine ca să te păzească în toate căile tale."

Atunci am îngenuncheat, iar el îmi atinse umerii cu lama săbiei, spunând:

„Peste aspidă şi vasilisc vei păşi
Şi vei călca peste leu şi peste balaur".

Cum a sfârşit aceste cuvinte, a început să plouă. Ploua şi hrănea pământul, iar apa aceea avea să se întoarcă în cer numai după ce va fi făcut să nască o sămânţă, să crească un copac, să deschidă o floare. Ploua din ce în ce mai tare, iar eu am stat cu capul sus, simţind, pentru prima oară pe tot Drumul spre Santiago, apa care venea din cer. Mi-am adus aminte de câmpiile pustii şi eram fericit pentru că în noaptea

aceea aveau să fie udate. Mi-am adus aminte de pietrele din Leon, de lanurile din Navarra, de uscăciunea Castiliei, de viile din Rioja care acum beau apa care venea în torente şi care aducea cu sine forţa din ceruri. Mi-am amintit că ridicasem o cruce în picioare, dar pe care acum furtuna avea s-o dărâme iar, pentru ca alt pelerin să poată învăţa Porunca şi Supunerea. M-am gândit la cascadă, care acum trebuia să fie şi mai puternică cu apa de ploaie, şi la Foncebadon, unde lăsasem atâta putere care să îngraşe iar pământul. M-am gândit la câte ape am băut din tot atâtea fântâni, care acum erau răsplătite. Eu eram demn de spada mea, pentru că ştiam ce voi face cu ea.

Maestrul îmi întinse spada, iar eu am primit-o. Am încercat să caut mielul din priviri, dar dispăruse. Dar asta nu mai avea nicio importanţă: Apa Vie cobora din ceruri şi făcea ca lama spadei să strălucească.

EPILOG
Santiago de Compostela

De la fereastra hotelului pot vedea Catedrala Sfântului Iacob, cu cei câţiva turişti care se află lângă portalul principal. Studenţi în haine negre medievale se plimbă printre oameni, iar vânzătorii de suveniruri încep să-şi deschidă barăcile. E dimineaţa devreme, şi acestea sunt primele rânduri pe care le scriu despre Drumul spre Santiago.

Am ajuns ieri în oraş, după ce am luat autobuzul care făcea curse regulate între Pedrafita – aproape de Cebreiro – şi Compostela. În patru ore am parcurs cei o sută cincizeci de kilometri care despărţeau cele două oraşe şi mi-am amintit de călătoria cu Petrus – uneori aveam nevoie de două săptămâni ca să străbatem o distanţă ca asta. Peste puţin timp aveam să merg la mormântul Sfântului Iacob să las acolo icoana Sfintei Fecioare întrupate, montată în scoici. Apoi, cât mai curând posibil, voi lua avionul înapoi spre Brazilia fiindcă am multă treabă. Îmi amintesc de faptul că Petrus îmi spusese că-şi condensase toate experienţele într-un tablou şi mă gândesc să scriu o carte despre tot ce mi s-a întâmplat. Dar este încă un gând depărtat, am foarte mult de lucru acum, că mi-am recuperat spada.

Secretul spadei e al meu şi nu-l voi dezvălui niciodată. A fost scris şi lăsat sub o piatră, dar ploaia a distrus hârtia până acum. E mai bine aşa. Petrus nu avea nevoie să ştie.

L-am întrebat pe Maestru cum de ştia când voi ajunge acolo sau dacă era acolo de mai multă vreme. El a râs şi mi-a răspuns că sosise cu o zi înaintea mea şi că ar fi plecat a doua zi, dacă eu nu apăream.

Am întrebat cum de era posibil, dar el nu-mi răspunse. Când ne-am despărţit, după ce s-a suit în maşina închiriată ca să-l ducă înapoi la Madrid, el îmi dădu o mică insignă a Ordinului Santiago al Spadei şi-mi spuse că am avut o mare Revelaţie când am privit fix în ochii mielului.

Şi dacă aveam să mai fac ceva eforturi, aşa cum făcusem deja, poate o să reuşesc, într-o bună zi, să înţeleg că oamenii ajung totdeauna la ora fixă în locurile unde sunt aşteptaţi.

paulo coelho

O carte captivantă, în care este povestit pelerinajul
lui Paulo Coelho către Santiago de Compostela,
pe un drum medieval ce începe în Pirinei
și străbate nordul Spaniei. Pelerinajul făcut de autor
în 1986 a inspirat acest roman de aventuri care este totodată
o fascinantă parabolă despre nevoia de a găsi propria cale
în viață și despre descoperirea faptului că miracolul se ascunde
întotdeauna în pașii oamenilor obișnuiți.

Jurnalul unui Mag ocupă un loc important în opera
lui Paulo Coelho nu doar pentru că este prima dintre
cărțile lui importante, publicată înainte de *Alchimistul*,
ci și pentru că este expresia completă a umanismului filozofiei
lui Paulo Coelho și a profunzimii căutărilor sale.

„Am ajuns în oraș cu autobuzul care făcea curse regulate
între Pedrafita — aproape de Cebreiro — și Compostela.
În patru ore am parcurs cei o sută cincizeci de kilometri care
despărțeau cele două orașe și mi-am amintit de călătoria mea.
Uneori aveam nevoie de două săptămâni ca să străbat
o distanță ca asta. Peste puțin aveam să merg la mormântul
Sfântului Iacob să las acolo icoana Sfintei Fecioare Întrupate.
Apoi, cât mai curând posibil, voi lua avionul înapoi
spre Brazilia, fiindcă am multă treabă. Mă gândesc să scriu
o carte despre tot ce mi s-a întâmplat. Dar este încă
un gând depărtat…"

ISBN (10) 973-50-1412-2
ISBN (13) 978-973-50-1412-4